HUKUK MUHAKEMELERĶ KANUNU

Kanun Numarasē : 6100
Kabul Tarihi : 12/1/2011
Yayēmlandējē R.Gazete : Tarih: 4/2/2011 Sayē : 27836
Yayēmlandējē D¿stur : Tertip : 5 Cilt : 50

BĶRĶNCĶ KISIM
Genel H¿k¿mler
BĶRĶNCĶ B¥L¦M
G°rev, Yetki ve Yargē Yeri Belirlenmesi
BĶRĶNCĶ AYIRIM
G°rev

G°revin belirlenmesi ve niteliği

MADDE 1- (1) Mahkemelerin görevi, ancak kanunla düzenlenir. Gö

Asliye hukuk mahkemelerinin g°revi

MADDE 2- (1) Dava konusunun değer ve miktarına bakılmaksızın malvarlığ davalarda görevli mahkeme, aksine bir düzenleme bulunmadık

(2) Bu Kanunda ve diğer kanunlarda hukuk mahkemesinin görevine giren da görevlidir.

¥l¿m veya v¿cut b¿t¿nl¿ğ¿n yitirilmesinden doğan zararlarēn tazmini davalarēnda g°rev

MADDE 3- (Ķptal: Anayasa Mahkemesiönin 16/2/2012 tarihli ve E.: 2011/35, K.: 2012/23 sayēlē Kararē ile.)

Sulh hukuk mahkemelerinin g°revi

MADDE 4- (1) Sulh hukuk mahkemeleri, dava konusunun değer v

a) Kiralanan taşınmazların, 9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı hükümler ayrık olmak üzere, kira ilişkisinden doğan alacak d davalara karşı açılan davaları,

b) Taşınır ve taşınmaz mal veya hakkın iş kapsamı dışında kalan yabancı unsurlar, masın
c) Taşınır ve taşınmaz mallarda, sadece zilyetliğin kor
ç) Bu Kanun ile diğer kanunların, sulh hukuk mahkemesi
görürler.

İKİNCİ AYIRIM
Yetki

Genel kural

MADDE 5- (1) Mahkemelerin yetkisi, diğer kanunlarda yer ala
hükümlere tabidir.

Genel yetkili mahkeme

MADDE 6- (1) Genel yetkili mahkeme, davalı gerçek kişinin yerleşim yeri mahkemesidir.
(2) Yerleşim yeri, 22/11/2001 tarihli ve 4721 sayılı Tü

Davalının birden fazla olması hâlinde yetki

MADDE 7- (1) Davalı birden fazla ise davacının, dava konusu alacağın veya bunun bir kısmının
göre kanunda, davalıların tamamı hakkında ortak yetkiyi ta
(2) Birden fazla davalının bulunduğu şikâyet yerlerinden, mahkemenin, mahkemeye getirmek amacıyla açıldığı, deliller ve haklı nedenleri
davayı ayırarak yetkisizlik kararı verir.

Bir yerde geçici olarak oturanlara karşı açılacak davalarda yetki

MADDE 8- (1) Memur, işçi, öğrenci, asker gibi, bir yerde
davaları için, orada bulunmaları uzunca bir süre devam edeb

Türkiye'de yerleşim yerinin bulunmaması hâlinde yetki

MADDE 9- (1) Türkiye'de yerleşim yeri bulunmayan veya yerleşim yeri bilinmeyen davalının
meskeninin bulunduğu yer mahkemesidir. Ancak, yardım için gerekli hâllerde
uyuşmazlık konusu malvarlığı unsurunun bulunduğu yerde de

Sözleşmeden doğan davalarda yetki

MADDE 10- (1) Sözleşmeden doğan davalar, sözleşmenin ifa edi

Mirastan doğan davalarda yetki

MADDE 11- (1) Aşağıdaki davalarda, ölen kimsenin son yerleşi
a) Terekenin paylaşılmasına, yapılan paylaşma sözleşmesi
sebebiyle istihkaka ilişkin davalar ile mirasçılar arasında tereken

b) Terekenin kesin paylaşımına kadar mirasçılara karşı

(2) Terekede bulunan bir mal hakkının davacı ve davalı tarafından bulunuyorsa, orada da açılabilir.

(3) Mirasçılık belgesinin iptali ve yeni mirasçılık belgesi mahkemesi de yetkilidir.

Taşınmazın aynından doğan davalarda yetki

MADDE 12- (1) Taşınmaz üzerindeki ayni hakka ilişkin veya taşınmazın zilyetliğine yahut alıkoyma hakkına ilişkin dava

(2) İrtifak haklarına ilişkin davalar, üzerinde irtifak ha

(3) Bu davalar, birden fazla taşınmaza ilişkinse, taşını

Karşı davada yetki

MADDE 13- (1) Kesin yetkinin söz konusu olmadığı hâllerde, yetkilidir.

Şubeler ve tüzel kişilerle ilgili davalarda yetki

MADDE 14- (1) Bir şubenin işlemlerinden dolayı açılacak davalarda, o şube

(2) Özel hukuk tüzel kişilerinin, ortaklık veya üyeye karşı ortaklık bir ortağın yahut üyenin bu sıfatla diğer ortak veya üye üzerinde kurulmuş bulunduğu

kesin yetkilidir.

Sigorta sözleşmelerinden doğan davalarda yetki

MADDE 15- (1) Zarar sigortalarından doğan davalar, sigorta gereken yahut şirket tarafından ödenmesi gereken yerde; bir yerde

taşınır ile ilişkinse, rizikonun gerçekleştiği yerde de açılab

(2) Can sigortalarında, sigorta ettiren veya sigortalının

mahkemesi kesin yetkilidir.

(3) Bu hüküm deniz sigortalarından doğan davalarda uygu

Haksız fiilden doğan davalarda yetki

MADDE 16- (1) Haksız fiilden doğan davalardan, dilekçeye yazılı tarafın bulunduğu yer ya da zarar görenin yerleşim yeri mahkemesi

Yetki sözleşmesi

MADDE 17- (1) Tacirler veya kamu tüzel kişileri, aralarında birden fazla mahkemeyi sözleşmeyle yetkili kılabilirler. Taraflarca mahkemelerde açılır.

Yetki sözleşmesinin geçerlilik şartları

MADDE 18- (1) Tarafların üzerinde serbestçe tasarruf edebilecekleri yapılamaz.

(2) Yetki sözleşmesinin geçerli olabilmesi için yazılı veya belirlenebilir biçimde olması ve yetkili kılınan mahkeme sayısının mahkemelerin gösterilmesi

Yetki itirazının ileri sürülmesi

MADDE 19- (1) Yetkinin kesin olduğu davalarda, mahkeme yetkili olmadığına kendiliğinden karar vermek zorundadır; taraflar da mahkemenin yetkisiz olduğunu her zaman ileri sürebilir.

(2) Yetkinin kesin olmadığı davalarda, yetki itirazının, cevaptan önce yetkili olduğu halde davanın açıldığı mahkemeye; birden fazla yetkili mahkeme varsa davacının seçtiği yetkili mahkemeye veya davalının cevaptan önce bildirdiği yetkili mahkemeye yapılması gerekir.

(3) Mahkeme, yetkisizlik kararında yetkili mahkemeyi de gösterir.

(4) Yetkinin kesin olmadığı davalarda, davalı, süresinde itiraz etmemekle davanın açıldığı mahkeme yetkili hâle gelir.

İÇİNCİ AYIRIM
Görevsizlik veya Yetkisizlik Kararı Üzerine Yapılacak İşlemler ve Yargı Yeri Belirlenmesi

Görevsizlik veya yetkisizlik kararı üzerine yapılacak işlemler[1]

MADDE 20- (1) Görevsizlik veya yetkisizlik kararının kesinleşmesi[1] üzerine dosya, görevsizlik kararı kesinleşmiş ise kararın kesinleştiği tarihten; kanun yolu incelemesi sonucunda bozma kararı verilmesi üzerine ise bozma kararının tebliğ edildiği tarihten itibaren iki hafta içinde görevli veya yetkili mahkemeye gönderilir. Bu süre içinde dosyanın gönderilmemesi davanın açılmamış[1] sayılmasına karar verilir.

(2) Dosya kendisine gönderilen mahkeme, kendiliğinden taraflara bildirim yapar.

Yargı yeri belirlenmesini gerektiren sebepler

MADDE 21- (1) Aşağıdaki hâllerde, davaya bakacak mahkemenin tayini istenebilir:

a) Davaya bakmakla görevli ve yetkili mahkemenin davaya bakmaktan kaçınması.

b) İki mahkeme arasında çevrelerinin sınırlarının belirlenmesi konusunda uyuşmazlık bulunması.

c) İki mahkeme de görevsizlik kararı verir ve bu kararlar kanun yolu incelemesi sonucunda kesinleşir.

ç) Kesin yetki hâllerinde, iki veya daha fazla mahkeme arasında yetki konusunda uyuşmazlık bulunması.

İnceleme yeri

MADDE 22- (1) Yetkili mahkemenin bir bölge adliye mahkemesinin hukuk dairesinin görev alanına giren birden fazla ilçeye ait olması hâlinde, yetkili mahkemenin belirlenmesi talebinin incelenmesinde, ilk derece mahkemesin

(2) İki mahkemenin aynı dava hakkında göreve veya yetki kesinleştiği takdirde, görevli veya yetkili cabelirlenir.e me, ilgis

Ķnceleme usul¿ ve sonucu

MADDE 23- (1) Yargı yerinin belirlenmesine ilişkin inceleme

(2) Bölge adliye mahkemesince veya Yargıtayca verilen kesinglöerşeevne veya yetkiye ilişkin kararlar, davaya ondan son

Ķ**KĶNCĶ B¥L¦M**

Yargēlamaya H©kim Olan Ķlkeler

Tasarruf ilkesi

MADDE 24- (1) Hâkim, iki taraftan birinin talebi olmamak lyamaz sızın,

(2) Kanunda açıkça belirtilmedikçe veya hâkim, taraflara kendilerini

(3) Tarafların üzerinde serbestçe tasarruf edebilecekleri meseleler eder.

Taraflarca getirilme ilkesi

MADDE 25- (1) Kanunda öngörülen istisnalar dışında, hâkim kendiliğinden dikkate alamaz ve onları hatırlatabilecek da

(2) Kanunla belirtilen durumlar dışında, hâkim, kendiliğinden delil to

Taleple bağlēlēk ilkesi

MADDE 26- (1) Hâkim, tarafların talep sonuçlarıyla bağlıdır göre, talep aszomnuacuknadraanr dvaehraebilir.

(2) Hâkimin, tarafların talebiyle bağlı olmadığına ilişkin

Hukuki dinlenilme hakkē

MADDE 27- (1) Davanın tarafları, müdahiller ve yargılamanı dinlenilme h.akkına sahiptirler

(2) Bu hak;

a) Yargılama ile ilgili olarak bilgi sahibi olunmasını,

b) Açıklama ve ispat hakkını,

c) Mahkemenin, açıklamaları dikkate alarak değerlendirm

içerir.

Aleniyet ilkesi

MADDE 28- (1) Duruşma ve kararların bildirilmesi alenidir.

(2) Duruşmaların bir kısmının veya tamamının gizli ola olarak gerekli kıldığı hâllerdemahkemeye kararverilebilir.an birinin taleb

(3) Tarafların gizlilik talebi ön sorunlar hakkındaki
Hâkim, bu kararının gerekçelerini, esas hakkındaki kararı
(4) Hâkim, agizşlliemylaerrgiılsamrasında hazır bulunanları o y
hususunda uyarır ve 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılıihtaFürk
ederek bu hguesçuisuiıtutanağa

D¿r¿st davranma ve doîruyu s°yleme y¿k¿ml¿l¿î¿

MADDE 29- (1) Taraflar, dürüstlük kuralına uygun davranmak z
(2) Taraflar, davanın dayanağı olan vakıalara ilişkin a

Usul ekonomisi ilkesi

MADDE 30- (1) Hâkim, yargılamanın makul süre içinde ve d
yapılmamasını sağlamakla yükümlüdür.

H©kimin davayē aydēnlatma °devi

MADDE 31- (1) Hâkim, uyuşmazlığınd ıağıyıd ıchulrautmllamradsaı,nımma dzdoir uvnelyua
çelişkili gördüğü hususlar hakkında, taraflara açıklama ya

Yargēlamanēn sevk ve idaresi

MADDE 32- (1) Yargılamayı, dehrâ;kiymarsgeıvlkamvae diüdzaerneinein bozulmama
(2) Okunamayan veya uygunsuz yahut ilgisiz olan dilekçe
dosyada kalır. Verilen snümreez sieç, intdeekryaern isübrier vdeirlielkeçmee zd.üzenl

Hukukun uygulanmasē

MADDE 33- (1) Hâkim, Türk hukukunu resen uygular.

¦¢¦NC¦ B¥L¦M
H©kimin Yasaklēlēîē, Reddi ve Hukuki Sorumluluîu
BĶRĶNCĶ AYIRIM
H©kimin Davaya Bakmaktan Yasaklēlēîē ve Reddi

Yasaklēlēk sebepleri

MADDE 34- (1) Hâkim, aşağıdaki hâllerde davaya bakamaz; tale
a) Kendisine ait olan veya doğrudan doğruya ya da dolay
b) Aralarında evlilik bağı kalksa bile eşinin davasında
c) Kendisil tvseoyya veeşyian iüns tasoyunun davasında.
ç) Kendisi ile arasında evlatlık bağı bulunanın davasın
d) Üçüncü derece de dâhil olmak üzere kan veya kendisi
davasında.

e) N i ş a n l n d a s ı n ı n d a v a s ı

f) İ k i t a r a f t a n b i r i n i n v e k i l i , v a s i s i , k a y y ı m ı v e y a y a

Çekinme kararının sonuçları

MADDE 35- (1) Ç e k i n m e k a r a r ı n a k a r ş ı ü s t m a h k e m e y e b a ş v u r u h â k i m i n h u z u r u i l e y a p ı l a n b ü t ü n i ş l e m l e r , ü s t m a h k e m e c e b u k a d u r u m d a , h â k i m y a r g ı l a m a g i d e r l e r i n e m a h k û m e d i l e b i l i r .

(2) Ç e k i n m e k a r a r ı n ı n i l k d e r e c e m a h k e m e s i n c e v e r i l e n k a r a r k e s i n d i r .

Ret sebepleri

MADDE 36- (1) H â k i m i n t a r a f s ı z l ı ğ ı n d a n ş ü p h e y i g e r e k t i r e n ö z e l d u r u m l a r d a h â k i m r e d d e d e b i l e c e ğ i g i b i ö z e l h a y a t ı n ı n g i z l i l i ğ i n d e n k a y n a k l a n a n s e b e p l e r l e d e h â k i m i n v a r l ı ğ ı n a) Davada, iki taraftan birine öğüt vermiş ya da yol gö

b) Davada, iki taraftan birine veya üçüncü kişiye kanun

c) Davada, tanık veya bilirkişi olarak dinlenmiş veya hâkim

ç) Davanın, dördüncü derece de dâhil yansoy hısımlarına

d) Dava esnasında, iki taraftan birisi ile davası veya

Hâkimin bizzat çekilmemesi hâli

MADDE 37- (1) H â k i m , r e d d i n i g e r e k t i r e n s e b e p l e r d e n b i r i bulununcaya kadar davaya bakabilir.

Ret usulü

MADDE 38- (1) H â k i m i n r e d d i s e b e b i n i e n g e ç i l k d u r u ş m a d a t a r a f l a r ı n s e b e b i n i d a v a y a b a k ı l d ı ğ ı s ı r a d a ö ğ r e n m i ş i s e e n g e ç b i r h e m e n b i l d i r m e k z o r u n d a d ı r . B e l i r t i l e n s ü r e d e y a p ı l m a y a n

(2) H â k i m i n r e d d i , d i l e k ç e y l e t a l e p e d i l i r . B u d i l e k ç e g ö s t e r i l m e s i v e v a r s a b e l g e l e r i n e k l e n m e s i g e r e k i r .

(3) H â k i m i n r e d d i d i l e k ç e s i , a h k e m e y e v e r i l i r . i s t e n e n h â k i m i n m e n s

(4) R e t t a l e b i g e r i a l ı n a m a z .

(5) H â k i m i r e d d e d e n t a r a f , d i l e k ç e s i n i k a r ş ı t a r a f a t e b l i ğ e d e n s o n r a y a z ı i ş l e r i m ü d ü r ü t a r a f ı n d a n e r k e n g e l e c e k i l k o t u r u m d a s a i r d e l i l l e r i l e b i r l i k t e H â k i m b i r h a f t a i ç i n d e d o s y a y ı i n c e l e r v e r e t s e b e p l e r i n i d o s y a y ı h e m e n m e r c i i n e g ö n d e r i r . İ l m e k ü z e r e y a z ı i ş l e r i m ü d ü r ü

(6) R e t s e b e b i s a b i t o l m a s a b i l e , m e r c i b u n u m u h t e m e l g

(7) R e t s e b e p l e r i h a k k ı n d a y e m i n t e k l i f o l u n a m a z .

(8) H â k i m i ç e k i l m e y e d a v e t , h â k i m i n r e d d i h ü k m ü n d e d i r .

(9) B u k a r a r l a r a l e y h i n e y o l l a n a c a k t a h k i k a t m u h a k e m e s i n d e b a ş l a y a n k a n u n

Çekilme kararının incelenmesi

MADDE 39- (1) Hâkim, taraflardan birinin ret talebi üzerine incelemeye yetkili merci, bu ğ ç ek ik la m ea ri nv ek ra in un a uygun olup

Ret talebini incelemeye yetkili merci

MADDE 40- (1) Hâkimin reddi talebi, reddi istenen hâkim katı

(2) Reddedilen hâkimin katılmamasından dolayı oluşan boşluğu aynı veya en yakın o yerde asliye hukuk hâkimliği görevini yapan diğer genel mahkeme tek hâkim tarafından yerine getiriliyorsa, bu hâkim hakkında, ayrı bir hukuk mahkemesince incelenir.

(3) Sulh hukuk hâkimi reddedildiği takdirde, ret talebi hukuk hâkimliği görevi ile yükümlü asliye hukuk hâkimi tarafından, asliye hukuk hâkimi reddedildiği takdirde, ret talebi asliye ceza hâkimi, asliye hukuk hâkimi, asliye ceza hâkimi, bu tarafından incelenir.

(4) Bölge adliye mahkemesinin hukuk ve ceza dairelerinin başkan ve üyelerinin reddi görevli olduğu dairece karara bağlanır. Hukuk dairelerinin

Ret talebinin geri çevrilmesi

MADDE 41- (1) Hâkimin reddi talebi, aşağıdaki hâllerde kabul

a) Ret talebi süresinde yapılmamışsa.

b) Ret sebebi ve bu sebebe ilişkin inandırıcı delil ve

c) Ret talebinin davayı uzatmak amacıyla yapıldığı açık

(2) Bu hâllerde ret talebi, toplu mahkemelerde reddedi reddedilen hâkimin kendisi tarafından geri çevrilir.

(3) İlk derece mahkemesinin bu kapsamda verdiği ara kararlarına karşı da temyiz yoluna ancak hüküml

Ret talebinin incelenmesi

MADDE 42- (1) Hâkimin reddi talebine ilişkin verilecek karar, dosya üz

(2) Reddi istenen hâkim, ret hakkında merci tarafından sakınca bulunan iş ve davalar bunun dışındadır. Davadan sonra öğrenilen hususlara dayanarak yeniden reddedilmesi hâli, hâkimin davaya bakmas

(3) Ret talebinin merci tarafından kabul edilmemesi hâl

(4) Ret talebinin, kötüye kullanma kastıyla yapıldığının anlaşılması hâlinde hakkında beşyüz Türk Lirasından beşbin Türk Lirasına kadar

(5) Hâkim hakkında aynı davada aylinde a v e r f ç i d e l e k r i d i s ü p l disiplin para cezasının iki katından az olamaz.

(6) Disiplin para cezasının tahsili için, daviaçyian dbeakgaenr yapar.

Ret talebine ilikkin kararlara karkē istinaf

MADDE 43- (1) Esas hüküm bakımından istinaf yolu kapalı bu kararları kesindir.

(2) Esas hüküm bakımından istinaf yolu æçrıcki lkıaırıuamralmrdan v veya tebliği tarihinden itibaren bir hmaddetha ükimçüi nudyeg uilsatnimaazf. mahkemesinin bu hususstaki kararları kesindir.

(3) Ret talebinin rnemddnineböliglei şkaidnliymerrmiahkeamnea since uygu talebinin kabulüne ilişkin merci kararının bölge adiitibaryene ma reddedilen hâkimce yabpuıllumnıaşn otlaarmafvçea riettirtaazleebdiinldeen esasa et tarafından iptal olunur.

Ret talebine ilikkin kararlarēn temyizi

MADDE 44- (1) Esas hüküm bakımından temyiz yolu kapaşlkaambuvle üyelerinin reddine ilişkin bölge adliye mahkemesi kararlar

(2) Esas hüküm bakımından temyiz yolu açık bulunan dav tarihinden itibaren biru hhaâfltdae i3ç4i7ndnec itemmaydidze ehdüiklmeüb iulyigru laBr kesindir.

(3) Bölge adliye mahkemesi hâkiminin reddine ilişkin ta veya ret talebinin kayboculüomeanimlaişşuk ihnâlkiandaer,ınreYtarsgeıbteabinin d yapılmış olan ve ret talebinde bulunan tarafça itiraiyze edi mahkemesi tarafından iptal olunur.

Zabēt k©tibinin yasaklēlējê ve reddi

MADDE 45- (1) Davada görevli zabıt kâtibi hakkında 34 ve 36 bulunulabilir. Ret talebi, zabıt kâtibinin legedkararlarkeşindip.tığı m

(2) Zabıt kâtibi 34 üncü maddedeki sebepleri bildirerek tarafından verilir.

(3) Zabıt kâtibinin aynı işte hâkiminddeçbaîklmkhaekkreddai inceleyecek olan merci, her ikisi hakkında karar verir.

ĶKĶNCĶ AYIRIM
H©kimin Hukuki Sorumluluĵu

Devletin sorumluluĵu ve r¿cu

MADDE 46- (1) H â k i m l e r i n y a r g ı l a m a f a a l a i n y ı e l t a i r n a d k e n D e d v o l l e a t y ı a l a e ş y a l
a ç ı l a b i l i r :

a) K a y ı r m a v e y a t a r a f t u t m a y a h u t t a r a f l a r d a n b i r i n e o l
v e r i l m i ş o l m a s ı .

b) S a ğ l a n a n v e y a v a a t e d i l e b o n i r b i h r ü k m ü e m n f v a e a y t a s k e a b r e a b r i y v l e e r i k l a m n i u ş

c) F a r k l ı b i r a n l a m y ü k l e n e m e y e c e k k a d a r a ç ı k v e k e s i n

ç) D u r u ş m a t u t a n a ğ ı n d a m e v c u t o l m a y a n b i r s e b e b e d a y a n ı

d) D u r u ş m h a r t u t l a n a k ü k ü m v e y a k a r a r l a r ı n d e ğ i ş t i r i l m i ş y a
k a r a r a e t k i l i o l a c a k ş e k i l d e s ö y l e n m i ş g i b i g ö s t e r i l m i ş v e

e) H a k k ı n y e r i n e g e t i r i l m e s i n d e n k a ç ı n ı l m ı ş o l m a s ı .

(2) T a z m i n a t d a v a s ı n ı n a ç ı l m a s ı , h â k i m e k a r ş ı b i r c e z a

(3) D e v l e t , ö d e d i ğ i t a z m i n a t n e d e n i y l e , s o r u m l u h â k i m e

Davalarēn a-ēlacaĵē mahkeme

MADDE 47- (1) **(Deĵiĸik: 1/4/2015-6644/3 md.)** D e v l e t a l e y h i n e a ç ı l a n t a z m i n a t
m a h k e m e s i h â k i m l e r i n i n f i i l v e k a r a r l a r ı n d a n d o l a y ı , o n l a r Y a r g ı
a y n ı k o n u m d a a r ı n f i i l v e k a r a r l a r ı n d a n d o l a y ı Y a r g ı t a y D ö r
D a v a , b u d a i r e n i n B a ş k a n v e ü y e l e r i n i n f i i l v e k a r a r l a r ı n d
k a r a r l t a e m ı y i z i n c e l e m e s i H u k u k G e n e l K u r u l u n c a y a p ı l ı r . T e m y

(2) D e v l e t i n s o r u m l u h â k i m e k a r ş ı a ç a c a ğ ı r ü c u d a v a s ı ,

Dava dilek-esi ve davanēn ihbarē

MADDE 48- (1) T a z m i n a t d a v a s ı d i l e k ç e s i n d e h a n g i s o r u m l u l u
belgeler de eklenir.

(2) M a h k e m e , a ç ı l a n t a z m i n a t d a v a s ı n ı , i l g i l i h â k i m e r e

Davanēn reddi h©linde verilecek ceza

MADDE 49- (1) Dava esastan r e d d e d i l i r s e d a v a c ı , b e ş y ü z T ü r k L i r a s ı n d a
m a h k û m e d i l i r .

D¥RD¦NC¦ B¥L¦M
Taraflar ve Davaya Katılan ¦-¿nc¿ Kişiler
BÇRÇNCÇ AYIRIM
Tarafların Ehliyetleri

Taraf ehliyeti

MADDE 50- (1) Medenî haklardan yararlanma ehliyetine sahip o

Dava ehliyeti

MADDE 51- (1) Dava ehliyeti, medenî hakları kullanma ehliyet

Davada kanuni temsil

MADDE 52- (1) Medenî hakların kullanılmasında ehliyetine sahip olmayanlar davad organları tarafından temsil edilir.

Dava takip yetkisi

MADDE 53- (1) Dava takip yetkisi, talep sonucu hakkında hüküm alabilme yetkisidir durumlar dışında, maddi hukuktaki tasarruf yetkisine göre

Temsil veya izin belgelerinin verilmesi

MADDE 54 - (1) Kanuni temsilciler, davanın açılıp yürütülme belgelerini, tüzel kişilerin organları ise temsil belgelerini, takdirde dava açamaz ve yargılamayla ilgili hiçbir işlem, kanuni temsilcilerin veya tüzel kişilerin organlarının, yukarıd ilgili işlem yapmalarına izin verebilir.

(2) İzin belgesinin alınması için mahkemece verilen kesin süre içinde mahkemeye başvurulması hâlinde bu konuda karar veri

(3) Süresi içinde belgelerin ibraz edilmemesi veya mahk işlem yapılmamış sayılır.

Dava sırasında taraflardan birinin ölümü¿

MADDE 55- (1) Taraflardan birinin ölümü hâlinde, mirasçıla belirlenen süreler geçinceye kadar dava askıya alınır. Bu süre mahkemece takip için kayyım atanmasına karar verebilir.

Kanuni temsilci atanması sebebiyle yargılamanın ertelenmesi

MADDE 56- (1) Taraflardan birinin vesayet altına alınması talebi mahkemece uygun bulunur ya da mahkemece gerekli görülürse, bu konuda kesin

(2) Taraflardan biri kanun gereğince tedavi, gözlem veya olup da kendisi veya vekilinin mahkemede bulunması mümkün yargılama ertelenebilir.

ĶKĶNCĶ AYIRIM
Dava Arkadaklêjê

Ķhtiyari dava arkadaklêjê

MADDE 57- (1) B i r d eşna ğçıodka kkii şhiâ,l lae r d e b i r l i k t e d a v a a ç a b i l e c e

a) D a v a c ı l a r v e y a d a v a l ı l a r a r a s ı n d a d a v a k o n u s u o l a n
o l m a s ı .

b) O r t a k b i r a ş l e m l b i h e p a k n d o ğ m a ş o l m a s ı v e y a k e n d i l e r i

c) D a v a l a r ı n t e m e l i n i o l u ş t u r a n v a k ı a l a r ı n v e h u k u k i s e

Ķhtiyari dava arkadaklarênên davadaki durumu

MADDE 58- (1) İ h t i a y v a r i a d k a d a ş l ı ğ ı n d a , d a v a l a r b i r b i r i n d e n b a ğ
b a ğ ı m s ı z o l a r a k h a r e k e t e d e r .

Mecburi dava arkadaklêjê

MADDE 59- (1) M a d d i h u k u k a g ö r e , b i r h a k k ı n b i r d d e n f a z l a k i m s e y e a k i
k a r ş ı b i r l i k t e i l e r i s ü r ü l m e s i v e t a m a m ı h a k k ı n d a t e k h ü k ü

Mecburi dava arkadaklarênên davadaki durumu

MADDE 60- (1) M e c b u r i d a v a a r k a d a ş l a a r a l , e y a h l c e a k i b e i r d l e i k b t i e r l d i a k v t a e
a r k a d a ş l ı ğ ı n d a , d a v a a r k a d a ş l a r ı b i r l i k t e h a r e k e t e t m e k z
o l d u k l a r ı u s u l i ş l e m l e r i , u s u l ü n g e l u y g m i n ş o d l a a m k d d a v a v e a r k e d d a ş
ifade eder.

¦Ç¦NC¦ AYIRIM
Davanên Ķhbarê ve Davaya M¿dahale

Ķhbar ve kartlarê

MADDE 61- (1) T a r a f l a r d a n b i r i d a v a y ı k a y b e t t i ğ i t a k d i r d e ,
d ü ş ü n ü y o r s a , t a h k i k a t s o n u ç l a n ı n c a y a k a d a r d a v a y ı ü ç ü n c ü k i ş

(2) D a v a k e n d i s i n e i h b a r e d i l e n k i ş i n i n d e a y n ı ş a r i t l a r
ettirilebilir.

Ķhbarên kekli

MADDE 62- (1) İ z h b l a r o y l a a r a k y a p ı l ı r ; i h b a r s e b e b i n i n g e r e k ç e l
b u l u n d u ğ u n u n b e l i r t i l m e s i g e r e k i r .

(2) D a v a n ı n i h b a r ı s e b e b i y l e y a r g ı l a m a b i r b a ş k a d g ş n n d a b
s ü r e v e r i l e m e z .

İhbarda bulunulan kişinin durumu

MADDE 63- (1) Dava kendisine ihbar edilen kişi, davayı kaza

İhbarın etkisi

MADDE 64- (1) İhbar edilen davada davalı veya ihbar eden kişiye yönelik konusu ile ilişkili ihtilaflarda kötüniyetin karşı a kıyasen uygulanır.

Asli müdahale

MADDE 65- (1) Bir yargılamanın konusu olan hak veya şey üz hüküm verilinceye kadar davacı veya davalının, davanın taraflarına karşı

(2) Asli müdahale davası ile asıl yargılama birlikte yü

Feri müdahale

MADDE 66- (1) Üçüncü kişi, davayı kazanmasında hukuki menfaati olduğunu ileri sürerek tahkikat sona erinceye kadar, fer'î müdahil olarak davada

Feri müdahale talebi ve incelenmesi

MADDE 67- (1) Müdahale talebinde bulunan üçüncü kişi, yanı dayanaklarını belirten bir dilekçeyle mahkemeye başvurur.

(2) Müdahale dilekçesi, davanın taraflarına tebliğ edilerek davet eder, gelmeseler dahi müdahale talebi hakkında karar

Feri müdahilin durumu

MADDE 68- (1) Müdahale talebinin kabulü hâlinde müdahil, d Müdahil, yanında katıldığı tarafın yararına olan iddia ve savunma olmayan her türlü usul işlemlerini yapabilir.

(2) Mahkeme, katıldığı noktadan itibaren, taraflara bil

Feri müdahalenin etkisi

MADDE 69- (1) Müdahilin de yer aldığı verilen asıl davada hüküm, tar

(2) Fer'î müdahilin, tarafla rücu ilişkisinde, asıl da Ancak, müdahil, zamanında ihbar yapılmadığı için davayı kabul anlaşmasını kullanmasını engellediğini ya da kendisince bilinmeyen bir savunma belirterek, yanında katıldığı tarafın yargılamayı hatalı y

Cumhuriyet savcısının davada yer alması

MADDE 70- (1) Cumhuriyet savcısı, kanunda açıkça öngörülen davasında taraf olarak yer alır.

(2) Cumhuriyet savcısı, resmî dairenin bulunduğu yerde Cumhuriyet ağır ceza çevresinde görev yaptığı ağır ceza merkezine en yakın 2/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 172 ve 17

(3) Cumhuriyet savcısının yer aldığı dava ve işler üzer

DÜRDÜNCÜ AYIRIM
Davaya Vekâlet

Genel olarak

MADDE 71- (1) Dava ehliyeti bulunan herkes, davaçısı veya davalısı olduğu her türlü hukukî uyuşmazlıkta kendisini bir veya birden fazla vekil aracılığıyla temsil ettirebilir.

Davaya vekâlet hakkında uygulanacak hükümler

MADDE 72- (1) Davanın vekil aracılığıyla açılması ve takip 22/4/1926 tarihli ve 818 sayılı Hukuk Muhakemeleri Usulü Kanununun temsile

Davaya vekâletin kanuni kapsamı

MADDE 73- (1) Davaya vekâlet, kanunda özel yetki verilmesini kadar, vekilin davanın takibi için yapılan her türlü masrafın ödenmesini talep ve tahsil etmeye ve buna ilişkin makbuz vermesine ve bu işlemlerin tamamının k

(2) Belirtilen bu yetkiyi kısıtlama veya yükümlülük getiren hükümler yazılı olmadıkça bu vekâletçinin sınırlandırılmasına

Davaya vekâlette özel yetki verilmesini gerektiren haller

MADDE 74- (1) Açıkça yetki verilmemiş ise vekil; sulh olama teklif edemez, yemini kabul, iade veya reddedemez, başkasını tevkil edemez, haczi kald tahkim ve hakem sözleşmesi yapamaz, konkordato veya uzlaşma teklifinde bulunamaz ve bunlara muvafakat veremez, alternatif uyuşmazlık çözüm yoll yollarından feragat edemez, karşı tarafı ibra ve davasını sebebiyle Devlet aleyhine ilerletilmekte olan veya açılacak davaları ilgili davaları açamaz ve takip edemez.

Birden fazla vekil görevlendirilmesi

MADDE 75- (1) Dava için birden fazla vekil görevlendirilmesi halinde vekilleri, ilmi diğerinden bağımsız olarak kullanabilir. Aksi yöndeki sını

Vekâletnamenin ibrazı

MADDE 76- (1) Avukat, açtığı veya takip ettiği davaya vekâletini aslını veya avukat tarafından onaylanmış aslına uygun örneğ

(2) Kamu kurum ve kuruluşlarının avukatlarına, yetkili kişi tarafından verilmiş temsil belgeleri de geçerli olup, ayrıca noterce onaylanmaz.

Vekâletnamesiz dava açılması ve işlem yapılması

MADDE 77- (1) Vekâletnamesinin aslını veya onaylı örneğini ibraz etmeyen avukat işlem yapamaz. Şu kadar ki, gecikmesinde zarar doğabilecek hallerde, vekâletnamenin ibrazı koşuluyla avukatın dava açmasına veya usul işlemlerini taraf yapabilir. Bu durumda yapılan işlemleri kabul ettiğini dilekçeyle mahkemeye bildirir.

(2) Vekâletnamesiz işlem yapmasına izin verilen ancak vekâletnamesini ibraz etmeyen avukat, celse harcı ile diğer yargılama giderleri ve yapılan karşı avukat aleyhine, ceza ve disiplin soruşturması açılmak üzere durum Barosu başkanlığına durum yazıyla bildirilir.

(3) Bir tarafın avukat tutmak istemesi sebebiyle, yargılama

(4) Avukatın istifa etmesi, azledilmesi veya görevinden dolayı dosyayı yürütemeyecek durumda olması halinde, yeni bir avukat tayin edilmesi için mahkeme tarafından kesin bir süre verilir. Ancak, dosyanın incelenmemiş olması geçerli bir özür sayılır ve davaya ara verilir. Verilen süre sonunda, dosya incelenmemiş olsa bile davaya devam olunur.

Vekilin vekâlet veren huzurundaki beyanı

MADDE 78- (1) Kendisinin de hazır olduğu duruşmada, vekilin beyanlarını taraf, bu açıklamalara rıza göstermiş sayılır.

Vekilin veya vekâlet verenin duruşmada uygun olmayan tutum ve davranışı

MADDE 79- (1) Vekil, duruşma sırasında uygun olmayan tutum ve davranışlarda bulunursa, uyarıya uymaz ve fiil disiplin suçu veya adlî suç oluşturan bir hal gerçekleşirse, vekilin adresleri de yazılarak olay tutanağa geçirilir ve duruşma ertelenir. Durum, vekilin kayıtlı olduğu baroya ve gerekiyorsa Cumhuriyet başsavcılığına bildirilir.

(2) Davasını kendisinin takip etmesine izin verilen taraf da uygun olmayan tutum ve davranışta bulunursa, uyarılara uyulmaz ve gerekli görülürse kendisini vekil ile temsil ettirmek üzere çıkartılmasını sağlar; ilk celsede gelmemesi halinde ise davayı takipsizlik nedeniyle ortadan kaldırır.

Tarafın davasını takip edebilecek ehliyette olmaması

MADDE 80- (1) Hâkim, taraflardan birisinin, davasını bizzat takip edebilecek ehliyette olmadığını tespit ederse, davasını vekil aracılığıyla takip etmesine karar verir ve hükümlere göre işlem yapılır.

Vekilin azli ve istifasının şekli

MADDE 81- (1) Vekilin azli veya istifasının mahkemeye veya karşı tarafa bildirilmesi veya tutanağa geçirilmesi beyanın dilekçeyle bildirilmesi veya tutanağa geçirilmesi ödenmesi zorunludur.

Vekilin istifası

MADDE 82- (1) İstifa eden vekâlet görevi, istifanın üçüncü kişiye bildirilmesinden yedi gün sonra sona erer.

(2) Vekilin istifa etmiş olması hâlinde, vekâlet veren yokluğu hâlinde uğradığı zarardan vekili sorumlu tutulamaz.

(3) Yukarıdaki fıkralarda yer alan hususlar, işlerin icrasına ilişkin vekâletler hakkında da uygulanır.

Vekilin azli

MADDE 83- (1) Vekil ile takip edilen davada peşin ücret sözleşmesi yapılmış olsa bile, vekil, müvekkilinin başka vekil de görevlendirmez ise tarafın yokluğu hâlinde

BEŞİNCİ BÖLÜM
Teminat

Teminat gösterilecek haller

MADDE 84- (1) Aşağıdaki hâllerde davacıdan, davalının talebi üzerine, yargılama giderlerini karşılayacak miktarda teminat gösterilmesine karar verilir:

a) Türkiye'de mutad meskeni olmayan Türk vatandaşının dava veya takip yapması.

b) Davacının daha önceden iflas veya konkordato kararı alması veya iflas işlemlerinin başlatılmış bulunması; borç ödemeden aciz belgelenmesi.

(2) Davanın görülmesi sırasında ortaya çıkan hâllerde de teminat gösterilmesine karar verilir.

(3) Mecburi dava ve takip arkadaşlığında teminat gösterilmesi hâlinde doğar.

Teminat gerektirmeyen haller

MADDE 85- (1) Aşağıda sayılan hâllerde teminat istenemez:

a) Davacının adli yardımdan yararlanması.

b) Davacının, yurt içinde istenen teminatı karşılamaya yetecek alacağının bulunması.

c) Davanın, menfaatinin tehlikeye düşeceğini korumaya yönelik olarak açılması.

ç) İlama bağlı alacak için ilamlı icra takibi yapılması.

Teminat kararı

MADDE 86- (1) Yargılama giderlerini karşılayacak teminata, vermeden önce tarafları veya müdahale talebinde bulunan kişi

Teminatın tutarı ve şekli

MADDE 87- (1) Bir davada verilecek teminatın tutarını ve şekli...

(2) Teminatı gerektiren durum ve koşullarda değişiklik ya da kaldırılmasına karar verebilir.

Teminat gösterilmemesinin sonuçları

MADDE 88- (1) Hâkim tarafından belirlenen kesin süre içinde...

(2) Müdahale talebinde bulunan kişi, kesin süre içinde... karar verilir.

Teminatın iadesi

MADDE 89- (1) Teminat gösterilmesini gerektiren sebep ortadan... iadesine karar verir.

ALTINCI BÖLÜM
Süreler, Eski Hâle Getirme ve Adli Tatil
BİRİNCİ AYIRIM
Süreler

Sürelerin belirlenmesi

MADDE 90- (1) Süreler, kanunda belirtilir veya hâkim tarafından... hâkim kanundaki süreleri artıramaz veya eksiltemez.

(2) Hâkim, kendisinin tespit ve ilanı gereken süreler hariç, bir ihtilaki... kararından önce tarafları da dinler.

Sürelerin başlaması

MADDE 91- (1) Süreler, taraflara tebliğ tarihinden veya kanunda... başlar.

Sürelerin bitimi

MADDE 92- (1) Süreler gün olarak belirlenmiş ise tebliğ veya... saatinde biter.

(2) Süre; hafta, ay veya yıl olarak belirlenmiş ise tebliğ tarihinden... saatinde biter.

Sürenin bittiği ayda, başladığı güne karşılık gelen bir gün...

Tatil günlerinin etkisi

MADDE 93- (1) Resmî tatil günleri, sözleşmeyle aksi kararlaştırılmadıkça... takip eden ilk iş günü çalışma saati sonunda biter.

Kesin süre

MADDE 94- (1) Kanunun belirlediği süreler kesindir.

(2) Hâkim, tayin ettiği sürenin kesin olduğunu ve gecikmeden... isteyebilir.

Bu şekilde verilecek ikinci süre kesindir ve yeniden süre...

(3) Kesin süre içinde yapılması gereken işlemi, süresin

İKİNCİ AYIRIM
Eski Hâle Getirme

Talep

MADDE 95- (1) Elde olmayan sebeplerle, kanunda belirtilen yapamayan kimse, eski hâle getirme talebinde bulunabilir.

(2) Süresinde yapılamayan işlem ortadan kalktıktan sonra, ilgili mahkemeye eski hâle getirme talebinde bulunulamaz. Ancak, ilgili mahkemeye ulaşılabiliyorsa, eski hâle getirme talebinde bulunulamaz.

Süre

MADDE 96- (1) Eski hâle getirme, işlemin süresinde yapılama hafta içinde talep edilmelidir.

(2) İlk derece ve istinaf yargılamalarında, en geç ni mümkündür. Ancak, nihai karar bir tarafın yokluğunda verilmesinden veri sonra da eski hâle getirme talebinde bulunulabilir.

Talebin şekli ve kapsamı

MADDE 97- (1) Eski hâle getirme, dilekçeyle talep edilir. emareleri gösterilmiş olmak şartıyla ilgili hâlin ortadan kalktığı tarihten itibaren bir ay içinde eski hâle getirme talebinde zorunludur.

Talep ve inceleme mercii

MADDE 98- (1) Yapılamayan işlem için eski hâle getirme, bu mahkemeden talep edilir.

(2) Eski hâle getirme, istinaf yoluna başvuru hakkının hakkının düşmesi hâlinde ise Yargıtaydan talep edilir.

Talebin yargılamaya ve hükmün icrasına etkisi

MADDE 99- (1) Eski hâle getirme talebi, yargılamanın ertelenmesin talebi inceleyen mahkeme, talebi haklı görürse, teminat gös bırakılmasına karar verebilir. Mahkeme, gerektiğinde teminat gösterilmed bırakılmasına karar verebilir.

İnceleme ve karar

MADDE 100- (1) İlk derece mahkemeleri veya bölge adliye mahkemeleri usule; Yargıtayda ileri sürülecek eski hâle getirme talebi

(2) Mahkeme, eski hâle getirme talebinin kabulü hâlind geçerli olarak yapılmış işlemler, eski hâle getirme talebinden de etki

Giderler

MADDE 101- (1) Eski hâle getirme talebi sebebiyle ortaya çıkan eski hâle getirme taillebrüinesükræmşek agsidlesrılzeriinıaarztmarsına sebe kısmının karşı tarafa yükletilmesine karar verebilir.

¦Ç¦NC¦ AYIRIM

Adli Tatil

Adli tatil s¿resi

MADDE 102- (Deîıkik: 8/8/2011-KHK-650/33 md.; Ķptal: Anayasa Mahkemesinin 18/7/2012 tarihli ve E.: 2011/113 K.: 2012/108 sayēlē Kararē ile.; [1] Yeniden d¿zenleme: 27/6/2013-6494/30 md.)

(1) Adli tatil, her yıl yirmi temmuzda başlar, otuz bir

Adli tatilde g°r¿lecek dava ve ıkler

MADDE 103- (1) Adli tatilde, ancak aşağıdaki dava ve işler görülür:

a) İhtiyati tedbir, ihtiyati haciz ve delillerintatmnaspsiıt talepleri ile bunalrvae kdairğşeır ybaapşıvluarcualkari thiarkakzılında karar veri

b) Her çeşit nafaka davaları ile soybağı, velayet ve ve

c) Nüfus kayıtlarının düzeltilmesi işleri ve davaları.

ç) Hizmet akdi veya iş sözdavalar.şmesi sebebiyle işçilerin a

d) Ticari defterlerin kaybından dolayı kayıp belgesi ve

e) İflas ve konkordato ile sermaye şirketleri verkeoope davalar.

f) Adli tatilde yapılmasına karar verilen keşifler.

g) Tahkim hükümlerine göre, mahkemenin görev alanına gi

ğ) Çekişmesiz yargı işleri.

h) Kanunlarda ivedi olduğu belirtilenivedyagörünmeesinde nk ve işler.

(2) Tarafların anlaşması hâlinde veya dava bir tarafın ve davalara bakılması, adli tatilden sonraya bırakılabilir

(3) Adli tatilde, yukarıdaki fıkralarda gösterilenler dışında kalan temyiz dilekçeleri ile bunlara karşı verilen cevap dilekçe alınması, verilmesi, her türlü tebligat, dosyanın başka bir işlemleri de yapılır.

(4) Bu madde hükümleri, bölge adliye mahkemeleri ile Ya

Adli tatilin s¿relere etkisi

MADDE 104- (1) Adli tatile tabi olan dava ve işlerde, bu Ka süreler ayrıca bir karara gerek olmaksızın adli tatilin bi

---

(1) Sözkonusu İptal Kararı 1/7/2013 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

ĶKĶNCĶ KISIM
Dava ¢ekitleri, Dava ķartlarē ve Ķlk Ķtirazlar
BĶRĶNCĶ B¥L ¦M
Dava ¢ekitleri

Eda davasē

MADDE 105- (1) Eda davası yoluyla mahkemeden, yapılması veya bir şeyin terkinin edilmesi talep edilir.

Tespit davasē

MADDE 106- (1) Tespit davası yoluyla, mahkemeden, bir hakkın varlığının veya bir belgenin sahte olup olmadığının belirlenmesi talep edilir.

(2) Tespit davası açanın, kanunlarda belirtilen istisnai durumlar dışında, bu bir yararı bulunmalıdır.

(3) Maddi vakıalar, tek başlarına tespit davasının konusu yapılamaz.

Belirsiz alacak ve tespit davasē

MADDE 107ï (1) Davanın açıldığı tarihte alacağın miktarını veya değerini kendisinden beklenemeyeceği veya bunun imkânsız olduğu hâllerde, davacı, alacağını belirtmek suretiyle belirsiz alacak davası açabilir.

(2) Karşı tarafın verdiği bilgi veya tahkikat sonucunda alacağın miktarının mümkün olduğu anda davacı, iddianın genişletildiğini veya ıslah edildiğini bildirmek zorundadır.

(3) Ayrıca, kısmi eda davasının açılabildiği hâllerde de belirsiz alacak davası açılabilir.

Ķnka´ dava

MADDE 108- (1) İnşaî dava yoluyla, mahkemeden, veyahut imzalanacak bir sözleşmenin içeriğinin değiştirilmesi yahut onun ortadan kaldırılması istenir.

(2) Bir inşaî hakkın, dava yoluyla kullanılmasının zorunlu olduğu hâllerde,

(3) Kanunlarda aksi belirtilmedikçe, değişiklik ve ıslah hakkına ilişkin hükümler, ge

Kēsmi dava

MADDE 109- (1) Talep konusunun niteliği itibarıyla bölünebilir olduğu hâllerde, sürülebilir.

(2) **(Mülga: 1/4/2015-6644/4 md.)**

(3) Dava açılırken, talep konusunun tamamının ödenmiş olduğunun ispatlanamaması konusunun geri kalan kısmından feragat edildiği anlamına g

Davalarên yêjêlmasê

MADDE 110- (1) Davacı, aynı davalıya karşı ci hain, aly ın n bi r a v m a d e n i s ü r e B u l u n r . i ç i n , b i r l i k t e d a v a e d i l e n t a l e p l e r i n t a m a m ı n ı n y e t k i l i b i r m a h k e m e n i n b u l u n m a s ı ş a r t t ı r .

Terditli dava

MADDE 111- (1) Dav acı, l ı yan kadr ş ı b i r d e n - f e z î h i k a l e b ş k i ş i a k u a l m d i l e k ç e s i n d e i l e r i s ü r e b i l i r . B u n u n i ç i n , t a l e p l e r a r a s ı n d

(2) Mahkeme, dav a s a s n a m n e s d d i n e a l k b i n v e r m e d i k ç e , f e r ' î

Se-imlik dava

MADDE 112- (1) S e ç i m l i k b o r ç l a r d a , s e ç i m h a k k ı k e n d i s i n e a i k a ç ı n m a s ı h â l i n d e , i l i r . l a c a k l ı s e ç i m l i k d a v a a ç a b

(2) S e ç i m l i k d a v a d a m a h k e m e , t a l e b i n h u k u k a u y g u n o l d u ğ

(3) S e ç i m l i k m a h k û m i y e t h ü k m ü n ü c e b r î i c r a y a k o y a n a l edimlerden birine hasretmek zor u n d a d ı r . A n c a k , b u d u r u m , b o r ç l u n u n , d i ğ e r e o r t a d a n k a l d ı r m a z .

Topluluk davasê

MADDE 113- (1) D e r n e k l e r v e d i ğ e r t ü z e l k i ş i l e r , s t a t ü l e r i ç k e s i m i n m e n f a a t l e r i n i k o r u m a k i ç i n , k e n d i a d l a r ı n a , u t i l g i l i l g i l i l e r i n g e l e c e k t e k i h a k l a r ı n ı n i h l a l e d i l m e s i n i n ö n ü n e

ĶKĶNCĶ BÝLÝM
Dava şartlarê ve Ķlk Ķtirazlar
BĶRĶNCĶ AYIRIM
Dava şartlarê

Dava kartlarê

MADDE 114- (1) D a v a ş a r t l a r ı ş u n l a r d ı r :

a) T ü r k m a h k e m e l e r i n i n y a r g ı h a k k ı n ı n b u l u n m a s ı .

b) Y a r g ı y o l u n u n c a i z o l m a s ı .

c) M a h k e m e n i n g ö r e v l i o l m a s ı .

ç) Y e t k i n i n k e s i n o l d k u i ğ l u i h b â u l l l u e n r m d a e s , ı . m a h k e m e n i n y e t

d) T a r a f l a r ı n , t a r a f v e d a v a e h l i y e t i n e s a h i p o l m a i l ğ a e r ı ; s a h i p b u l u n m a s ı .

e) D a v a t a k i p y e t k i s i n e s a h i p o l u n m a s ı .

f) V e k i l a r a c ı l ı ğ ı y l a d a t a v a k i y a p v e d k i â l e n t d e a h v a l i y e r t i a n , e v s e k h i l p i n o l v e k â l e t n a m e s i n i n b u l u n m a s ı .

g) Davacının yatırması gereken gider avansının yatırılm
ğ) Teminat gösterilmesine ilişkin kararın gereğinin yer
h) Davacıdava açmakta hukuki yararının bulunması.
ı) Aynı davanın, daha önceden açılmış ve hâlen görülmek
i) Aynı davanın, daha önceden kesin hükme bağlanmamış o
(2) Diğer kanunlarda yer alan dava şartlarına ilişkin h

Dava şartlarının incelenmesi

Madde 115- (1) Mahkeme, dava şartlarının mevcut olup olmadığını da dava şartı noksanlığını her zaman ileri sürebilirler.

(2) Mahkeme, dava şartının noksanlığının ileri sürülmesi veya kendiliğinden anlaşıldığında, noksanlığın giderilmesi mümkün ise bunun tamamlanması için kesin süre verir, dava şartı yokluğu sebebiyle usulden reddeder.

(3) Davanın açılmasından, mahkemece, davanın esasına girilmesinden hüküm anında bu noksanlık giderilmişse, başlangıçtaki dava

İKİNCİ AYIRIM
İlk İtirazlar

Konusu

MADDE 116- (1) İlk itirazlar aşağıdakilerden ibarettir:
a) Kesin yetki kuralının bulunmadığı hâllerde yetki iti
b) Uyuşmazlığın tahkim yoluyla çözümlenmesi gerektiği i
c) İş bölümü itirazı.

İleri sürülmesi ve incelenmesi

MADDE 117- (1) İlk itirazların hepsi cevap dilekçesinde ileri sü
(2) İlk itirazlar, dava şartlarından sonra incelenir.
(3) İlk itirazlar, ön sorunlar gibi incelenir ve karara

ÜÇÜNCÜ KISIM
Yazılı Yargılama Usulü
BİRİNCİ BÖLÜM
Davanın Açılması

Davanın açılma zamanı

MADDE 118- (1) Dava, dava dilekçesinin kaydedildiği tarihte eklenir.

(2) Dava dilekçesinin kaydına ilişkin usul ve esaslar y

Dava dilek-esinin i-eriği

MADDE 119- (1) Dava dilekçesinde aşağıdaki hususlar bulunur:

a) Mahkemenin adı.

b) Davacı ile davalının adı, soyadı ve adresleri.

c) Davacının Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası.

ç) Varsa taraflrairnıimn kvaenudnaivatceımsvielkciillienin adı, soyadı ve

d) Davanın konusu ve malvarlığı haklarına ilişkin daval

e) Davacının iddiasının dayanağı olan bütün vakıaların

f) İddia edainlıenn hhaenrg ibidrelvialklıerle ispat edileceği.

g) Dayanılan hukuki sebepler.

ğ) Açık bir şekilde talep sonucu.

h) Davacının, varsa kanuni temsilcisinin veya vekilinin

(2) Birinci fıkranın (a), (d), (e) mafsıhvâdiğ(ğ), bhâkimr tamamlaması için bir haftalık kesin süre verir. Bu süre iç

Har- ve avans °denmesi (1)

MADDE 120- (1) Davacı, yargılama harmçclaarçıı kialrenlhaecrakyıgli dAvdaalev olan tutarı, dava açarken mahkeme veznesine yatırmak zorun

(2) Avansın yeterli olmadığının dava sırasında anlaşılm haftaslimk süere verilir.

Belgelerin birlikte verilmesi

MADDE 121- (1) Dava dilekçesinde gösterilen ve davacının eli olmaksızın davalı sayısından bir farzihaindüdzielnelkçemyieş edkrlmeenkleree ve başka yerlerden getirtilecek belge ve dosyalar için d zorunludur.

Dava dilek-esinin tebliği

MADDE 122- (1) Dava dilekçnedsain, dmaavhaklemyea ttaerbalfıığ içeidnidleirdaDavaa verebileceği tebliğ zarfında gösterilir.

Davanēn geri alēnmasē

MADDE 123- (1) Davacı, hüküm kesinleşinceye kadar, ancak davalı

Tarafta irad´ deği-iklik

MADDE 124- (1) Bir davada taraf değişikliği, ancak karşı tar

(2) Bu konuda kanunlarda yer alan özel hükümler saklıdı

(3) Ancak, maddi bir hatadan kaynaklanan tvaelyeabid,ürküasrtşlıük aranmaksızın hâkim tarafından kabul edilir.

– – – – – – – – – – – – – – – – – –

(1) Bu maddenin birinci fıkrasında yer alan tarife ile ilgili olarak 1/10/2016 tarihli ve 29844 sayılı Resmi Gazete'ye bakınız.

(4) Dava dilekçesinin eksik veya hatalı gösterilmesi kabul rızasını aramaksızın taraf değişikliği talebini kabul edebilir. Bu durumda dava açılmasına ilişkin harç ve giderlerden davacı sorumludur.

Dava konusunun devri

MADDE 125- (1) Davanın açılmasından sonra, davalı taraf, dava konusunu devretmek suretiyle yetkilerden birini kullanabilir:

a) İsterse, davacının rızasını alarak davayı kaldığı yerden devam ettirmek üzere dava konusunu devredebilir. Bu takdirde davacı davayı kazanırsa, dava konusunu devreden davalı aleyhine hüküm kurulur.

b) İsterse, davasının mevcut olduğunu ve devredenin davayı kaybetmesi halinde kendisinin sorumlu olacağını ileri sürerek davayı devralana ihbar eder.

(2) Davanın açılmasından sonra, dava konusu davacı tarafından devredilmiş olsa bile, davada davacı yerine geçer ve dava kaldığı yerden itibaren devam olunur.

İKİNCİ BÖLÜM
Cevap Dilekçesi

Cevap dilekçesinin verilmesi

MADDE 126- (1) Davalı, cevap dilekçesini, davanın açılmış olduğunun kendisine tebliğ tarihinden itibaren iki hafta içinde mahkemeye verir.

(2) Cevap dilekçesine davacı sayısı kadar örnek eklenir.

(3) Cevap dilekçesi, havale edildiği tarihte verilmiş sayılır.

(4) Cevap dilekçesi mahkemece incelenerek tarafın mevcut olduğu ilk oturumda veya en geç bu oturumda davacıya tebliğ edilir.

Cevap dilekçesini verme süresi

MADDE 127- (1) Cevap dilekçesini verme süresi, dava dilekçesinin tebliğ tarihinden itibaren dava ve koşullara göre cevap dilekçesinin içeriğinin zorunlu kıldığı araştırma ve inceleme için gerekli olan azami süre olarak mahkemeye başvuran davalıya, bir defaya mahsus olmak üzere bu hakkında verilen karar taraflara derhâl bildirilir.

Süresinde cevap dilekçesi verilmemesinin sonucu

MADDE 128- (1) Süresi içinde cevap dilekçesi vermemiş olan davalı, davacının iddialarının tamamını inkâr etmiş sayılır.

Cevap dilekçesinin içeriği

MADDE 129- (1) Cevap dilekçesinde aşağıdaki hususlar bulunur:

a) Mahkemenin adı.

b) Davacı ile davalının adı, soyadı ve adresleri; varsa davacının dava içinde göstereceği bir adres.

c) Davalının Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası.

ç) Varsa, tarafların kanuni temsilcilerinin ve davacı vekilinin adı, soyadı ve adresleri.

d) Davalının savunmasının dayanağı olan bütün vakıaların

e) Savunmanın dayanağı olarak ileri sürülen hususlara ilişkin açıklamalar ve varsa karşı
f) Dayanılan hukuki sebepler.
g) Açık bir şekilde talep sonucu.
ğ) Davalının veya varsa kanuni temsilcisinin yahut vekili
(2) 121 inci madde hükmü cevap dilekçesi hakkında da uy

Cevap dilek-esinde eksiklik bulunmasē

MADDE 130- (1) 129 uncu maddenin birinci fıkrasının (e) bendinde belirtilen hususlardan biri hâlinde, bunun giderilmesi için hâkim tarafından belirlenecek süre içinde cevap dilekçesi verilmemiş sayılır.

Cevap dilek-esi verilmesinin sonucu

MADDE 131- (1) Cevap dilekçesinin verilmesinden sonra, cevap sü

Karkē dava a-ēlabilmesinin kartlarē

MADDE 132- (1) Karşı dava açılabilmesi için;
a) Asıl davanın açılmış ve hâlen görülmekte olması,
b) Karşı davada ileri sürülecek olan talep ile asıl davanın konusu veya sebebi arasında yahut bu davalar arasında bağlantının mevcut olması,
şarttır.
(2) Belirtilen bu şartlar gerçekleşmeden karşı dava açılmışsa, karşı davanın asıl davadan ayrılmasına; gerekiyorsa dosyanın görevli mahkemeye gönderilmesine karar verilir.
(3) Karşı dava, cevap dilekçesinin verilmesinden sonra karşı, dava açıla

Karkē davanēn a-ēlmasē ve s¿resi

MADDE 133- (1) Karşı dava, cevap dilekçesiyle veya esasa cevap
(2) Süresinden sonra karşı dava açılması hâlinde, mahke

Asēl davanēn sona ermesi

MADDE 134- (1) Asıl davanın herhangi bir sebeple sona ermesi, k

Uygulanacak h¿k¿mler

MADDE 135- (1) Bu Kanunun dava ile ilgili hükümleri, karşılıklı dava hakkında da uygulanır.

¦Ç¦NC¦ B¥L¦M
Cevaba Cevap ve ¦kinci Cevap Dilek-esi

Taraflarēn ikinci dilek-eleri

MADDE 136- (1) Davacı, cevap dilekçesinin tebliğinden itibaren iki hafta içinde davalıya cevabının kendisine tebliğinden itibaren iki hafta i

(2) Davacının cevaba cevap, davalının da ikinci cevap niteliğine aykırı yeni savunma ve iddia ileri süremez.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
Ön İnceleme

Ön incelemenin kapsamı

MADDE 137- (1) Dilekçelerin karşılıklı verilmesinden sonra ön inceleme, ilk itirazları incelemek, uyuşmazlık konularını belirlemek, kanunun öngördüğü şekilde tarafların anlaşmaya hazır olup olmadıklarını araştırmak ve bu amaçlarla tarafların duruşmada bir araya toplanması için gerekli işlemleri yapmak, tarafların uzlaşmaya teşvik edilmesini sağlamak ve bir sonraki aşamada ele alınacak hususları tutanağa geçirmek üzere yapılır.

(2) Ön inceleme tamamlanmadan ve gerekli kararlar alınmadan tahkikata geçilemez.

Dava şartları ve ilk itirazlar hakkında karar

MADDE 138- (1) Mahkeme, öncelikle dava şartlarının gerçekleşip gerçekleşmediğini ve ilk itirazlar hakkında kesin bir karar vermeden önce, bu konuda tarafları ön inceleme duruşmasına davet eder.

Ön inceleme duruşmasına davet

MADDE 139- (1) Mahkeme, dilekçelerin karşılıklı verilmesini ve ön incelemeyi tamamladıktan sonra, ön inceleme için bir duruşma gününü tayin ve davetiye tebliğ eder. Davetiyede, tarafların ve sonuçlarına ilişkin diğer hususlar yanında, tarafların bizzat veya bir vekil aracılığıyla duruşmaya gelmesi ve yargılamaya devam etmek istemesi durumunda ileri sürülecek tarafın, onun muvafakati olmadan iddia ve savunmasının değiştirilemeyeceği ihtarı yapılır.

Ön inceleme duruşması [2]

MADDE 140- (1) Hâkim, ön inceleme duruşmasında, dava şartlarını gözden geçirir ve gerekli görürse tarafları dinler; daha sonra, tarafların anlaşmaya hazır olup olmadıklarını kesin olarak belirlemek üzere kendilerine son bir kez teklifte bulunur.

(2) Uyuşmazlık konularının tespitinden sonra hâkim, tarafların anlaşmaya hazır olduğu kanaatine varırsa, bir defaya mahsus[2] olmak üzere yeni bir duruşma günü verir.

(3) Ön inceleme duruşmasının sonunda, tarafların sulh[1] olamadıkları takdirde anlaşamadıkları hususların neler olduğunu belirten ve hazır bulunan taraflarca imzalanan bir tutanak düzenlenir. Tahkikat[2] bu tutanak esas alınarak yürütülür.

(4) Ön inceleme tek duruşmada tamamlanır. Zorunlu olan hallerde ikinci bir duruşma yapılabilir.

---

(1) 7/6/2012 tarihli ve 6325 sayılı Kanunun 35 inci maddesiyle, bu fıkrada yer alan "sulhe" ibaresinden sonra gelmek üzere "veya arabuluculuğa" ibaresi eklenmiştir.

(2) 7/6/2012 tarihli ve 6325 sayılı Kanunun 35 inci maddesiyle, bu maddenin ikinci fıkrasına "sulhe" ibaresinden sonra gelmek üzere "veya arabuluculuğa", üçüncü fıkrasına "sulh" ibaresinden sonra gelmek üzere "veya arabuluculuk" ibaresi eklenmiştir.

(5) Ön inceleme duruşmasında, taraflara dilekçeleri hakkında görüşlerini bildirmeleri için bir kesin süre verilir. Bu hususların verilen kesin süre içinde yerine getirilmemesi halinde gerekli görülmesi hâlinde sunmaları veya başka yerden getirtilecek belgelerin getirtilmesi için bir kesin süre verilir. Bu hususların verilen kesin süre içinde yerine getirilmemesi halinde gerekli görülmesi hâlinde karar verilir.

İddia ve savunmanın genişletilmesi veya değiştirilmesi

MADDE 141- (1) Taraflar, cevaba cevap ve ikinci cevap dilekçelerinde, tarafın açık muvafakatinin bulunmadığı hallerde, ancak mazeretsiz olarak gelmezse, gelen taraf onun muvafakatini varsayılır. Ön inceleme aşamasından sonra iddia ve savunmanın genişletilmesi veya değiştirilmesi mümkün değildir.

(2) İddia ve savunmanın genişletilip değiştirilmesi konusunda ayrıca bir karar verilmez.

Süreler hakkında karar

MADDE 142- (1) Ön inceleme duruşmasından sonra tarafların muhakkak surette tahkikata başlanmasına ilişkin zamanaşımı hakkındaki itiraz ve def'ileri inceleyerek karara bağlar.

BEŞİNCİ BÖLÜM
Tahkikat ve Tahkikat Sırasındaki Özel Durumlar
BİRİNCİ AYIRIM
Tahkikat

Tahkikatın konusu

MADDE 143- (1) Tarafların davada ileri sürdükleri bütün iddia ve savunmalar tahkikatın konusunu oluşturur.

(2) Hâkim, muhakemeyi basitleştirmek veya kısaltmak için ön inceleme aşamasında iddia veya savunmanın ispatına gerek olmadığına karar verdiği vakıalar hakkında tahkikat yapılmaz.

Tarafların dinlenilmesi

MADDE 144- (1) Tahkikat aşamasında mahkeme, her iki tarafı usulî hususlar hakkında dinleyebilir.

(2) Mahkemenin, dinlenilmek üzere mahkemeye gelmeleri için verdiği kesin süre mazeretsiz olarak geçirilmiş ise gerektiğinde, vekilleri dinlenmek üzere mahkemeye gelmeleri için yeni bir kesin süre verir. Bu süre taraflardan birinin talebi üzerine uzatılabilir.

Sonradan delil gösterilmesi

MADDE 145- (1) Taraflar, Kanunda belirtilen süreden sonra delil gösterdikleri takdirde, bu delilin yargılamayı geciktirme amacı taşımıyorsa veya süresinde delil gösterilmesine ilişkin usule aykırılık bulunmuyorsa, delilin sonradan gösterilmesine izin verebilir.

Mevcut delillerle davanēn aydēnlanmasē

MADDE 146- (1) M a h k e m e , t a r a f l adreclai lglöesrtienr iilnmcieşl eonlmaens i n d e n s o n r a y e t e r l i d e r e c e d e a y d ı n l a n d ı ğ bildirir. anlarsa, tahkikatın bittiğ

ĶKĶNCĶ AYIRIM
Durukma

Taraflarēn durukmaya daveti

MADDE 147- (1) T a r a f l a r , ön inceleme aşamasının tamamlanmasında

(2) T a r a f l a r a g ö n d e r i l e c e k d a v e t i y l e m d a e d , a n b e m l a i h r k l e e m n e e d n e g h ü a n z ı t a k d i r d e , d u r u ş m a y a y o k l u k l a r ı n d a d e v a m e d i l e c e ğ i v e y a p ı l

Mahkemenin -alēkma zamanē

MADDE 148- (1) M a h k e m e l e r , resmî çalışma g ü n l u k v e y a g e c e k a e s i n d e e z a r a i n d e o l a n h â l l e r d e , keşif, delillerin tespiti ve günlük kadar uşsn saatlerinin dışında da yapılmasına karar verilebilir.

Ses ve g°r¿nt¿ nakledilmesi yoluyla durukma icrasē

MADDE 149- (1) M a h k e m e , t a r a f l a r ı n r ı z a s ı o l m a k ş a r t ı y l a , k e n a k l e d i l m e s i y o l u y l a b u l u n d u k l a r ı y e r d e n d u r u ş m a y a k a t ı l m a

(2) Taraf l a r ı n r ı z a s ı o l m a k k a y d ı y l a , m a h k e m e ; t a n ı ğ ı n , b i l i y e r d e b u l u n m a l a r ı n a i z i n v e r e b i l i r . D i n l e m e , s e s v e g ö r ü n t

Taraflarēn durukmaya gelmemesi, sonu-larē ve davanēn a-ēlmamēk sayēlmasē

MADDE 150- (1) U s u l ü n e u y g u n ş e k i l d d u e r u d ş a m v a e y t a e g d e i l l m m e i d ş i k o l l e a r n i t v a e r e t m e y e c e k l e r i n i b i l d i r d i k l e r i t a k d i r d e d o s y a n ı n i ş l e m d e n k

(2) U e s u u l y ü g n u n ş e k i l d e d a v e t e d i l m i ş o l a n t a r a f l a r d a n b i r y a r g ı l a m a y a g e l m e y e n t a r a f ı n y o k l u ğ u n d a d e v a m e d i l i r v e y a gelmeyen taraf, y o k l u ğ u n d a y a p ı l a n i ş l e m l e r e i t i r a z e d e m e z .

(3) D u r u ş m a g ü n ü n ü n b e l l i e d i l m e s i i ç i n t a r a f l a r ı n n b a ş v b a ş l a y a r a k b i r a y g e ç m e k l e d o s y a i ş l e m d e n k a l d ı r ı l ı r .

(4) D o s y a s ı i ş o l l e a m n d e d n a v k a a , l d i ı ş r l ı e l m n d ı e ş n k a l d ı r ı l d ı ğ ı t a r i h t e n b a ş v u r u s u ü z e r i n e y e n i l e n e b i l i r . Y e n i l e m e d i l e k ç e s i i , ş l e n d u e ş k a l d ı r ı l d o a ğ ş l a y a r a k t o n i r a y g e ç t i k t e n s o n r a y e n i l e m e t a l e b i ö d e n i r v e k a r ş ı t a r a f a y ü k l e n e m e z . B u ş e k i l d e h a r ç v e r i l e r

(5) İşlemden kaldırılmasına karar verilmesinden sonra bir defadan fazla takipsizlikten dolayı altı ay içinde yenilenmeyen sayılır ve mahkemece kendiliğinden karar verilerek kayıt kaldırılır.

(6) İşlemden kaldırılmasına karar verilmesinden sonra bir defadan fazla takipsizlikten dolayı altı ay içinde yenilenmeyen bırakılamaz. Aksi hâlde dava açılmamış sayılır.

(7) Hangi sebeple olursa olsun açılmamış sayılan davada

Duruşma düzeni

MADDE 151- (1) Hâkim, duruşmanın düzenini bozanlar hakkında ihtarda bulunur ve yine düzeni bozmaya devam ederlerse duruşma salonundan çıkarılmasını emreder.

(2) Bir kimse, ihtara rağmen mahkemenin düzenini bozar davranışta bulunmaya devam ederse hâkim tarafından bir saat süreyle gözaltına alınmasına karar verilir. Bu fıkra hakkında uygulanmaz.

(3) Mahkemenin düzenini bozan eylemlerin, ayrı ayrı soruşturma veya kovuşturma konusu suç oluşturuyor ise durum Cumhuriyet savcılığına bildirilir ve gerekli tutuklanmasına da karar verilir.

Soru yöneltme

MADDE 152- (1) Duruşmaya katılan taraf vekilleri; tanık ve uzman hakkında disiplinine uygun olarak doğrudan soru yöneltebilirler. Ancak hâkim, bu soruların edildiğinde, sorunun yöneltilmesinin gerekip gerekmediğine

(2) Toplu mahkemelerde, bir hâkim tarafından belirtilen kişil

Kayıt ve yayın yasağı

MADDE 153- (1) Duruşma sırasında fotoğraf çekilemez ve hiçbir dosyasında saklı kalmak kaydıyla, mahkemenin izniyle çekilen görüntüler hariç olmak üzere, duruşma yapılan çekim ve kayıtlar ile kişilik haklarını ihlal edecek şekilde mahkemenin dinlediği ve ilgili kişilerin isimlerini açıklayamazlar.

(2) Duruşma sırasında bu yasağa aykırı davranan kişi hakkında

(3) Kayıt ve yayın yasağına aykırı davranan kişi hakkında

Tutanak

MADDE 154- (1) Hâkim, tahkikat ve yargılama işlemlerinin içeriğini gerekirse özet olarak zabıt kâtibi aracılığıyla tutanağa kaydeder.

(2) Taraflar veya diğer ilgililer duruşmada yapılan işlemlerin

(3) Aşağıdaki hususlar mutlak olarak tutanağa yazılır:

a) Mahkemenin adı, duruşmanın açıldığı yer, gün ve saat

b) Hâkim, zabıt kâtibi, hazır bulunan taraflar ve vekillerinin adları soyadları.

c) Yargılamanın aleni ya da gizli yapıldığı.

ç) Beyanda bulunana okunmak ve imzası alınmak kaydıyla feragat, davadan kabul, sulh müzakereler

d) Beyanda bulunana okunmak kaydıyla taraf, tanık, bili

e) Duruşma dışında yapılan işlemlerin özeti.

f) Tarafların sundukları belgelerin neler olduğu.

g) Tarafların soruşturmanın aydınlatılmasına ilişkin talepleri ve bunlar hakkında verilen ara kararları ve hükmün sonucu.

ğ) Ara kararları ve hükmün sonucu.

h) Karar veya hükmün açıklanma biçimi.

(4) Tutanakta sözü edilen veya dosyaya konduğu belirtil

(5) Tahkikat ve yargılama işlemleri mümkün olduğu ölçüde ses ve görüntü kayıtlarıyla kayda alı

Tutanağın imzalanması ve imza atamayanların durumu

MADDE 155- (1) Tutanak, hâkim ve zabıt kâtibi tarafından der

(2) Tutanağa imza atamayanlar veya mühür bulundurmayanlar ile okuma bilmeyenlerin, bunun hangi sebeple olduğu belirtilmek suretiyle, elinde parmak bulunmayanlar, imza yerine mühür veya özel i

Tutanağın ispat gücü

MADDE 156- (1) Ön inceleme, tahkikat ve yargılama işlemleri,

Zabıt kâtibi bulundurulması zorunluluğu

MADDE 157- (1) Mahkemede veya mahkeme dışında hâkim huzuru bulunması zorunludur.

(2) Hukuki veya fiilî engel olmaları, rol ve izin gibi mücbir sebepler dolayısıyla bulunmasının mümkün olmadığı hallerde, tanıklık niteliğine uygun yemin ettirilmek koşuluyla, başka bir kim

Tutanak örneği verilmesi

MADDE 158- (1) Tutanakların tamamı veya ilgili bölümleri taraflara veya diğer ilgililere, kanunda özel hükümler saklı olmak üzere, örneklere mahkemenin mührü basılır ve aslına uygun olduğu

(2) Tutanağın eki niteliğinde bulunan ses veya görüntü kayıtlarının, gizlilik kararı verilmiş olan kısımlar hariç olmak üzere,

Dosyaya belge konulmasē ve dosyanēn bakka yere g°nderilmesi

MADDE 159- (1) Dava ile ilgili mahkemeye sunulan her türlü ettirildikten sonra dosyasına konulur.

(2) Dosyanın başka bir resmî mercie gönderilmesi gerekt aslı yerine onaylı bir örneğinin gönderilmesine karar verel

Dizi listesi

MADDE 160- (1) Zabıt kâtibi, duruşmaya ilişkin her türlü belgeyi göstereni edilen veya çıkarılan belgeler derhâl bu listeye kaydedili

Dosyanēn taraflar ve ilgililerce incelenmesi

MADDE 161- (1) Zabıt kâtibi, mahkeme tarafından gösterilecek yer ve zamanda taraflar ile bunların vekillerine, davaya d olanlar da bunu ispatlamak kaydı ve hâkimin izniyle dosyay

(2) Gizli olarak saklanmasına karar verilen belge ve tu

Dosyanēn h©kimin incelemesine hazēr tutulmasē

MADDE 162- (1) Zabıt kâtibi, yargılamadan evvel ve gerektiğ zamanında eksiksiz almak ile görevlidir.

¦Ç¦NC¦ AYIRIM
¥n Sorun ve Bekletici Sorun

¥n sorunun ileri s¿r¿lmesi

MADDE 163- (1) Yargılama sırasında, davaya ilişkin bir ön s yahut duruşma sırasında sözlü olarak ileri sürebilir.

¥n sorunun incelenmesi

MADDE 164- (1) Hâkim, tarafın ileri sürdüğü ön sorunu ince delilleriyle birlikte cevabını bildirmesi için diğer taraf

(2) Ön sorun hakkında iki tarafın da usulüne uygun şekilde dinlenmesinden sonra gerekli incelemeyi yaptıktan sonra bir

(3) Hâkim, ön sorun hakkındaki kararını taraflara tefhi

Bekletici sorun

MADDE 165- (1) Bir davada hüküm verilebilmesi, yahut davanın konusunu ilgili bir hukuki ilişkinin mevcut olup olmadığına kısmen veya tamame kararına kadar yargılama bekletilebilir.

(2) Bir davanın incelenmesi ve sonuçlandırılması, başka bir taraftan görevli mahkemeye veya idari makama başvurmasına bağlı makama başvurulmadığı takdirde, ilgili kişinin bu başvuruda bulunması için

DÖRDÜNCÜ AYIRIM
Davaların Birleştirilmesi ve Ayrılması

Davaların birleştirilmesi

MADDE 166- (1) Aynı yargı çevresinde yer alan aynı düzey ve bağlılıkta bulunması durumunda, davanın her aşamasında, taleple birleştirilebilir. Bu talep, ilk derece mahkemesinde ilk oturumda ileri sürülür ve buna karşı çıkılmadığı takdirde kabul edilmiş sayılır.

(2) Davalar, aynı yerde veya farklı yerlerde görev alanına giren aynı düzey ve sıfattaki mahkemelerden birinde açılmışsa, birleştirme ikinci davanın açıldığı mahkemeden talep edilir. Davaların birleştirilmesine ilişkin karar, ikinci davanın açıldığı tarihten itibaren, bununla bağlıdır.

(3) Birleştirme kararı, derhâl ilk davanın açıldığı mahkemeye gönderilir.

(4) Davaların aynı veya birbirine benzer sebeplerden doğması nitelikte bulunması durumunda, bağlantı var sayılır.

(5) İstinaf incelemesi ayrı dairelerde yapılması gereken hâllerde, birleştirme kararı üzerine istinaf incelemesi, birleştirilen davalara ilişkin kararın verildiği bölge adliye mahkemesi dairesinde yapılır.

Davaların ayrılması

MADDE 167- (1) Mahkeme, yargılamanın iyi bir şekilde yürütülmesini sağlamak amacıyla, birleştirilmiş davaların ayrılmasına, tarafların usulüne uygun olarak yapacakları talep üzerine veya re'sen karar verebilir. Davaların ayrılmasına karar verilen davalara bakmaya devam eder.

Kanun yolları

MADDE 168- (1) Aynı yargı çevresinde yer alan aynı düzey ve farklı yönünden verilen birleştirme ve ayırma hususundaki ilk derece mahkemesi kararları hakkında ise temyiz yoluna, ancak hüküm mahkemesinde hükmün kaldırılarak esastan incelenmesi; Yargıtayda ise bozma

BEŞİNCİ AYIRIM
İstinkaf

Konusu

MADDE 169- (1) Mahkeme, kendiliğinden veya talep üzerine tarafın
(2) İstinaf dava dilekçesinde davanın temelini oluşturan vakıalar ve onunla il

Ķsticvap olunacak kiķilerin belirlenmesi

MADDE 170- (1) Tüzel kişiler adına, temsil yetkisine sahip k

(2) Ergin olmbaiyrarkkimsyeeaakdıısnıatlyıapılmış bir işleme ilişkin

(3) Ergin olmayan veya kısıtlı kimselere bizzat dava ha

Ķsticvap olunacak tarafēn davet edilmesi

MADDE 171- (1) İsticvabına karar verilen kimseye bizzat dav üzere hazır bulunması gerektiği belirtilir. Davetiyedeözrü olmakslınzeıdniğgie veya gelip de sorulara cevap vermediği takdir

(2) Çağrılan taraf özürsüz olarak gelmediği veya gnaerlip edilmiş sayılır.

Bizzat isticvap olunma

MADDE 172- (1) İsticvap olunacak kimsenin bizzat gelmesi ger il dışında oturuyor ve bulunduğu yerde alyunmmaasmdamüsmeksüinvedeğ yolu ile isticvap olunur.

(2) İsticvap oluengellilik veya benzeri sebeplerle mahkemeyebizzat gelemeyecek durumda ise bulunduğu yerde[1] isticvap olunur.

Ķsticvabēn yapēlmasē

MADDE 173- (1) İsakarar verilenkimse bizzat isticvap olunur.

(2) Hâkim, isticvaba bataşlamadageröneğie sösyleceyapioğrenecektiğ

(3) İsticvap esnasında, karşı taraf ve taraf vekilleri

(4) İsticrvaafp, omlauhnkaemmetnain izni olmadıkça, yazılı notlar k

Tutanak dķzenlenmesi

MADDE 174- (1) İsticvap sonunda bir tutanak düzenlenir. İst verilen cevaplar tutanağınadayaozkulnıdru.ktTaunt asnoankrat aarlatfıl airs thiuczvuarp taraf haklı bir gerekçe göstermeksizin tutanağı imzalamakt

Kēyasen uygulanacak hükümler

MADDE 175- (1) Tanıklilişkin 2510 2429 59 ilâ 263 üncü madde hükümleri da uygulanır.

---

(1) 25/4/2013 tarihli ve 6462 sayılı Kanunun 81inci maddesiyle bu fıkrada yer alan "sakatlık" ibaresi "engellilik" olarak değiştirilmiştir.

ALTINCI AYIRIM
Islah ve Maddi Hatalarēn D¿zeltilmesi

Kapsamē ve sayēsē

MADDE 176- (1) T a r a f l a r d a n h e r b i r i , y a p mış o l d u ğ u u s u l i ş l e

(2) A y nı d a v a d a , t a r a f d a ş v u r a n a k c i k i b i r k e z ı s l a h y o l u n a

Islahēn zamanē ve ĸekli

MADDE 177- (1) I s l a h , t a h k i k a t ı n s o n a e r m e s i n e k a d a r y a p ı l a b

(2) I s l a h , s ö z l ü v e y a y a z ı l ı o l a r a k y a p ı l a b i l i r . K a r ş

y a p ı l ı y o r s a , e y b a u t y u a t z a ı n l a ı k t ö a r l n e e p ğ i v , h a b e r v e r m e k a m a c ı y l a k a r ş ı

Islah sebebiyle ortaya -ēkan yargēlama giderleri ve karĸē tarafēn zararēnēn °denmesi

MADDE 178- (1) I s l a h e d e n t a r a f , ı s l a h s e b e b i y l e r l e r i g i l e ş a r ş i z t h â

u ğ r a d ı ğ ı v e u ğ r a y a b i l e c e ğ i z a r a r l a r ı k a r ş ı l a m a k ü z e r t e ı r l m â k k i

z o r u n d a d ı r . A k s i h â l d e , ı s l a h y a p ı l m a m ı ş s a y ı l ı r .

(2) K a r ş ı t a r a f ı n z d a i r l a m r e ı s n ı ı m d e k n e s s i o n n r o a l , a r m a k h k t e e m s e p i v t e z e n e , s i n e

fazla ise iade edilir.

Islahēn etkisi

MADDE 179- (1) I s l a h , b u n u y a p a n t a r a f ı n t e ş m i l e d e c e ğ i n o k t a

s o n u c u n u d o ğ u r u r .

(2) A n c a k i k r a r , t a n ı k i f a d e l e r i , b i l i r k i ş i r a p o r ü v e b e

y e r i n e g e t i r i l m e m i ş o l m a k l a b e r a b e r , k a r ş ı t a r a f ı n i f i , y r e d d i n e

v e y a i a d e s i ı s l a h i l e g e ç e r s i z k ı l ı n a m a z .

(3) Ş u k a d a r k i , ı s l a h t a n s o n r a y a p ı l a c a k t a h k i k a t s o n u

y a p ı l m a m ı ş s a y ı l ı r .

Davanēn tamamen ēslahē

MADDE 180- (1) D a v a s ı n ı e t t t a i ğ a i n m e i n b ı ı s l d a i h r e n t a r a f , b u b i l d i r i m d e

v e r m e k z o r u n d a d ı r . A k s i h â l d e , ı s l a h h a k k ı k u l l a n ı l m ı ş s a y

Kēsmen ēslah

MADDE 181- (1) K ı s m e n t a s r l a a f h a a , b ı a s ş l v a u h r a e n t t i ğ i u s u l i ş l e m i n i y a p

ı s l a h e d i l e n i ş l e m y a p ı l m a z s a , ı s l a h h i ç y a p ı l m a m ı ş g i b i d

K°t¿niyetli ēslah

MADDE 182- (1) I s l a h ı n d a v a y ı u z a t m ğ l k b i v e y k ö t k i n i y e t l i a r d ü ş ü m e h

b e l i r t i l e r l e a n l a ş ı l ı r s a , m a h k e m e , ı s l a h ı d i k k a t e f a n l m b a u d a y n ü z

u ğ r a d ı ğ ı b ü t ü n z a r a r l a r ı n ı ş ö d e n m e T y ü e r k v L i b r e a ş s y ü n z a T k ü n d k a r L i d r i a s s i p n l d i

Maddi hatalarēn d¿zeltilmesi

MADDE 183- (1) T a r a f l a r ı n v e y a m a h k e m e n i n d a v a d o s y a s ı n d a h verilinceye kadaramdüzbeiltinlenbiylaizrı. vTeayraafhleasradp hatasını düz giderlerinin belirlenmesinde bu durum da dikkate alınır.

ALTINCI B¥L¦M
Tahkikatēn Sona Ermesi ve S°zl¿ Yargēlama

Tahkikatēn sona ermesi

MADDE 184- (1) Hâkim, iddia ve savunmalarıyla toplanan delil taraflara tahkikatın tümü hakkında açıklama yapabilmeleri

(2) Mahkeme tarafların tahkikatın tümüne ilişkin açıklamalarını dinledikten sonra tahkikatın bittiğini taraflara tefhim eder.

Toplu mahkemelerde tahkikatēn sona ermesi

MADDE 185- (1) Toplu mahkemelerde, tahkikatı yapmakla görevli taraflarının tüm delilleri hakkında açıklama yapabilmeleri için dosyayı

(2) Toplu mahkeme, gerçeğin ortaya çıkması için gerekli tanıkları ve bilirkişiyi bir sonraki oturuma davet edebileceğine karar verebilir veya getirtilmemiş olan delillerin verilmesini veya sigeti tamamlayabileceği gibi bir hâkimlerden birine de verebilir.

(3) Toplu mahkeme, tarafların tahkikatın tümü hakkındaki görürse, tahkikatın bittiğini tefhim eder.

S°zl¿ yargēlama

MADDE 186- (1) Mahkeme, tahkikatın bitmesinden sonra, tasfiye mahkemede hazır bulunmalarını sağlamak amacıyla iki tarafa saatte mahkemede hazır bulunmadıklarını bildirir. Aksi halde yokluklarında

(2) Sözlü yargılamada mahkeme, taraflara son sözlerini

D¥RD¦NC¦ KISIM
Ķspat ve Deliller
B¦R¦NC¦ B¥L¦M
Genel H¿k¿mler

Ķspatēn konusu

MADDE 187- (1) İspatın konusunu tarafların çözümünde esas alınan vakıalar oluşturur ve bu vakıaların ispatı için delil göst

(2) Herkesçe bilinen vakıalarla, ikrar edilmiş vakıalar

İkrar

MADDE 188- (1) Tarafların veya vekillerinin mahkeme önünde yapılan

gerekmez.

(2) Maddi bir hatadan kaynaklanmadıkça ikrardan dönülem

(3) Sulh görüşmeleri sırasında yapılan ikrar tarafları

İspat hakkı

MADDE 189- (1) Taraflar, kanunda belirtilen süre ve usule uygun olarak ispat hakk

(2) Hukuka aykırı olarak elde edilmiş olan deliller, ma

(3) Kanunun belirli delillerle ispatı emrettiği hususta

(4) Bir vakıanın ispatı için gösterilen delilin caiz ol

İspat yükü

MADDE 190- (1) İspat yükü, kanunda özel bir düzenleme bulunmadı

lehine hak ettiğini ileri sürdüğü vakıaları ispatla yükümlüdür.

(2) Kanuni bir karineye dayanan taraf, sadece karineni

öngörülen istisnalar dışında, karşı taraf, kanuni karineni

Karşı ispat

MADDE 191- (1) Diğer taraftan yükümlülüğün ifasını isteyen tarafın iddiasının doğ

faaliyeti için delil sunan taraf, ispat yükünü üzerine alm

Kanunda düzenlenmemiş deliller

MADDE 192- (1) Kanunun belirli bir delil türünü zorunlu kılması veya

delillere de başvurulabilir.

Delil sözleşmesi

MADDE 193- (1) Taraflar yazılı olarak veya mahkeme önünde

delillerle ispatlanacak olan belirli bir vakıa hakkında veya

vakıaların da sadece belirli delil veya delillerle ispatın

(2) Taraflardan birinin ispat yükü altında olduğu vakıalar hakkında

Somutlaştırma yükü ve delillerin gösterilmesi

MADDE 194- (1) Taraflar, dayandıkları vakıaları, ispata elve

(2) Tarafların, dayandıkları bir vakıaya ilişkin ispat teklifinin geçerli

Bakka yerden getirtilecek deliller

MADDE 195- (1) Tarafların ellerinde bulunmayan ve incelenmes resmî mekmemurcilerle üçüncü kişilere bu husus bildirilir. M incelenebilir veya dinlenebilir.

Delilden vazge-me

MADDE 196- (1) Delil gösteren taraf, karşı tkatraanf ıvna zagçeıçke miezzn.i ol

Delillerin incelenmesi ve istinabe

MADDE 197- (1) Kanunda belirtilen hâller dışında, deliller dava ve aynı duruşmada incelenir. Zorunluduhâlşmeyde,bırakılabilir

(2) Başka yerde bulunan ve mahkemeye getirilemeyen deli

(3) Delillerin incelenmesi veya beyanların dinlenmesi delillerle ilgili açıklama haklarını kullanabilirler. Bilir. Bu husus davet üzerine taraflar istinabe olunan mahkemede hazır bul

Delillerin deîerlendirilmesi

MADDE 198- (1) Kanuni istisnalar dışında hâkim delilleri ser

¸KK¸NCÇ B¥L¦M
Belge ve Senet

Belge

MADDE 199- (1) Uyuşmazlık konusu vakıaları ispatakil, ve ortaşğıra görüntü veya ses kaydı gibi veriler ile elektronikdir. ortamda

Senetle ispat zorunluluîu

MADDE 200- (1) Bir hakkın doğumu, düşürülmesi,seir,tedeğiştirilmesi veya ileri yapılan hukuki işlemlerin, yapıldıkları zamanki miktar veya değeri gerekir. Bu hukuki işlemlerin miktar veya değeri ile ödeme şekli daha sonra değişse bile senetsiz ispat olunamaz.

(2) Bu madde uyarınca senetle ispatı gereken hususlarda hâlinde tanık dinlenebilir.

Senede karkê tanêkla ispat yasaîê

MADDE 201- (1) Senede bağlı her çeşit iddiaya karşı ileri s azaltacak nitelikte bulunan hukuki işlemler ispatolunamaz. beş yüz T

Delil başlangıcı

MADDE 202- (1) Senetle ispat zorunluluğu bulunan hâllerde de

(2) Delil başlangıcı, iddia konusu hukuki işlemin muhtemel gösteren ve kendisine karşı ileri sürülen kimse v

Senetle ispat zorunluluğunun istisnaları

MADDE 203- (1) Aşağıdaki hâllerde tanık dinlenebilir:

a) Altsoy veya üstsoy, eş, kardeş ile boşanmış eş veya nişanlı olup da

b) İşin niteliğine ve tarafların durumlarına göre, sene

c) Yangın, deniz kazası, deprem veya benzeri olağanüstü olaylar gibi önceden öngörülmesi mümkün olmayan

ç) Hukuki işlemlerde irade bozukluğu ile aşırı yararlan

d) Hukuki işlemlere ve senetlere karşı üçüncü kişilerin

e) Bir senedin sahibi elinde beklenmeyen bir olay veya zorlayıcı bir nedenle yahut usulü veya noterlikte herhangi bir şekilde kaybolduğu kanısını k

Kılamların ve resmî senetlerin ispat gücü

MADDE 204- (1) İlam niteliğindeki ilâmsız icra kararları ile noter senetleri, sahteli

(2) İlgililerin beyanına dayanılarak noterlerin tuttuğu tutanaklar ile usulüne uygun olarak düzenlenmiş diğer belgeler, aksi ispat edilinceye kadar kesin delil sayılırlar.

(3) Mahkeme, yukarıdaki belgelerden biri hakkında şüphe

Adi senetlerin ispat gücü

MADDE 205- (1) Mahkeme huzurunda ikrar olunan veya mahkemece inkâr edenden sadır olduğu aksi ispat edilmedikçe kesin delil sayılırlar.

(2) Usulüne göre güvenli elektronik imza ile oluşturula

(3) Hâkim, mahkemeye delil olarak sunulan elektronik kayıtların güvenli elektronik imza ile oluşturulmuş olmadığını resen inceler.

İmza atamayanların durumu

MADDE 206- (1) İmza atamayanların mühür veya bir alet ya da işaret koyduğunu veya parmak izini içeren belgelerin kullanılması veya bunların kullanılmasına izin verilmesi, noterler tarafından düzenl

(2) İmza atamayan kimselerin, cüzdanla iş yapmayı usul imza, işaret veya parmak izlerini bankaya ihtiyaç sahibi olduğunu beyan ve taahhüt etmeleri ile beyan ve taahhüdün cüzdanına saklanmak üzere onanmış bulunması yeterli olup, her işlemd

(3) Yukarıda belirtilen hükümlerin sadece tespit için yapılacak incelemeler için bedeli alınmaz.

Senette değişiklik, kazıntı ve silinti

MADDE 207- (1) Senetteki çıkıntı, kazıntı veya silinti ayrıca değişiklik veya kazıntıyı onaylamasa bile senedin geçerliliğine ve anlamına etkili hükümsüz sayılabilir.

Yazı veya imza inkârı

MADDE 208- (1) Taraflardan biri, kendisi tarafından imzalanmış veya el yazısıyla yazılmış bir belgeyi isterse, sahtelik iddiasında bulunmalıdır; aksi hâlde belge

(2) Bir belgenin sahteliği iddia edildiğinde, belgenin mahkemece gerekli tedbirler alınır.

(3) Bir belgenin sahteliğini iddia eden kimse, bunu ayrı bir dava da açabilir.

(4) Resmî bir senetteki yazı veya imzaya ilişkin inkârın ciddî olduğunu göstererek açacağı ayrı bir davada incelenip kararlaştırılmasını isteyen taraf, davaya cevap süresi içinde tespit için gerekli işlemlerin yapılmasını talep edebilir.

Yazı veya imza inkârının sonucu

MADDE 209- (1) Adi bir senetteki yazı veya imza inkâr edildiği takdirde bir işleme esas alınamaz.

(2) Resmî senetlerdeki yazı veya imza inkârının ciddî olduğu mahkemece olursa, bu senet herhangi bir işleme esas alınamaz.

(3) Senede dayanılarak verilmiş olan ihtiyati tedbir, senedin sahibi haklarının korunması için yeni tedbirler talep edebilir.

Güvenli elektronik imzalı belgenin inkârı

MADDE 210- (1) Güvenli elektronik imzayla oluşturulmuş veri dinlendikten sonra bir kanaate varılamamışsa, bilirkişi in

Sahtelik incelemesi

MADDE 211- (1) Bir belgenin sahteliğinin iddia edilmesi du alınarak, aşağıdaki sıra ile inceleme yapılarak öncelikle

a) Hâkim, yazı veya imzayı inkâr eden taraftan yeni örnekler alarak bir kanaat imza attırmak suretiyle elde ettiği belge ve diğer delilleri duymadan karar verebilecek durumda ise gerekçesini açıkça belirtmek suretiyle, sene mahkemeye davet edilen taraf, belirtilen günde hazır bulunmadığı takdir sayılır; bu hususa davetiyede ayrıca ihtar edilir.

b) (a) bendi hükmüne göre yaptığı incelemeye rağmen, h
incelemesine karar verir. Bilirkişni kianrçeılleamşetsırırmdae ny aöpmcaey,a m
ilgili yerlerden getirtilir. Bilirkişi, bu yazı vaepairm.z aBlialri
inceleme için gerekli görüyraszeı, ykaezmmdaisıhuvzeuyrauni dmaz at aartamfasını yıemm

Sahte senedin iptali

MADDE 212- (1) Bir senedin sahte olduğuna dair karar kesinleşt
olunur. Resmî senetlaesrıde, dasehuedyiolidgiipliadaeidelek

Haksēz yere sahtelik iddiasē

MADDE 213- (1) Sahtelik iddiası sonunda haksız çıkan taraf
harcına ve talep hâlinde buzsmeibnepeltemedyieğemrahtkaûmafeıdniluiğrr.adığı
(2) Resmî senetteki imza veya yazı inkâr edildiğinde, y
(3) Bilirkişi incelemesi yapılmasına karar verilmedeş,inde
hâkim, tazminattan indirim yapabileceği gibi tazminata hükı

Sahtelik hakkēnda hukuk ve ceza mahkemesi kararlarēnēn etkisi

MADDE 214- (1) Belgenin sahte olmadığına dair hukuk mahkemesin
hakkında ceza mahkemesin.de de sahtelik iddiası dinlenmez
(2) Ceza mahkemesince belgeyi düzenleyen hakkında ceza
mahkemesinin belgenin sahteliğini incelemesini engellemez.

Belgelerin halefler aleyhine kullanēlmasē

MADDE 215- (1) Bir kimsenin aleyhine delil olarak dkeuldlealnıılla
eder.

Mahkemece belge aslēnēn istenmesi ve geri verilmesi

MADDE 216- (1) Belgenin sadeycee vöermielğdiiğiin dnuarhukmelmaerda, mahkem
birinin talebi üzerine belgenin aslının verilmesini de ist
(2) Belgenin aslını elinde bulunduran taraf, üçüncü ki
zorundadır.
(3) Mahkeme, belge aslının verilmesi durumunda, belgen
verilmek üzere belgeyi ibraz edene geri verebilir.
(4) Taraflardan biri elindeki bgeldgeinveraisnmeesinimahkemeye
belgenin aslının verilip verilmeyeceğine karar verirve.Gyeazıı
işleri müdürünün imzasıyla onanmış örneği dosyaya konur.

Belge aslının ibrazı usulü

MADDE 217- (1) Bir kişi veya kurumun elinde bulunup mahkemeye veya kurumun bulunduğu ya da belgenin teslim edilmesi mahkemeye gönderilir yahut teslim edilir.

(2) Mahkemece belgenin aslının gönderilmesi, aslı gibi hüküm ifade eder.

Belgenin yerinde incelenmesi

MADDE 218- (1) Mahkemeye getirilmesi zor veya sakıncalı olan yerinde incelenir ya da bu belgelerin mahkemeye sunulması kararlaştırılır ve gerekli görülürse uygun teknik araçlarla belgenin aslı

(2) Mahkemenin bu yöndeki talimatına herhangi bir şekilde engel olan kişi hakkında sebep olduğu giderlere ve beş yüz hükmolunur. Gerektiğinde tekrar uygulanır. Zor kullanılmasına da karar ve

Tarafların belgeleri ibrazı zorunluluğu

MADDE 219- (1) Taraflar, kendilerinin veya karşı tarafın deli mahkemeye ibraz etmek zorundadırlar. Elektronik ortamda bulunan belgenin şekilde elektronik ortama kaydedilerek mahkemeye ibraz edi

(2) Ticari defterler gibi devamlı kullanılan belgelerin

Tarafın belgeyi ibraz etmemesi

MADDE 220- (1) İbrazı istenen belgenin, ileri sürülen husus mahkemece kanaat getirildiği ve karşı taraf da bu belgeye güvendiğini yahut belgenin var olduğu resmî bir kayıtla anlaşıldığında ve için kesin bir süre verir.

(2) Mahkemece, ibrazı istenen belgenin elinde bulunduğunun aradığı hâlde bulamadığına ve nerede olduğunu da bilmediği

(3) Belgeyi ibraz etmesine karar verilen taraf, elindeki belgeyi ibraz etmemesi hakkında kabul edilebilir bir mazeret göstermezse kabul veya icra etmezse, inkâr hakkının kötüye kullanılmasına hükmedilir. Bu durumda da belgenin içeriğine ilişkin

Üçüncü kişinin belgeyi ibraz etmemesi

MADDE 221- (1) Mahkeme, üçüncü kişi veya kurumun elinde bulunan zorunlu olduğuna karar verirse, bu belgenin ibrazını emred

(2) Belgeyi ibraz etmesine karar verilen herkes, elindeki belgeyi ibraz et sebebini delilleri ile birlikte açıklamak zorundadır. Mahk

(3) Belgeyi ibraz zorunda olanlar, tanıklıktan çekinmeye ilişkin hükümlere çekinebilirler. Belgeyi ibraz veya bu konuda tanıklık yapma

Ticari defterlerin ibrazı ve delil olması

MADDE 222 - (1) Mahkeme, ticari davalarda tarafların ticari talebi üzerine karar verebilir.

(2) Ticari defterlerin, ticari davalarda kayıtlara dayanılarak delil olarak tutulmuş, açılış ve kapanış onayları yaptırılmış ve defter

(3) İkinci fıkrada belirtilen şartlara uygun olarak kabul edilebilmesi için, diğer tarafın aynı şartlara uygun olarak tutulan defterlerinde ilgili hususta hiç bir kayıt içermemesi yahut defterlerin kanuni şartlara uygun olarak tutulan defterlerdeki sahibi lehine

(4) Açılış veya kapanış onayları bulunmayan ve bir aleyhine diğer delil olur.

(5) Taraflardan biri tacir olmasa dahi, tacir olan diğer taraf defterlerini ibrazdan kaçınırsa, ibrazı talep eden t

Yabancı dilde yazılmış belgeler

MADDE 223- (1) Yabancı dilde yazılmış belgeye dayanan taraf, te

(2) Mahkeme kendiliğinden veya diğer tarafın talebi üze

Yabancı resmî belgelerin yetkili makamlar tarafından onaylanması zorunluluğu

MADDE 224- (1) Yabancı devlet makamlarınca hazırlanan resmî devletin yetkili makamı veya ilgili Türk konsolosluğu tarafından onaylı makam

(2) Türkiye'nin taraf olduğu milletlerarası sözleşmeler

İKİNCİ BÖLÜM

Yemin

Yeminin konusu

MADDE 225- (1) Yeminin konusu, davanın çekişmeli bulunmasının dayandığı kaynaklanan vakıalardır. Bir kimsenin [illegible]

Yeminin şekli

MADDE 233- (1) Yemin, mahkeme huzurunda eda olunur.

(2) Hâkim, yeminin icrasından önce yemin edecek kimseye anlatır ve yalan yere yemin etmenin hukukî ve cezaî sonuçlarını

(3) Yemin edecek kimse, yemin konusunun yeterli açıklı sonra derhâl bu konuda kararını verir.

(4) Sonra "Size sorulan sorulara hakkında bilgi, şeref ve şerefiniz ve kutsal saydığınız bütün inanç ve değerlerim üzerine yemin ediyorum." demekle yemin eda edil

(5) Yemin eda edilirken, hâkim de dâhil olmak üzere haz

Sağır ve dilsizlerin yemini

MADDE 234- (1) Okuma ve yazma bilen sağır veya dilsizler, yemin hakkın

(2) Okuma ve yazma bilmeyen sağır veya dilsizler, işare

Hasta veya engellilerin mahkeme dışında yemini[1]

MADDE 235- (1) Yemin edecek kimse, mahkemeye gelemeyecek kadar hasta veya engelli ise hâkim, bulun kimseye yemin ettirir. Bu şartların mevcudiyeti[1] hâlinde tutanak düzenlenir.

Yemin edecek kimsenin mahkemenin yargı çevresi dışında olması

MADDE 236- (1) Mahkemenin yargı çevresi dışında oturan kimse Ancak, yemin edecek kişi, mahkemenin bulunduğu il dışında ile yemin icrası mümkün değil ise istinabe yolu ile yemin

Yemin konusunun açıklattırılması

MADDE 237- (1) Hâkim, eksik olan noktaları tamamlamak veya a bağlantılı görülen diğer konulara ilişkin olarak da yemin

Yemin tutanağının düzenlenmesi

MADDE 238- (1) Hâkim, yemin eden kimsenin beyanını dinleyip beyanın eklenmesini ve verilen cevabı tutanağa kay

Yalan yere yemin iddiası

MADDE 239- (1) Yemin eda edildikten sonra, yalan yere yemin sorun yapılamaz.

---

(1) 25/4/2013 tarihli ve 6462 sayılı Kanunun 81inci maddesiyle bu maddenin başlığında yer alan "özürlülerin" ibaresi "engellilerin", birinci fıkrasında yer alan "özürlü" ibaresi "engelli" olarak değiştirilmiştir.

D¥RD¦NC¦ B¥L¦M
Tanëk

Tanëk g°sterme κekli

MADDE 240- (1) Davada taraf olmayan kişiler tanık olarak gös

(2) Tanık gösteren taraf, tanık dinletmek istediğini ilgili adreslerini içeren listeyi mahkemeye sunar. Bu listede gö verilemez.

(3) Tanık listesinde adres gösterilmemiş veya gösterilen niteliğine uygun kesin süre verilir. Bu süre içinde adres dinlenilmesinden vazgeçilmiş sayılır.

Tanëklardan bir kësmënën dinlenilmesiyle yetinilmesi

MADDE 241- (1) Mahkeme, gösterilen tanıklardan bir kısmının derecede bilgiye dayandığını ve diğer tanıkların dinlenilmemesine karar ver

Tanëklëjën izne baçlë olduçu hâller

MADDE 242- (1) Kamu görevlileri, görevlerinden ayrılmış ols oldukları hususlar hakkında Türkiye Büyük Millet Meclisi, Bakanlar Kurulu veya kuruluşun amiri tarafından veril

(2) Tanıklık kamu yararına aykırı bulunmadıkça izin ver

(3) Bu izin, mahkeme kararı üzerine yazı ile istenir ve

Tanığın davet edilmesi

MADDE 243- (1) Tanık davetiye ile davet edilir. Davetiye, duruşmadan en az bir hafta önce gönderilir. Şu kadar ki, tanık listesi için kesin süre verildiğinde, ve duruşmada hazır bulundurursa tanıklar dinlenir.

(2) Davetiyenin duruşma gününden en az bir hafta önce gelmesine karar verilebilir.

(3) Tanığı davet, gerektiğinde telefon, faks veya elektron davete rağmen gelmemeye bağlanan sonuçlar, bu durumda uygu

Davetiyenin i-eriçi

MADDE 244- (1) Tanıklara gönderilecek davetiyede;

a) Tanığın adı, soyadı ve açık adresi,

b) Tarafların ad ve soyadları,

c) Tanıklık yapacağı konu,

ç) Hazır bulunması gereken yer, gün ve saat,

d) Gelmemesinin veya gelmesine rağmen tanıklıktan ya da
e) Adalet Bakanlığınca hazırlanan tarife gereğince ücre
yazılır.

Çağrıya uyma zorunluluğu

MADDE 245- (1) Kanunda gösterilen hükümler saklı kalmak üzer
uygun olarak çağrıldığı hâlde mazeret bildirmeksizin gelmeyen
Türk Lirasının paraca değeri esas alınarak hükmolunur. Zorla getirtilen tanı
bildirirse, aleyhine hükmedilen giderler ve disiplin para

Tanığa soru kâğıdı gönderilmesi

MADDE 246- (1) Hâkim gerekli görülen hâllerde, sözlü olarak
olarak bildirmesi için tanığa soru kâğıdı gönderilmesine hükmeder
yeterli olup olmadığı hususunu hâkimin takdir etmesine engel ola
dinlemek üzere davet edebilir.

Tanıklıktan çekinme hakkı

MADDE 247- (1) Kanunda açıkça belirtilmiş olan hâllerde, tanık
çekinebilir.

(2) Kişisel nedenlerle tanıklıktan çekinme sebeplerinin
bulunduğunu önceden hatırlatır.

Kişisel nedenlerle tanıklıktan çekinme

MADDE 248- (1) Aşağıdaki kimseler tanıklıktan çekinebilirler
a) İki taraftan birinin nişanlısı.
b) Evlilik bağı ortadan kalkmış olsa dahi iki taraftan
c) Kendisi veya eşinin altsoy veya üstsoyu.
ç) Taraflardan biri ile aralarında evlatlık bağı buluna
d) Üçüncü derece de dâhil olmak üzere kan veya kendisin
e) Koruyucu aile ve onların çocukları ile koruma altına a

Sır nedeniyle tanıklıktan çekinme

MADDE 249- (1) Kanun gereği sır olarak korunması gereken bilgiler h
hakkında tanıklıktan çekinebilirler. Ancak, 19/3/1969 tarihli
tarafından suç ihbarında bulunulmadığı takdirde, bu kimseler tanıkl

Menfaat ihlali tehlikesi nedeniyle tanıklıktan çekinme

MADDE 250- (1) Aşağıdaki hâllerde tanıklıktan çekinilebilir:
a) Tanığın beyanı kendisine veya 248 inci maddenin birinci fıkrasının (a), (b) veya (c) bendinde yazılı

b) Tanığın beyanı kanaat değişikliğine veya 248 inci maddenin birinci fıkrasının ş soruşturmasına veya kovuşturmasına sebep olacaksa.

c) Tanığın kendisine veya aynı zamanda başkalarına ait olan sırların ortaya çıkm

Tanıklıktan çekinme hakkının istisnaları

MADDE 251- (1) 248 ve 249 uncu maddeler ile 250 nci maddenin

a) Bir hukuki işlemin yapılmasına ilişkin olarak, sonradan çıkabilecek uyuşmazlıklarda kullanılmak üzere,

b) Aile bireylerinin doğum, ölüm veya evlenmelerinden k

c) Aile bireyleri arasında, ailevi ilişkilerden kaynakl

ç) Taraflardan birinin hukuki selefi veya temsilcisi olar

tanıklıktan çekinilemez.

Çekinme sebeplerinin bildirilmesi ve incelenmesi

MADDE 252- (1) Tanıklıktan çekinen kimse, çekinme sebebini, bu sebebin ileri önce yazılı veya davet edildiği duruşmada sözlü olarak bil

(2) Çekinme sebeplerini ve bunun dayanaklarını önceden

(3) Mahkeme, adı geçen kişinin tanıklıktan çekinmesini haklı bulduğunu bildirdikten sonra tanıklıktan

Çekinmenin kabul edilmemesinin sonucu

MADDE 253- (1) Tanık, kanuni bir sebep göstermeden tanıklı mahkemece kabul edilmemesine rağmen tanıklık yapmaktan çekinirse be cezasına ve bu yüzden doğan giderleri ödemesine hükmedilir

(2) Tanık, kendisine veya yakınlarına cevap vermez veya yemin etmemek disiplin hapsine mahkûm edilir.

Tanığın kimliğinin tespiti

MADDE 254- (1) Dinleme sırasında öncelikle tanığın adı, soyadı, baş başka bir yolla kimliğinin tespit edilmediği, tanıklığına duyulacak güveni

Tanıklara itiraz

MADDE 255- (1) Tanığın davada yararı bulunmakla veya gerçekten sebepler varsa, bunu iki taraftan biri iddia ve ispat edebilir.

Tanığa görevinin önemini anlatma

MADDE 256- (1) Tanığa dinlenmeden önce;

a) Gerçeği söylemesinin önemi,

b) Gerçeği söylememesi hâlinde zararlarının tazmini ve cezai sorumluluk,

c) Doğruyu söyleyeceği hususunda yemin edeceği,

ç) Duruşmada mahkeme başkanı veya hâkimin açık izni olmadıkça tanıklarla yüzleştirilebileceği,

anlatılır.

Yeminsiz dinlenecekler

MADDE 257- (1) Aşağıdaki kimseler yeminsiz dinlenir:

a) Dinlendiği sırada onbeş yaşını bitirmemiş olanlar.

b) Yeminin niteliğini ve önemini kavrayamayacak derecede

Yeminin zamanı ve şekli

MADDE 258- (1) Yemin, tanığın dinlenmesinden önce edilir.

(2) Yemin eda edilirken, hâkim de dâhil olmak üzere hazır

(3) Hâkim tanığa, "Tanık sıfatıyla sorulacak sorulara doğ şey saklamayacağınıza namusunuz, şerefiniz ve kutsal saydığınız bü Tanık da cevaben, "Sorulacak sorulara, hiçbir şey saklamadan inanç ve vicdanım üzerine yemin ediyorum." demekle yemin eda edi

Tanıkların mahkemede dinlenilmesi

MADDE 259- (1) Tanıklar davaya bakan mahkemede dinlenir.

(2) Mahkeme, gerçeğin ortaya çıkması için gerektiğine karar verebilir.

(3) Mahkeme, hasta veya engelli[1] olmasından dolayı gelemeyen tanığı bulundu

(4) Mahkemenin yargı çevresi dışında bulunan tanıkların, İstinabe yolu ile dinlenilmesine karar verilen tanıkların, edilir. Bu durumda, tanığın, hangi hususlardan dolayı dinl

Tanığın bilgilendirilmesi

MADDE 260- (1) Tanık dinlenmeden önce hakkında tanıklık yap verilir ve tanıklık edeceği konulara ilişkin bildiklerini

Tanığın dinlenilme şekli

MADDE 261- (1) Tanıklar, aynı hâkim tarafından ayrı ayrı dinlenir ve biri bulunamazlar. Tanıklar gerektiğinde yüzleştirilirler.

(2) Tanık, bildiğini sözlü olarak açıklar ve sözlü anlatımı kadar ki, tanık tarihleri ve rakamları tespit etmek zorunda olduğunu hâkime söylerse, hâkim derhâl yazılamasına karar verebilir.

---

(1) 25/4/2013 tarihli ve 6462 sayılı Kanunun 81 inci maddesiyle bu fıkrada yer alan "özürlü" ibaresi "engelli" olarak değiştirilmiştir.

(3) Hâkim, tanık sözünü bitirdikten sonra taraflara, tanığa ek soru sormak isteyip istemediklerini sorabilir.

(4) Toplu mahkemede başkan, hâkimlerden her birinin tanığa soru sormasına izin verir.

(5) Tanığın sözleri tutanağa yazılarak duruşma önünde okunur ve imzalanır.

Yasak davranışlar

MADDE 262- (1) Tarafların, tanığın sözünü kesmeleri, söz verilmeden konuşmaları ve diğer aykırı davranan taraf veya vekili, hâkimin uyarısına rağmen davranışlarını sürdürdüğü takdirde gerekli işlem yapılır.

Tercüman ve bilirkişi kullanılması

MADDE 263- (1) Tanık Türkçe bilmezse tercümanla dinlenir.

(2) Tanık, sağır ve dilsiz olup okuma ve yazma bilmediği takdirde yazılı olarak, okuma ve yazma bilmediği takdirde, hâkim, kendisini işaretlerle anlayabilecek bir kişiyi tercüman olarak görevlendirir.

Yalan yere veya menfaat temin ederek tanıklık edilmesi ve sonuçları

MADDE 264- (1) Hâkim, tanığın tanıklığına değer atfetmesinden önce yalan yere veya menfaat temin ederek tanıklık edildiğine dair delil veya emare elde ederse bir tutanak düzenler ve bu tutanağı kalemde saklanmak üzere mühürler.

(2) Hâkim, tanığın ve suçta ortaklarının yalan yere yemin ettiklerini veya yalan yere tanıklık yaptıklarını tespit ederse durumu başsavcılığına bildirir.

Tanığa ödenecek ücret ve giderler (1)

MADDE 265- (1) Mahkeme tarafından çağrılan tanığa, her yıl Adalet Bakanlığınca belirlenen ve Resmî Gazete'de yayımlanan tarife ile orantılı bir harcırah ücreti ödenmesine karar verir. Tanığın yolculuk, konaklama ve beslenme giderleri de karşılanır.

(2) Birinci fıkra hükmüne göre ödenmesi gereken ücret ve giderler, tanığın talebi üzerine veya re'sen, duruşma sonunda veya ayrı bir kararla hükmolunur.

BEŞİNCİ BÖLÜM
Bilirkişi İncelemesi

Bilirkişiye başvurulmasını gerektiren haller

MADDE 266- (1) Mahkeme, çözümü hukuk dışında, özel veya teknik bilgi gerektiren hususlarda, resen veya taraflardan birinin talebi üzerine yahut kendiliğinden alacağı bir kararla, konusunda genel bilgi veya tecrübeyle ya da hâkimlik mesleğinin gerektirdiği bilgi ve tecrübeyle çözümlenemeyecek bir konuda bilirkişiye başvurur. **(Ek cümle: 3/11/2016-6754/49 md.)** Hukuk öğrenimi görmüş kişiler, hukuk alanında bilirkişi olduğunu belgelendirmedikçe, bilirkişi olarak görevlendirilemez.

(Değişik cümle: 3/11/2016-6754/49 md.)

Bilirkişi sayısının belirlenmesi

MADDE 267- (1) Mahkeme, bilirkişi olarak, uyuşmazlığın çözümü için gerekli bilgi ve niteliklere göre, gerektiği sayıda ve gerektiği suretiyle, tek sayıda, birden fazla kişiden oluşacak bir kurul seçer.

---

(1) Bu maddenin birinci fıkrasında yer alan tarife ile ilgili olarak 1/10/2016 tarihli ve 29844 sayılı Resmi Gazete'ye bakınız.

Bilirkişilerin görevlendirilmesi

MADDE 268- (Değişik : 3/11/2016-6754/50 md.)

(1) Bilirkişiler, bölge adliye mahkemelerinin yargı çevresi hazırlıklarına dahil olan kişiler arasından seçilir. Ancak kendi diğer bir bölgedeki bilirkişinin, görevlendirme yapılan görevin yerine getirilmesi için de hazır bulunması sağlanabilir.

(2) Bölge kurulunun hazırladığı listede bilgisine başvurulan kurullarının listelerinden; burada da bulunmaması halinde, birinci fıkrasında yer alan şartları da taşımak kaydıyla görevlendirilecek bilirkişiler, bölge kuruluna bildirilir.

(3) Kanunların görüşüne başvurulacak diğer meslek veya sanat görevlileri hakkında görevlendirme başvurulur. Ancak kamu görevlilerine, bağlı bulundukları kurum

Bilirkişilik görevinin kapsamı

MADDE 269- (1) Bilirkişilik görevi, mahkemece yapılan davete uyma, yemin etmeyi ve bilgisine başvurulan konuda süresinde oy ve

(2) Geçerli bir özrü olmaksızın, mahkemece belirlenen süre içinde yazılı görüşünü vermeyen veya yahut mahkemeye gelip de yemin etmekten veya süresinde oy disiplin hükümlerine ilişkin usuller bölge kurulunca[1] karara bağlanır.

Bilirkişilik görevini kabulle yükümlü olanlar

MADDE 270- (1) Aşağıda sayılmış olan kişi ya da kuruluşlar,

a) Resmî bilirkişiler ile 268 inci maddede belirtilmiş

b) Bilgisine başvurulacak konuyu bilmeksizin, meslek ve

c) Bilgisine başvurulacak konu hakkında, meslek veya sa

(2) Bu kişiler, ancak kabul etmeme nedenlerini kabul etmeyen mahkemece kabul edilirse bilirkişilikten çekinebilirler.

Bilirkişiye yemin verdirilmesi

MADDE 271- (1) Listelere kaydedilmiş kişiler bir daha aksi yönde bir karar verilinceye kadar bulundukları yerdeki yargı adalet komisyonu huzurunda, "Bilirkişilik görevini doğru ve objektif bir biçimde yerine getireceğime, namusum ve şerefim üzerine ederim." şeklindeki sözler, tekrarlattırılmak suretiyle yemin metni okunarak yemin verdirilmez; sadece görevlendirme yazısında, bilirkişilere[2] bu hususu bildirmek zorunda oldukları hususu hatırlatılır.

---

(1) 3/11/2016 tarihli ve 6754 sayılı Kanunun 51 inci maddesiyle bu fıkrada yer alan "uygulanır" ibaresinden sonra gelmek üzere "ve durum bilirkişilik bölge kuruluna bildirilir" ibaresi eklenmiştir.

(2) 3/11/2016 tarihli ve 6754 sayılı Kanunun 52 nci maddesiyle bu fıkrada yer alan "bilirkişilere," ibaresinden sonra gelmek üzere "bilirkişilik bölge kurulu veya bulunduğu yer" ibaresi eklenmiştir.

(2) Listelere kaydedilmemiş olan kişiler arasından bilirk huzurda, göreve başlamadan önce, birinci fıkrada belirtilen bilirkişi tarafından imzalanır.

Bilirkişinin görevini yapmaktan yasaklı olması ve reddi

MADDE 272- (1) Hâkimler hakkındaki yasaklılık ve ret sebepl Ancak, bilirkişinin, atanmasından sonra ortaya çıkan veya öğ

(2) Hâkimler hakkındaki yasaklılık sebeplerinden biri, kadar, her zaman bilirkişiyi değiştirmesini isteme hakkı vardır.

(3) Ret sebeplerinden birinin bilirkişinin şahsında bulu bilirkişi de kendisini reddedebilir. Ret talebi, ret sebebinin bir hafta içinde yapılmış olması şarttır. Ret sebeplerinin

(4) Görevden alınma, ret ve bilirkişinin değiştirilmesine üzerinden incelenir ve karara bağlanır. Kabule ilişkin kara birlikte kanun yoluna başvurulabilir.

Bilirkişinin görev alanının belirlenmesi

MADDE 273- (1) Mahkeme, tarafların da görüşünü almak suretiyl belirtilen hususlara yer vermek zorundadır:

a) İnceleme konusunun bütün sınırlarıyla ve açıkça beli

b) Bilirkişinin oluşturması gereken s

c) Raporun verilme süresi.

(2) Bilirkişiye, görevlendirme yazısının ekinde, incele biçimde teslim edilir; ayrıca bu husus tutanakta gösterili

Bilirkişinin görev süresi

MADDE 274- (1) Bilirkişi raporunun hazırlanması için verile görevlendiren mahkeme gerekçesini göstererek, süreyi üç ay

(2) Belirlenen süre içinde görevini yerine getirmeyen bilirkiş görevlendirilebilir. Bu durumda mahkeme, görevden alınmış hakkında açıklama yapmasını ve varsa delillerini bildirmesi kendisine teslim edilmiş bulunan dosyayı derhâl mahkeme **(Değişik son cümle: 3/11/2016-6754/53 md.)** Ayrıca hukuki ve cezai sorumluluğu doğuran bir fiilden ödeme yapılmamasına karar verilebilir ve gerekçeli kısa karar edilir.

Bilirkiinin haber verme y¿k¿ml¿l¿j¿

MADDE 275- (1) B i l g i s i n e b a ş v u r u l a n b i l i r k i ş i , k e n d i s i n e t e k o n u s u m a d d i v a k ı a l a r ı n a ç ı k l ı ğ a k a v u ş t u r u l m a s ı v e t e s p i ç t d u y d u ğ u a n u g ö v r e e v i k a b u l d e n k a ç ı n m a s ı n ı h a k l ı k ı l a c a k m a z e r e t i

(2) B i l i r k i ş i , i n c e l e m e s i n i g e r ç e k l e ş t i r e b i l m e k i ç i n , belgelerin getirtilmesine ihtiyaç duyuyorsa, bunun sağlanması için, bi talepte bulunur.

Bilirkiinin g°revini bizzat yerine getirme y¿k¿ml¿l¿j¿

MADDE 276- (1) B i l i r k i ş i , m a h k e m e c e z k a n d i y e r i n i n e t e g ö r e v d i r m e k k a n y i c r a s ı n ı k ı s m e n y a h u t t a m a m e n b a ş k a b i r k i m s e y e b ı r a k a m a z .

Bilirkiinin sēr saklama y¿k¿ml¿l¿j¿

MADDE 277- (1) B i l i r k i ş i , g ö r e v i s e b e b i y l e y a h u t g ö r e v b i a ş k a y a r a r ı n a k u l l a n m a k t a n k a ç ı n m a k l a y ü k ü m l ü d ü r .

Bilirkiinin yetkileri

MADDE 278- (1) B i l i r k i ş i , g ö r e v i n i , m a h k e m e n i n s e v k v e i d a r e

(2) B i l i r k i ş i , g ö r e v a l a n ı v e y a s ı n ı r l a s i n i , h e r z a m a k m a h k e m e d e n t e r isteyebilir.

(3) B i l i r k i ş i , i n c e l e m e s i n i g e r ç e k l e ş t i r i r k e a r a i f h l t a i r y ı a n ç b a ş v u r a b i l i r . T a r a f l a r d a n b i r i n i n b i l g a i ş l a e d a b a ş v u r u l a d i n l e n e m e y e c e ğ i h u s u s u ö n c e d e n h a t ı r l a t ı l ı r .

(4) B i l i r k i ş i n i n o y v e g ö r ü ş ü n ü a ç ı k l a y a b i l m e s i i ç i n b i i n c e l e m e y i y a p a b i l n i d a B a r a i ş l a e m i d h a i k a r a r a s ı n s u r u m s a b i l i r .

Bilirkii a-ēklamalarēnēn tespiti ve rapor

MADDE 279- (1) M a h k e m e , b i l i r k i ş i n i n o y v e g ö r ü ş ü n ü y a z ı l ı v

(2) R a p o r d a , t a r a f l a r ı n a d v e s o y a d l a g ö z l b i l i v e k i i ş n i c n e i l n e n v a k ı a l a r , g e r e k ç e v e v a r ı l a n s o n u ç l a r l a , b i l i r k i ş i k l i e ş r i a y r a a s b i l i r k i ş i l e r i n i m z a l a r ı n ı n b o u y l u v n e m a g s ö r ü g ş e ü r n e i k i a r y . r A z b u i n r l ı k a t p a o k a h

(3) M a h k e m e , b i l i r k i ş i n i n o y v e g ö r ü ş ü n ü s ö z l ü o l a r v e a k a t u t a n a ğ ı n a l t ı n a b i l i r k i ş i ö i m e i v n l e d n e d i i r m m z e a s s i ö z a l k ı o n n ı u r s . u K i u s r e u l b i h l â i l r i h e m e n a r a l a r ı n d a m ü z a k e r e e t m e l e r i n e i m k â n t a n ı n ı r v r e a ğ m ü n z a a l t ı , b i l i r k i ş i l e r e i m z a e t t i r i l i r .

(4) **(Deîik: 3/11/2016-6754/54 md.)** B i l i r k i ş i , r a p o r u n d a v e s ö z l ü a ç ı k l a m a l a b i l g i y i g e r e k t i r e n h u s u s l a r d ı ş ı n d a a ç ı k l a m a y e a p d a e m ğ a e z r ; l e h n â d k i i bulunamaz.

Bilirkişi raporunun verilmesi

MADDE 280- (1) B i l i r k i ş i , r a p o r u n u , v a r s a k e n d i s i n e i n c e l e n m
o l a r a k m a h k e m e y e v e r i r ; v e r i l d i ğ i t a r i h t a r a f l a r a y a z ı l ı g ö n d e l

Bilirkişi raporuna itiraz

MADDE 281- (1) T a r a f l a r , b i l i r k i ş i r a p o r u n u n , k e n d i l e r i n e t e
h u s u s l a r ı n , b i l i r k i ş i y e t a m a m l a t t ı r ı l m a s ı n a , b i l i r k i ş i n i n d e ğ i ş t i r i l m e s i n e v e y a y e n i b i l i r k i ş i a t a n m a s ı n a i l i ş k i n t a l e p l e r i n i ç e r e n b i r d i l e k ç e
v e y a y e n i b i l i r k i ş i a t a n m a s ı n ı m a h k e m e d e n t a l e p e d e b i l i r l e

(2) M a h k e m e , b i l i r k i ş i r a p o r u n d a k i e k s i k l i k y a h u t b e l i r s i z l i k l e r i n i d e r h â l , d u r u ş m a d a s ö z l ü o l a r a k t a r t ı ş t ı r a r a k g i d e r i l m e s i n i s a ğ l a m a k ü z e r e y e n i b i r r a p o r a l a b i l e c e ğ i g i b i , t a y i n i n d e b u l u n m a s ı n ı d a k e n d i l i ğ i n d e n i s t e y e b i l i r .

(3) M a h k e m e , g e r ç e ğ i n o r t a y a ç ı k m a s ı i ç i n g e r e k l i g ö r d ü ğ ü d i ğ e r k i ş i l e r d e n d e , e k t e k i r a p o r h a k k ı n d a g ö r ü ş ü y a p t ı r a b i l i r .

Bilirkişinin oy ve görüşünün değerlendirilmesi

MADDE 282- (1) H â k i m , b i l i r k i ş i n i n o y v e g ö r ü ş ü n ü d i ğ e r d e l i l l e r l e b i r l i k t e s e r b e s t ç e d e ğ e r l e n d i r i r .

Bilirkişi gider ve ücreti [1]

MADDE 283- (1) B i l i r k i ş i y e , g ö r e v i n i y e r i n e g e t i r m e s i y l e o r a n t ı l ı b i r ü c r e t v e g i d e r l e r i ö d e n i r . B u k o n u d a , A d a l e t B a k a n l ı ğ ı n c a ç ı k a r ı l a c a k y ö n e t m e l i k h ü k ü m l e r i u y g u l a n ı r .

Bilirkişinin ceza hukuku bakımından durumu

MADDE 284- (1) B i l i r k i ş i , T ü r k C e z a K a n u n u a n l a m ı n d a k a m u g ö r e v l i s i s a y ı l ı r .

Bilirkişinin hukuki sorumluluğu

MADDE 285- (1) B i l i r k i ş i n i n k a s t e n v e y a a ğ ı r i h m a l s u r e t i y l e r a p o r u n u n e s a s a l ı n m a s ı s e b e b i y l e t a r a f l a r ı n u ğ r a d ı k l a r ı z a r a r l a r d a n d o l a y ı d e v l e t k a r ş ı s ı n d a s o r u m l u o l m a s ı h a l i n d e , d e v l e t t e b u z a r a r l a r ı n t a z m i n a t ı n ı k e n d i l e r i n d e n t a l e p e t m e k h a k k ı n a s a h i p t i r .

(2) D e v l e t , ö d e d i ğ i t a z m i n a t i ç i n s o r u m l u b i l i r k i ş i y e r ü c u e d e r .

Davaların açılacağı mahkeme

MADDE 286- (1) D e v l e t a l e y h i n e a ç ı l a c a k o l a n i l k d e r e c e m a h k e m e s i n d e k i t a z m i n a t d a v a l a r ı n d a , i l k d e r e c e m a h k e m e s i n c e h ü k m e e s a s a l ı n d ı ğ ı h â l l e r d e , b u m a h k e m e n i n y a r g ı ç e v r e s i i ç i n d e k i b ö l g e a d l i y e m a h k e m e s i n c e h ü k m e e s a s a l ı n d ı ğ ı h â l l e r d e i s e Y a r g ı t a y i l g i l i h u k u k m a h k e m e s i d a v a y a b a k a r .

(2) Devletin s o r u m l u b i l i r k i ş i y e k a r ş ı a ç a c a ğ ı r ü c u d a v a s ı , t a z m i n a t ı n ö d e n m e s i t a r i h i n d e n i t i b a r e n b i r y ı l g e ç m e k l e z a m a n a ş ı m ı n a u ğ r a r .

Rücu davasında zamanaşımı

MADDE 287- (1) D e v l e t , ö d e d i ğ i t a z m i n a t n e d e n i y l e , s o r u m l u b i l i r k i ş i y e r ü c u e t m e k h a k k ı n a s a h i p t i r .
Hükme esas alınan bilirkişi raporu kasten gerçeğe aykırı o

– – – – – – – – – – – – – – – – – –

(1) Bu maddede yer alan tarife ile ilgili olarak 1/10/2016 tarihli ve 29844 sayılı Resmi Gazete'ye bakınız.

ALTINCI B¥L¦M
Keкif

Keкif kararē

MADDE 288- (1) Hâkim, uyuşmazlık konusu hakkında bizzat duyu
inceleme yaparak bilgi sahibi olmak amacıbyillai rkkeişşiif yyaarpdılmman
(2) Keşif kararı, mahkemece, sözlü yargılamaya kadar ta

Keкfe yetkili mahkeme

MADDE 289- (1) Keşif, davaya bakan mahkemece icradaşeıchidlairi.seK
istinabe suretiyle yapılır.
(2) Keşif konusu, büyükşehir belediye sınırları içeri
getirilebilir.

Keкfin yapēlmasē

MADDE 290- (1) Keşfin yamahkemie tvaeraz fasmpdatın etdeilir. Keşif, tarafla
takdirde yokluklarında yapılır.
(2) Mahkeme keşif sırasında tanık ve bilirkişi ditamakeyeb
düzenlenir. Dalfarg,ibçiizbiemlgeflotroğne tutanağa eklenir.
(3) Mahkeme, bir olayın nasıl geçmiş olabileceğini tesp

Keкfe katlanma zorunluluĵu

MADDE 291- (1) Taraflar ve üçüncü kişiler kemşivfe kdaarvarraınnıışnlagre
zorundadırlar.
(2) Keşif yapılmasına taraflardan birinin karşı koymas
vazgeçmiş; diğer taraf ise iddia edirluemna vvaekıkaayrışık akbouylmaetsmeib
uygulamayabilir.
(3) Keşif, üçüncü kişi için uygun olan zamanda yapılır
umulan hâllerde bildirim yapınmamakhâlizndekeşkfmi,cüşüeddülkişi
giderlere ve beşyüz Türk Lirasından beşbin Türk Liraasınmak
karar verebilir. Ancak, üçüncüdaykaişaratkanlkeşfiektkamt,çaekmamyeüksüd

Soybaĵē tespiti i-in inceleme

MADDE 292- (1) Uyuşmazlığın çözümü bakımından zorunlu ve bi
tehlike oluşturmamak şiatritiaymhaç,ıyhlearkveüsç,udsonydbaağıkam vteeysp dok
bir sebep olmaksızın bu zorunluluğa uyulmaması hâlinde, hâ
(2) Üçüncü kişi tanıklıktaenreçkebiunmyeükhüankkülübkutleumdkuağçunnuamia

YEDÞNCÞ BÖLÜM
Uzman Görüşü

Uzman görüşü
MADDE 293- (1) Taraflar, dava konusu olayla ilgili olarak, uzma
süre istenemez.
(2) Hâkim, tarafların sunduğu veya re'sen gördüğü lüzum üzerine uzman kişi
Uzman kişinin çağrıldığı duruşmada hâkim ve taraflar gerek
(3) Uzman kişi çağrıldığı duruşmaya gelmediği veya görüşünü bildirmediği
tabi tutulmaz.

BEŞİNCİ KISIM
Hüküm ve Davaya Son Veren Diğer Hususlar
BİRİNCİ BÖLÜM
Hüküm

Hüküm, hükmün verilmesi ve tefhimi
MADDE 294- (1) Mahkeme, usule veya esasa ilişkin ara kararlarının
esası hakkında verilen nihai karar, hükümdür.
(2) Hüküm, yargılamanın sona erdiği duruşmada verilir v
(3) Hükmün tefhimi, her hâlde hüküm sonucunun duruşma t
(4) Zorunlu nedenlerle sadece hüküm sonucunun tefhim ed
içinde yazılması gerekir.
(5) Hükmün tefhimini, duruşmada bulunanlar ayakta dinle
(6) Hükme ilişkin ihtirazî kayıt, ileri sürülmedikçe, kesinleşmeye ilişkin nihai ka
Hükmün müzakeresi
MADDE 295- (1) Hüküm, gizli müzakere edilerek hazırlanır ve
(2) Hükmü, yargılamanın sona erdiğini takip eden ilk duruşmada veya dosyanın
verebilecek hâkimlerin tamamı hazır bulunmadıkça hüküm hak
(3) Hükmün müzakeresi sırasında, yargılamanın sona erd
gerekli görülürse tarafların sözlü açıklamaları tekrar dinlend
Hükmün oylanması ve yeter sayı
MADDE 296- (1) Toplu mahkemelerde hüküm hakkındaki görüşler alındıktan
sonra, başkanın, en kıdemsiz üyeden başlayarak her ü
(2) Hüküm, oy çokluğu ile de verilebilir.

Hükmün kapsamı

MADDE 297- (1) Hüküm "Türk Milleti Adına" verilmiş ve bu kısım ile başlayan

a) Hükmü veren mahkeme ile hâkim veya hâkimlerin ve zabıt kâtibinin sıfatlarla görev yapıyorsa hükmün hangi sıfatla verildiğini,

b) Tarafların ve davaya katılanların mahkûmiyet ile hükmolunan cezaların türü, miktarı ve uygulanan kanun maddeleri ile adres ve soyadları ile adreslerini,

c) Tarafların iddia ve savunmalarının özetini, anlaşılan delilleri, delillerin tartışılması ve değerlendirilmesini, sabit görülen v

ç) Hüküm sonucu, yargılama giderleri ile taraflardan a süresini.

d) Hükmün tavsif ile bağlı hâkim veya hâkimlerin ve zabıt kâtibin

e) Gerekçeli kararın yazıldığı tarihi.

(2) Hükmün sonuç kısmında, gerekçeye ait herhangi bir s taraflara yüklenmesi hakkında, ilgili sıra numarası altında; açık, gereklidir.

Hükmün yazılması

MADDE 298- (1) Hüküm, hükmü veren hâkim, toplu mahkemelerde seçeneğe tabi olarak yazılır.

(2) Gerekçeli karar, tefhim edilen hüküm sonucuna aykır

(3) Hükümde gerekçesi ile birlikte karşı oya da yer ver

(4) Hüküm, hükmü veren hâkim veya hâkimler ile zabıt kâ

Hükmün imza edilememesi

MADDE 299- (1) Hüküm sonucu tefhim edildikten sonra, hâkim veya hâkimlerden biri hükmü imzalayamayacak hâle düşerse, yeni hâkim, tefhim edilen hükmü mahkemeye ilk defa bir hâkim olarak katılmak suretiyle, hüküm diğer hâkimlerden biri tarafından, hükmün altına diğer hâkimin imza edememesinin

Hükmün korunması

MADDE 300- (1) Hükme katılan zabıt kâtibi ile hâkim veya hâkimlerin imzalarını ve mahke

Hükmün nüshası

MADDE 301- (1) Hüküm yazılıp imza edildikten ve mahkeme mühr tarafından taraflara, davaya katılanlara ve bunların vekillerine verilmek üzere hükmün nüshası da gerekçeli hükmün nüshası da dosyasında saklanır.

(2) Taraflardan her birine verilen hüküm nüshası ilamdır

(3) Tarafların elinde bulunan hükümlerin nüshaları ile asıl arasında farklılık

Ķlamēn alēnmasē, kesinlekme kaydē ve har-lar

MADDE 302- (1) T a r a f l a r , h a r c ı n ı n ö d e n m i ş o l u p o l m a m a s ı n a b a

(2) B a k i y e k a r a r v e i l a m h a r c ı n ı n m a s ö z c e a n , m e t m a i k ş i b ö c e l m k a o s n ı m , a s h ü b a ş v u r u l m a s ı n a e n g e l t e ş k i l e t m e z .

(3) 2 / 7 / 1 9 6 4 t a r i h l i v e 4 9 2 s a y ı l ı H a r ç l a r K a n u n u d â h i l

(4) H ü k m ü n k e s i n l e ş t i ğ i , i l a m ı n h a n v e l t m a m a h k e m e y a m ü h a r l i a s k o m a m a ţ t a r a f ı n d a n i m z a l a n m a k s u r e t i y l e b e l i r t i l i r .

Kesin h¿k¿m

MADDE 303- (1) B i r d a v a y a a i t ş e k l î a n l a m d a k e s i n l e ş m i ş o l a o l u ş t u r a b i l m e s i t a ç a f i l , a h e r m ı n i k i d a d a v a v a s e b n e p l e r i n i n v e i l k d a v a a y n ı o l m a s ı g e r e k i r .

(2) B i r h ü k ü m , d a v a d a v e y a k a r ş ı l ı k d a v a d a i l e r i s ü r ü l e t e ş k i l e d e r .

(3) K e s i n h ü k ü m , t a r a f l a r ı n k ü l l î h a l e f l e r i h a k k ı n d a d a

(4) B i r d a v a d o l a y ı s ı y l a o r t a y a ç ı k a n k e s i n h ü k ü m , o h ü b i r i s i n d e n d e v r a l a n y a h u t d a y a v i a h k a o k n u v s e u y a ş e f y e r ü z î e r i z i n d l y e e t s h i n k u r k

Tavzih talebi ve usul¿

MADDE 306- (1) Tavzih, dilekçeye tarafların sayısı kadar nüsha Dilekçenin bir nüshası, cevap süresi ile birlikte karşı tarafa tebliğ edilir. Cevap olunur.

(2) Mahkeme, cevap verilmemiş olsa bile dosya üzerinde açıklamalarını yapabilmeleri için davet edebilir.

(3) Mahkeme tavzih talebini yerinde gördüğü takdirde 30

¦Ç¦NC¦ B¥L¦M
Davaya Son Veren Taraf Ţşlemleri

Davadan feragat

MADDE 307- (1) Feragat, davacının, talep sonucundan kısmen veya

Davayê kabul

MADDE 308- (1) Kabul, davacının talep sonucuna, davalının kısme

(2) Kabul, ancak tarafların üzerinde serbestçe tasarruf

Feragat ve kabul¿n şekli

MADDE 309- (1) Feragat ve kabul, dilekçeyle veya yargılama sırasında sö

(2) Feragat ve kabulün hüküm ifade etmesi, karşı tarafı

(3) Kısmen feragat veya kabulde, feragatin veya kabulün hangi talep sonucuna ilişkin olduğunun açıkça belirtilmesi gerekir.

(4) Feragat ve kabul, kayıtsız ve şartsız olmalıdır.

Feragat ve kabul¿n zamanê

MADDE 310- (1) Feragat ve kabul, hüküm kesinleşinceye kadar her

Feragat ve kabul¿n sonu-larê

MADDE 311- (1) Feragat ve kabul, kesin hüküm gibi bağlayıcılık doğurur. Ancak feragat veya kabulün iradi olmayan bir sebeple hükümsüz olduğu ileri sürülerek iptali istenebilir.

Feragat ve kabul hŠlinde yargılama giderleri

MADDE 312- (1) Feragat veya kabul beyanında bulunan taraf, aksine anlaşma yoksa yargılama giderlerini ödemeye mahkûm edilir. Feragat ve kabul, talep sonucu gözüne s belirlenir.

(2) Davalı, davanın açılmasına kendi hâli ve tutum ve davranışlarıyla sebep olmuş ise davacının talep sonucunu kabul etmiş ise yargılama giderlerini ödeme

Sulh

MADDE 313- (1) S u l h , g ö r ü l m e k t e o l a n b i r d a v a d a , t a r a f l a r ı n a m a c ı y l a , h u k u k u n d a y a p m ı ş o l d u k l a r ı b i r s ö z l e ş m e d i r .

(2) S u l h , a n c a k t a r a f l a r ı n ü z e r i n d e s e r b e s t ç e t a s a r r u f

(3) D a v a k o n u s u n u n d ı ş ı n d a k a l a n h u s u s l a r d a s u l h u n k a p

(4) S u l h , b a ğ l a r o l a r a k d a y a p ı l a b i l i r .

Sulhun zamanı

MADDE 314- (1) S u l h , h ü k ü m k e s i n l e ş i n c e y e k a d a r h e r z a m a n y a p ı l

Sulhun etkisi

MADDE 315- (1) S u l h , i l g i l i b u l u n d u ğ u d a v a y ı s o n a e r d i r i r v e k s u l h e g ö r e k a r a r v e r i l m e s i n i i s t e r l e r s e , s u l h s ö z l e ş m e s i n e g o l m a d ı ğ ı n a k a r a r v e r i r .

(2) İ r a d e b o z u k l u ğ u h â l i n d e a y n ı u s u l h ü k ü m l e r i d a i r e s i n d e i p t a l i n i i s t e n e b i l i r .

ALTINCI KISIM
Basit Yargılama Usulü

Basit yargılama usulüne tabi dava ve işler

MADDE 316- (1) B a s i t y a r g ı l a m a u s u l ü , k a n u n l a r d a a ç ı k ç a b e l i r t i

a) S u l h h u k u k m a h k e m e l e r i n i n g ö r e v i n e g i r e n d a v a v e i ş l

b) D o ğ r u d a n d a v a k o n u s u n d a k a n u n u n m a h k e m e y e t a k

c) İ h t i y a t i t e d b i r , i h t i y a t i h a c i z , d e l i l t e s p i t i ç i n g i b i a t a n m a s ı t a l e p l e r i v e i t i r a z l a r ı n ı n k a r ş ı y a p ı l a c a k o l a n

ç) H e r ç e ş i t n a f a k a d a v a l a r ı i l e v e l a y e t v e v e s a y e t e i l

d) H i z m e t i l i ş k i s i n d e n d o ğ a n d a v a l a r .

e) K o n k o r d a t o v e s e r m a y e ş i r k e t l e r i v e y a k o o p e r a t i f l e r i

f) T a h k i m h ü k ü m l e r i n e g ö r e , m a h k e m e n i n g ö r e v a l a n ı n a g i r e

g) D i ğ e r k a n u n l a r d a y e r a l a n v e y a z ı l ı y a r g ı l a m a u s u l ü

Dilekçelerin verilmesi

MADDE 317- (1) D a v a a ç ı l m a s ı v e d a v a y a c e v a p v e r i l m e s i d i l e k ç e i l e o l u r .

(2) C e v a p s ü r e s i , d a v a d i l e k ç e s i n i n d a v a l ı y a t e b l i ğ i n d e n i t i b a r e n d i l e k ç e s i n i n b u s ü r e i ç i n d e h a z ı r l a n m a s ı n ı m ü t e a k i p d a v a l ı y a , b i r d e f a y a m a h s u s v e i k i h a f t a y ı g e ç m e m e k ü z e r e d e r h â l b i l d i r i l i r .

(3) Taraflar cevaba cevazlpr. ve ikinci cevap dilekçesi ver
(4) Dava ve cevap dilekçeleri yönetmelikte belirlenecek

Delillerin ikamesi

MADDE 318- (1) Taraflar dilekçeleri ile birlikte, tüm deli bildirmek; ellerinde bulunan delillerini dilekçelerine ekleme bulunabilmesini sağlayan bilgilere dilekçelerinde yer verm

Ķddia ve savunmanēn genikletilmesi veya deĵiktirilmesi yasaĵē

MADDE 319- (1) İddianın genişletilmesi veya değiştirilmesi ya değiştirilmesi yasağı cevap dilekçesinin mahkemeye verilme

¥n inceleme ve tahkikat

MADDE 320- (1) Mahkeme, meürmdleüntaoralafnlahrâlduruşmaya davet etmed

(2) Daha önce karar verilemeyen hâllerde mahkeme, ilk zamanaşımı hakkında taraflaraıvudnimnallearr;ı dçaehraç esvoensrian dtea,raafnllaarşıt tek tek tespit eder. Uyuşmazlık konularının tespitıinndseunlhs oo olmadıkları, sulh olmaandıkhlaasrusltaakdrinrdeleendenşaimnlaalrıkl olduğu taraflarca imzalanır. Tahkikat[1] bu tutanak esas alınmak sur

(3) Mahkeme, tarafların dinlenmesi, deslhinlıleyruikmarınndcaklienfr duruşma hariç, iki duruşmada tamamlar. Duruşmalar arasınd incelemesinin uzaması, istinabe yoluylahâtkaihmkigkeartekiçşelseimnlierbi sonrası için de duruşma günü belirleyebilir ve ikiden fazl

(4) Basit yargılama usulüne tabi davalarda, işlemden ka bıraak,ıldıarvsa açılmamış sayılır.

H¿k¿m

MADDE 321- (1) Tahkikatın tamamlanmasından sonra, mahkeme tara bildirerek kararını tefhim eder. Taraflara beyanda bulunab

(2) Kararın tefhimi, mahkemece hükme ilişkin tüm hususların hâllerde, hâkim bu durumun sebebini de tutanağa geçirebilir.ek s Budurumda gerekçeliiçkiamrdheırıyazmlagreaçkbtierblaiyğe çıkartılması ger

– – – – – – – – – – – – – – – – –

(1) 7/6/2012 tarihli ve 6325 sayılı Kanunun 35 inci maddesiyle, bu fıkrada yer alan "tarafları sulhe" ibaresinden sonra gelmek üzere "veya arabuluculuğa" ibaresi eklenmiştir.

Uygulanacak h¿k¿mler

MADDE 322- (1) Bu Kanun ve diğer kanunlarda basit yargılan yargılama usulüne ilişkin hükümler uygulanır.

(2) Paylaştırma ve sonrtuaşkyağıunlmgaisdegiehrmeksein inçâilnlerde, hâk ve taşınmaz malların satışı İcra ve İflas Kanunu hükümleri

YED¸NC¸ KISIM
Yargēlama Giderleri ve Adli Yardēm
B¸R¸NC¸ B¥L¦M
Yargēlama Giderleri

Yargēlama giderlerinin kapsamē

MADDE 323- (1) Yargılama giderleri şunlardır:

a) Celse, karar ve ilam harçları.

b) Dava nedeniyle yapılan tebliğ ve posta giderleri.

c) Dosya ve sair evrak giderleri.

ç) Geçici hukuki koruma tedbiveri vekâlvetnpamoetdsüzeonlimbaes,in

d) Keşif giderleri.

e) Tanık ile bilirkişiye ödenen ücret ve giderler.

f) Resmî dairelerden alınan belgeler için ödenen harç,

g) Vekil ile takip edhaizmeybomldnadvaklarda gümaherann gün karşılık hâkimin takdir edeceği miktar; vekil veyboyrnmuekğu üzere çağrılan taraf iveçkonaklama giderleri. r edilecek gündelik, yol

ğ) Vekille takip edilen davalarda kanun gereğince takdi

h) Yargılama sırasında yapılan diğer giderler.

Delil ikamesi i-in avans

MADDE 324- (1) Taraflardan her biri ikeambeslinriletnaelne paveatntsığ,i vo yatırmak zorundadır. Taraflar birlikte aynı delilein ikames

(2) Taraflardan birisi avans yükümsülüğyüntürayberdiliğine. Aksi ikamesinden vazgeçilmiş sayılır.

(3) Tarafların üzerinde serbestçe tasarruf edemeyeceği

Resen yapēlmasē gereken ikıklemlere ilikkin giderler

MADDE 325- (1) Tarafların üzerinde serbestçe tasarruf edemeyeceği deliller için gereken giderlerin, bir haftalık sürenin karşında verilir. Belirlenen süre içinde bu işlemlere ait giderleri karşılayaca taraftan alınmak üzere Hazineden ödenmesine hükmedilir.

Yargılama giderlerinden sorumluluk

MADDE 326- (1) Kanunda aksine hüküm bulunmadıkça, yargılama giderlerinin, aleyhine hükmedilen tarafa verilir.

(2) Davada iki taraftan her biri kısmen haklı çıktığı takdirde yargılama giderleri taraflara hükmedilir.

(3) Aleyhine hükümden fazla alacak talebinde bulunan taraf, yargılama giderlerinden müteselsilen sorumlu tutulmalarına da karar verebilir.

Dürüstlük kuralına aykırılık sebebiyle yargılama giderlerinden sorumluluk

MADDE 327- (1) Gereksiz yere dava veya ara yargılamalara sebebiyet vererek yargılamanın uzamasına sebebiyet verilmiş olsa bile, karar ve ilam harcı dışında kalan yargılama giderlerinden

(2) Bir kişi davada aktif veya pasif dava ehliyetinden yoksun olduğu hâlde, ehliyetine ilişkin itirazda bulunmakta ağır kusura sebebiyet verirse, davanın sıfat yokluğu nedeniyle reddi hâlinde

Feri müdahale gideri

MADDE 328- (1) Feri müdahale hâlinde yer alan kimse, yanında katılmış olduğu taraf ile birlikte yargılama giderinden sorumlu tutulur, aksi hâlde bu giderlere değer verilmiş olsa bile, hükmedilen yargılama giderlerinden

Kötüniyetle veya haksız dava açılmasından sonuçları

MADDE 329- (1) Kötüniyetli dava veya hukuki dinlemeye yanaşmayacak derecede ağır kusurlu bir hâlde dava açan taraf, karşı tarafın vekiliyle aralarında kararlaştırılan vekâlet ücretinin, vekâlet ücretinin miktarı hakkında uyuşmazlık çıkmaması veya vekâlet ücretinin hâkim tarafından takdir edilmesi hâlinde olunur.

(2) Kötüniyet sahibi davalı veya hiçbir hakkı olmadığını bilerek dava açan taraf hakkında Türk Ceza Kanunu hükümlerine göre disiplin cezası veya adli para cezası verilmesine hükmedilir. Bu hâllere vekil sebebiyle uygulanır.

Vekâlet ücretinin taraf lehine hükmedilmesi

MADDE 330- (1) Vekil ile takip edilen davalarda mahkeme ücreti, karşı tarafa hükmedilir.

Esastan sonuçlanmayan davada yargılama gideri

MADDE 331- (1) Davanın konusuz kalması sebebiyle davanın esası incelenmeksizin verilen hâllerde, hâkim, davanın açıldığı tarihte ilgili tarafın haklı olup olmadığını takdir ederek

(2) Görevsizlik veya yetkisizlik kararından sonra davaya bir başka mahkemede devam edilmesi hâlinde giderlerine o mahkeme hükmeder. Görevsizlik veya yetkisizlik kararında hüküm altına alınmamış ise talep üzerine davanın açıldığı mahkeme eydosya

(3) Davanın açılmamış sayılmasına karar verilen hâllerd

Yargılama giderlerine hükmedilmesi

MADDE 332- (1) Yargılama giderlerine, mahkemece resen hükmed

(2) Yargılama gideri, tutarı, hangi tarafa ve hangi ora

(3) Hükümden sonra ortaya çıkan yeni gider kalemleri, talep üzerine mahkemece, tarafların sorumluluğu ve hükümü ile bu yükletileceği, mahkemece ilamın altına yazılır.

Avansın iadesi

MADDE 333- (1) Hükmün kesinleşmesinden sonra mahkeme, kullanılmayan avansın iadesine ilişkin karar verir. Bu kararın tebliğ gideri iade edilecek avanstan

İKİNCİ BÖLÜM
Adli Yardım

Adli yardımdan yararlanacak kişiler

MADDE 334- (1) Kendisi ve ailesinin geçimini önemli ölçüde tehlikeye düşürmeden yargılama giderlerini kısmen veya tamamen ödeme gücünden yoksun olan ve icra takibinde, taleplerinin açıkça dayanaktan[1] yoksun olmaması şartıyla, adli yardımdan yararlanır.

(2) Kamuya yararlı dernek ve vakıflar, iddia ve savunmalarını ispat için gerekli giderleri kısmen veya tamamen ödeyemeyecek durumda olmaları halinde adli yardımdan yararlanabilir.

(3) Yabancılar yalnızca karşılıklılık esasına dayanarak adli yardımdan yararlanabilirler. Ancak, mahkeme, ayrıca karşılıklılık şartı aramaksızın adli yardım kararı verebilir.

Adli yardımın kapsamı

MADDE 335- (1) Adli yardım kararı, ilgiliye, aşağıdaki hususları kapsar:

a) Yapılacak tüm yargılama ve takip giderlerinden geçici olarak muafiyet.

b) Yargılama ve icra takibi için gerekli olan avukatlık hizmetinin sunulması.

c) Dava ve icra takibi sırasında yapılması gereken tüm tebligatlar için gerekli masrafların karşılanması.

ç) Davanın avukat ile takibi gerekiyorsa, ücreti sonradan

(2) Mahkeme, talepte bulunanın, yukarıdaki bentlerde düzenlenen h

(3) Adli yardım, hükmün kesinleşmesine kadar devam eder

Adli yardım talebi

MADDE 336- (1) Adli yardım, asıl talep nedeniyle yetkili ve görevli mahkemede veya iflas ve takip işlerinde icra takibinin bağ yapılacağı yerdeki icra mahkemesinden istenir.

(2) Talepte bulunan kişi, iddiasının özeti ile bilinmesi gerekli durumda olmadığını gösterir delillere ilişkin belgeleri mahkemeye sunma

(3) Kanun yollarına başvuru sırasında adli yardım talebi

(4) Adli yardım talebine ilişkin evrak, her türlü harç

---

(1) 11/4/2013 tarihli ve 6459 sayılı Kanunun 22 nci maddesi ile bu fıkrada yer alan "haklı oldukları yolunda kanaat uyandırmak" ibaresi "taleplerinin açıkça dayanaktan yoksun olmaması" şeklinde değiştirilmiştir.

Adli yardêm talebinin incelenmesi

MADDE 337- (1) Mahkeme, adli yardım talebi hk **(Ek c¿mle: 11/4/2013-6459/** uşma **23 md.)** Ancak, talep hâlinde in **(Ek d¿mle: 11/4/2013-6459/ 23 md.)** Aodllair aykarydaıpmıltıa reddineiliş kin mahkeme kararlarında sunulan bilgi ve belgelerin

(2) **(Deîikik : 11/4/2013-6459/ 23 md.)** Adli yardım talebinin reddine ilişkin içinde kararı veerevnemmahkkemeyeetidyilleekiçtiraz edilebilir. Kar dosyayı o yerde adli yardım talebi yapılan hukuk mahkemesi izleyen daireyree, isçoimn nbuimrairnacliıddaaiireye, o yerde adli yardım hâlinde ise aynı işlere bakmakla görevli en yakın madhikeme yardım tale,biödreemdeggdiiclüinndsee sonradan gerçekleşen ciddi bir a

(3) Adli yardım, daha önce yapılan yargılama giderlerin

Adli yardêm kararênên kaldêrêlmasê

MADDE 338- (1) Adli yardımdan uyraurmaurlhaankakınkdiaş iknaisntemnalviyeda ağ verdiği ortaya çıkar veya sonradan mali durumunun yeteri d

Adli yardêmla ertelenen yargêlama giderlerinin tahsili

MADDE 339- (1) Adliyardım kararından dolayı ertelenen tüm yargıl takip sonunda haksız çıkan kişiden tahsil olunur. Aadrlgiılyaamra giderlerinıiln ieçmiçdoek abyilrıky eşit taksitler hâlinde ödenmesine

(2) **(Ek : 11/4/2013-6459/ 24 md.)** Adli yardım kararından dolayı Devletçe ö tahsilinin, adli yardımdan ayğaramahkemmerce maçğdkuçaiyentlianşeılnerdea kısmen ödemeden muaf tutulmasına karar verebilir.

Adli yardêm kararêyla atanan avukatên ¿cretinin °denmesi

MADDE 340- (1) Adli yardımdan yararlanan kaişiindaçningönmahkemedh ücreti, yargılama gideri olarak Hazineden ödenir.

SEKKZKNCK KISIM
Kanun Yollarê
BKRKNCK B¥L¦M
Kstinaf

Kstinaf yoluna bakvurulabilen kararlar [1]

MADDE 341- (1) İlk derece mahkemeleri ntiçlatei tedbiryihtiyatiihacizıtaleplerinim reddivekbararl taleplerin kabulü hâlinde, itiraz üzerine verilecek kararl

(2) Miktar veTyiarkdLğğergcamiseiyinçn bmianlvarlığı dav **(Ek c¿mle: 24/11/2016-** işki **6763/41 md.)** Ancak manevi tazminat davalarında verilen kararlar başvur[1]labilir.

(3) Alacağın bir kısmının dTaivrak edkdeislaimhilşkilaoclsmğansmırıtdaamraumnumad a [1]

(4) Alacağın tamamının dava edilmiş olması durTuümrukndLai,rak geçmeyen taraf, is[1]tinaf yoluna başvuramaz.

(5) İlk derece mahkemeyiizrieridiinledoiğğeerceğkainuvelyarchaktaamında olup da bölge adliye mahkemelerinin görev alanımahkemelerinee n d başvurulabilir.

---

(1) 24/11/2016 tarihli ve 6763 sayılı Kanunun 41 inci maddesi ile bu maddenin ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkralarında yer alan "binbeşyüz" ibareleri "üç bin" şeklinde değiştirilmiştir.

İstinaf dilekçesi

MADDE 342- (1) İstinaf yoluna başvurmak için, ilk derece yargılamasının usulüne uygun olarak yapılmış tebliğine ilişkin belgenin aslı veya onaylı örneği ile birlikte, kararın tebliğ edildiği tarihten itibaren iki hafta içinde, kararı veren mahkemeye dilekçe verilir.

(2) İstinaf dilekçesinde aşağıdaki hususlar bulunur:

a) Başvuran ile karşı tarafın davadaki sıfatları, adı, soyadı veya unvanı ve adresleri.

b) Varsa kanuni temsilcisinin ve vekillerinin adı, soyadı ve adresleri.

c) Kararın hangi mahkemeden verilmiş olduğu ve tarihi ile numarası.

ç) Kararın başvurana tebliğ edildiği tarih.

d) Kararın özeti.

e) Başvuru sebepleri ve gerekçesi.

f) Talep sonucu.

g) Başvuranın veya varsa kanuni temsilcisinin veya vekilinin imzası.

(3) İstinaf dilekçesi, başvuranın kimliği ve imzasından başka, diğer hususlar bulunmasa dahi ilk derece yargılamasında dava veya işin mahiyetine göre gerekli görülen hususlarda ilk derece mahkemesince yapılan incelemeyi ve değerlendirmeyi içerecek şekilde hazırlanır.

İstinaf dilekçesinin verilmesi

MADDE 343- (1) İstinaf dilekçesi, kararı veren mahkemeye veya bölge adliye mahkemesine verilmişse, o mahkemece bölge adliye mahkemesine verilir.

(2) Kararı veren mahkemeden başka bir mahkemeye verilmiş olan dilekçe hakkında gerekli işlem yapıldıktan sonra kararı veren mahkemeye gönderilir. Bu durum gecikmeye neden olmaz.

(3) İstinaf yoluna başvurma tarihi konusunda 118 inci madde hükmü uygulanır.

(4) Dosya, kararı veren mahkemece, istinaf dilekçesinin bölge adliye mahkemesine gönderilir.

Harç ve giderlerin yatırılması [1]

MADDE 344- (1) İstinaf dilekçesi verilirken, gerektiğinde tebligat giderlerini de karşılamak üzere tüm giderler ödenir. Bunların hiç ödenmemiş olması halinde mahkeme tarafından verilecek bir haftalık kesin süre içinde yatırılması hususu ihtar olarak bildirilir. Verilen kesin süre içinde harç ve yargılama giderlerinin yatırılmadığının anlaşılması üzerine mahkeme, 346 ncı maddeye göre karar verir. Bu karara karşı ayrıca kanun yolu başvurusu yapılamaz.

Başvuru süresi

MADDE 345- (1) İstinaf yoluna başvuru süresi ilk derece mahkemesi kararının tebliğ edildiği gün başlar. İstinaf yoluna başvuru süresine ilişkin özel kanun

---

(1) 15/8/2016 tarihli ve 674 sayılı KHK'nin 18 inci maddesiyle, bu maddenin birinci fıkrasında yer alan "başvuru harcı" ibaresi "başvuru için gerekli harçlar" şeklinde değiştirilmiş olup, daha sonra bu hüküm 10/11/2016 tarihli ve 6758 sayılı Kanunun 18 inci maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

İstinaf dilekçesinin reddi

MADDE 346- (1) İstinaf dilekçesinin, kanunun öngördüğü şekil şartlarına uygun olarak süresinde verilmiş olmasına rağmen verilir veya kesin mahkeme istinaf dilekçesinin reddine karar verir ve bu kararını 344 üncü kendiliğinden ilgiliye tebliğ eder.

(2) Bu ret kararına karşı tebliği tarihinden itibaren bir hafta gerekli giderler de yatırıldığı takdirde dosya, karar yerel ve mahkemesi ilgili dairesi istinaf dilekçesinin reddine meydan yapar.

İstinaf dilekçesine cevap

MADDE 347- (1) İstinaf dilekçesi, kararı veren mahkemece kar

(2) Karşı taraf, tebliğ tarihinden itibaren iki hafta içinde cevap dilekçesini kararı veren üzere başka bir yer mahkemesine verebilir.

(3) Kararı veren mahkeme, dilekçeler verildiği takdirde yargı çevresi dışında kalan dosyayı re'sen olarak ilgili bölge adliye mahkemesine gönderir.

Katılma yolu ile başvurma

MADDE 348- (1) İstinaf dilekçesi kendisine tebliğ edilen taraf olsa bile, süresi geçtikten sonra katılma yoluna başvurabilir. İçtihat farklılığı verebilir.

(2) İstinaf yoluna başvuran, bu talebinden feragat ederse veya reddedilmiş sayılırsa, katılma başvuranın talebi de reddedilir.

Başvurma hakkından feragat

MADDE 349- (1) Taraflar, ilamın kendilerine tebliğinden önce, i

(2) Başvuru yapıldıktan sonra feragat edilmesi halinde dosya, dosya başvurunun reddine karar verilir. Dosya, bölge adliye mah nedeniyle reddolunur.

Başvurunun icraya etkisi

MADDE 350- (1) İstinaf başvurusu, kararın icrasını durdurmaz. İcra v ilgili 36 ncı maddesi hükmü saklıdır. Nafaka kararlarında

(2) Kişiler hukuku, aile hukuku, iflas ve konkordato hükümleri saklı olmak üzere, mal rejimine ilişkin

Kötüniyetle istinaf yoluna başvurma

MADDE 351- (1) İstinaf başvurusunun kötüniyetle yapıldığı hükümleri uygulanır.

¥n inceleme

MADDE 352- (1) Bölge adliye mahkemesi hukuk dairesince dosy başka bir dairece yapılması gerektiği, kararın kesin old getirilmediğlie,ribnaişnv uvreuy as egbeerpekçesinin hiç gösterilmediği te Eksiklik bulunmadığı anlaşılan dosya incelemeye alınır.

Durukma yapēlmadan verilecek kararlar

MADDE 353- (1) Ön inceleme sobunulnuhamaddoığyadan leakşsılkılriska ;

a) Aşağıdaki durumlarda bölge adliye mahkemesi, esası i dosyanın kararı veren mahkemeye veya kendi yarggıörçeevvlrie svienc mahkemeye gönderilmesine duruşma yapmadan kesin olarak kar

1) Davaya bakması yasak olan hâkimin karar vermiş olmas

2) İleri sürülen haklı ret talebine rağmen reddedilen h

3) Mahkemen ient kgiölrie vollimavseınya rağmen görevsizlik veya yetk ya da yetkili olmamasına rağmen davaya bakmış bulunması v kalması.

4) Diğer dayvkarşalnıklabunulmaması.

5) Mahkemece usule aykırı olarak davanın veya karşı d ayrılmasına, merci tayinine karar verilmiş olması.

6) Mahkemece, tarafların davianndeelieslaesniylahiiçdğiiidii todparark değerlendirilmeden karar verilmiş olması.

b) Aşağıdaki durumlarda davanın esasıyla ilgili olarak;

1) İncelenen mahkeme kararının usul veya esas yönünden reddine,

2) Yargılamada eksiklik bulunmamakla beraber, kanunun o ihtiyaç duyulmadığı takdirde veya kararın gerekçesinde hat

3) Yargılamada bulunan eksiklikler duruşma yapılmaksız yeniden esas hakkında,

duruşma yapılmadan karar verilir.

Ķnceleme

MADDE 354- (1) Bölge adliye mahkemesi zhuulkluikğidmaeirgeösrieneheyientçeel bir üye tarafından yapılır.

(2) İnceleme sırasında gereken hâllerde başka bir bölge

Ķncelemenin kapsamē

MADDE 355- (1) İncelemeyndeesbieinlaifrtdilenakçeesbieplerle sınırlı ol kamu düzenine aykırılık gördüğü takdirde bunu resen gözeti

Durukma yapılmasına karar verilmesi

MADDE 356- (1) 353 üncü maddede belirtilen hallerden biri mevcut olduğu takdirde, duruşma yapılmasına karar verilmesi için dosya, gerekçeli kararla birlikte taraflara tebliğ edilir.

Yapılamayacak işlemler

MADDE 357- (1) Bölge adliye mahkemesi hukuk dairelerinde karar verilmesine ilişkin davanın ıslahı ve 1086 ncı maddedeki hükümler saklı kalmak üzere davalarda bölge adliye mahkemesince resen göz önünde tutulacaklar dışında, ilk derece mahkemesinde ileri sürülmeyen yeni iddia ve delillere dayanılamaz.

(2) Bölge adliye mahkemesinde ilk derece mahkemesinin yetki sözleşmesi yapılamaz.

(3) İlk derece mahkemesinde usulüne uygun olarak gösterilmesine olanak bulunmayan deliller bölge adliye mahkemesinde gösterilebilir.

Durukmaya gelinmemesi ve giderlerin ödenmemesi

MADDE 358- (1) Duruşmalı olarak incelenen işlerde taraflardan birinin veya vekillerinin takdirde tahkikatın yokluklarında yapılarak ikyaerdaer, vaeyrrıılceac, tahkikatla ilgili olarak bölge adliye mahkemesince bekleyiş süresi belirtilir.

(2) Başvuran, kabul edilebilir bir makbul mazeret olmadıkça, duruşma gününden önce, duruşmanın bırakıldığı edilerek taraflara bildirilir.

(3) Başvuran mazeretsiz olarak duruşmalara katılmadığı takdirde, dosyanın mevcut durumuna göre karar verilmesi, hâllerde başvuru reddedilir.

Karar

MADDE 359- (1) Karar aşağıdaki hususları içerir:

a) Kararı veren bölge adliye mahkemesi hukuk dairesinin esas numarası.

b) Tarafların ve davaya ilk derece mahkemesinde müdahil olanların adı, soyadı, numarası, varsa kanuni temsilci ve vekillerinin adı, soyadı.

c) Tarafların iddia ve savunmalarının özeti.

ç) İlk derece mahkemesi kararının özeti.

d) İleri sürülen istinaf sebepleri.

e) Taraflar arasında uyuşmazlık konusu olan veya olmayan hususlar, bunlara ilişkin sebepler, sabit görülen sonuçlar ve hukuki değerlendirmeler ile bu sonuçların hangi sebeplere dayanılarak çıkarıldığı.

f) Hüküm sonucu ile varsa kanun yolu ve süresi.

g) Kararın verildiği tarih, başkan ve üyeler ile zabıt

ğ) Gerekçeli kararın yazıldığı tarihi.

(2) Hükmün sonuç kısmında, ragre reedkiçlemyeek saiizti nh, e rthaalnegpil ebridre ns taraflara yüklenen borç ve tanınan hakların, sıra nusinaras gereklidir.

Uygulanacak diğer hükümler

MADDE 360- (1) Bu Bölüm de hüküm bulunmayan hâllerde, ilk de bölge adliye mahkemesinde de uygulanır.

İKİNCİ BÖLÜM
Temyiz (*)

Temyiz edilebilen kararlar

MADDE 361- (1) Bölge adliye mahkemesi hukuk dairelerinin kararlarının temyiz ve iptali talebi üzerine verilen ilk derece mahkemesi kararlarının temyiz yoluyla bölge adliye mahkemesine gönderilmesi üzerine verilen kararlar kesindir.

(2) Davada haklı çıkmış olan taraf da hukuki yararı bul

Temyiz edilemeyen kararlar (1)

MADDE 362- (1) Bölge adliye mahkemelerinin aşağıdaki kararla

a) Miktarı veya değeri Tebliğ ile belirlenen meblağ (bu meblağ arttırım ve artırım satışlarında (1) ilişkin kararlar.

b) 4 üncü maddede belirtilen davalar ile (23/6/1965 tarihli ve 634 ilişkin olan davalar hariç) özel kanunlarda sulh hukuk mah

c) Yargı çevresi ilk derece mahkemeleri arasındaki yetki v ile merci tayinine ilişkin kararlar.

ç) Çekişmesiz yargı işlerinde verilen kararlar.

d) Soybağına ilişkin sonuçlar doğurmayan davalarda düzenlenen kararlar.

e) Yargı çevresi içindeki ilk derece mahkemeleri hâkiml davanın o yargı çevresi içindeki başka bir mahkemeye nakli

f) Geçici hukuki korumalar hakkında verilen kararlar.

(2) Birinci fıkranın (a) bendindeki kararlarda Tebliğ ile belirlenen meblağın kesinlik sınırı alacağın tamamına veya kısmi dava hâlinde dava değ edilmeyen kısmının Tebliğ ile belirlenen meblağ Lirasını geçmeyen tarafın temyiz hakkı yok diğer taraf da düzenleyeceği cevap dilekçesiyle kararı tem

---

(1) 24/11/2016 tarihli ve 6763 sayılı Kanunun 42 nci maddesi ile bu maddenin birinci fıkrasının (a) bendi ile ikinci fıkrasında yer alan "yirmibeşbin" ibareleri "kırk bin" şeklinde değiştirilmiştir.

(*)Bu bölümün uygulanması ile ilgili olarak GEÇİCİ MADDE 3 aşağıdadır:

GEÇİCİ MADDE 3 – (Ek: 31/3/2011-6217/30 md.)

(1) Bölge adliye mahkemelerinin, 26/9/2004 tarihli ve 5235 sayılı Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanunun geçici 2 nci maddesi uyarınca Resmî Gazete'de ilan edilecek göreve başlama tarihine kadar, 1086 sayılı Kanunun temyize ilişkin yürürlükteki hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

(2) Bölge adliye mahkemelerinin göreve başlama tarihinden önce aleyhine temyiz yoluna başvurulmuş olan kararlar hakkında, kesinleşinceye kadar 1086 sayılı Kanunun 26/9/2004 tarihli ve 5236 sayılı Kanunla yapılan değişiklikten önceki 427 ilâ 454 üncü madde hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

(3) Bu Kanunda bölge adliye mahkemelerine görev verilen hallerde bu mahkemelerin göreve başlama tarihine kadar 1086 sayılı Kanunun bu Kanuna aykırı olmayan hükümleri uygulanır.

Kanun yararına temyiz

MADDE 363- (1) İlk derece mahkemelerinin nihai kararlarına karşı, mahkeme kararlarının kesinleşmesinden sonra ilgililer tarafından verdikleri dilekçeyle, mahkeme kararlarının istinaf veya temyiz incelemesinden geçmeden kesinleşmiş bulunduğunu öğrenmeleri tarihten itibaren bir yıl içinde süresiz olarak Adalet Bakanlığı veya Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından Yargıtay Ceza Genel Kurulu kararıyla temyiz olunabilir.

(2) Temyiz talebi Yargıtayca yerinde görüldüğü takdirde, kararın infazını ortadan kaldırmaz.

(3) Bozma kararının bir örneği Adalet Bakanlığına gönderilir.

Temyiz dilekçesi

MADDE 364- (1) Temyiz, dilekçe ile yapılır ve dilekçeye, kararın;

(2) Temyiz dilekçesinde aşağıdaki hususlar bulunur:

a) Temyiz eden ile karşı taraf/tarafların ad ve soyadları veya unvanları, T.C. kimlik numaraları, adres ve tebligat yapılacak yerleri ile varsa telefon numaraları.

b) Bunların varsa kanuni temsilcisi ve vekillerinin adı,

c) Temyiz edilen kararın hangi bölge adliye mahkemesi hukuk dairesi tarafından verildiği.

ç) Yargıtay kararının bozulmasına, bozmaya uygun olarak ilk derece mahkemesi kararına karşı temyizde direnme kararının, hangi mahkemeye

d) İlamın temyiz edene tebliğ edildiği tarih.

e) Kararın özeti.

f) Temyiz sebepleri ve gerekçesi.

g) Duruşma istenmesi hâlinde bu istek.

ğ) Temyiz edenin veya varsa kanuni temsilcisi yahut vekilinin imzası.

(3) Temyiz dilekçesinin, temyiz edenin kimliği ve imzası mevcut olmazsa ve bu hâlinde, diğer şartlar bulunmasa bile reddolunmayıp temyiz

Temyiz dilekçesinin verilmesi

MADDE 365- (1) Temyiz dilekçesi, kararı veren bölge adliye mahkemesine, hükmü veren mahkemeye, ilgili mahkemeye veya temyiz edenin bulunduğu yer bölge adliye mahkemesine verilebilir.

(2) Temyiz dilekçesi, kararı veren mahkemeden başka bir mahkemeye verilmiş ise durum derhal temyiz edilen mahkemeye bildirilir.

(3) Temyiz edene ücretsiz bir alındı belgesi verilir.

Kıyas yoluyla uygulanacak hükümler

MADDE 366- (1) Bu Kanunun istinaf yoluna ilişkin hükümlerine ilişkin hükümler, temyiz incelemesine ilişkin olarak da uygulanır.

Temyizin icraya etkisi

MADDE 367- (1) T e m y i z , k a r a r ı n i c r a s ı n ı d u r d u r m a z . İ c r a v e
m a d d e s i h ü k m ü s a k l ı d ı r . N a f a k a k a r a r l a r ı n d a i c r a n ı n g e r i b
(2) K i ş i , l e a r i l h e u k h u u k k u u k u v e t a ş ı n m a z m a l i l e i l g i l i a y n i h a

K°t¿niyetle temyiz

MADDE 368- (1) T e m y i z t a l e b i n i n k ö t ü n i y e t m h a e d d y e a p h u k ü ğ l e n i n l a y g

Temyiz incelemesi ve duruкma

MADDE 369- (1) Y a r g ı t a y , t a r a f l a r ı n i l e r i s ü r d ü k l e r i t e m y i
g ö r d ü ğ ü d i ğ e r h u s u s l a r ı d a i n c e l e y e b i l i r .
(2) Y a r g ı t a y t e m y i z i n c e l e m e s i n i d o s y a y a ü z e e n i e l d e k u y a p l a k . a
e v l e n m e n i n b u t l a n ı n a v e y a i p t a l i n e , b o ş a n m a v e y a a y r e ı ğ l e ı r ğ i a ,
a l t m ı ş b i n T ü r k L i r a s ı n ı a ş a n a l a c a k c e v v e a p a y d ı n l e d k a ç v e a s l i a n r d ı e n d d a u r t u
e t m i ş i s e Y a r g ı t a y c a b i r g ü n b e l l i e d i l e r e k t a r a f l a z a k i h a f t a u s u l
b u l u n m a s ı g e r e k i r ; t a r a f l a r g e l m i ş y e r i d e m e h u ş s e r d y e u ş m a k ı l m a
g i d e r i n i n e k s i k ö d e n m i ş o l d u ğ u a n l a ş ı l ı r s a , d a i r e n i n a k s i b a ş k a
h â l d e d u r u ş m a t a l e b i n d e n v a z g e ç i l m o i l ş a r s a k y o b l i a l d a i ğ r i i , l i d r u r V ş e m r a i l e
t a k d i r d e , Y a r g ı t a y i n c e l e m e s i n i d o s y a ü z e r i n d e y a p a r . (1)
(3) A l t m ı ş b i n T ü r k L i r a l ı k d u r u ş m a s ı n k ı r y a n s ı n y o b l e u y i l r a l e u n y m g e u (1)
(4) t Y a a y r , g ı i k i n c i f ı k r a h ü k m ü i l e b a ğ l ı o l m a k s ı z ı n , b i l g i
(5) D u r u ş m a g ü n ü b e l l i e d i l e n h â l l e r d e Y a r g ı t a y , t i s e r a f l
d o s y a ü n z c e e r l i e n m d e e y i a p a r a k k a r a r ı n ı v e r i r .
(6) D u r u ş m a g ü n ü k a r a r ı v e r i l e m e y e n i ş l e r i n e n g e ç b i r
(7) K a n u n d a i v e d i o l d u ğ u b i l d i r i l e n d a v a v e i ş l e r e a i t

Onama kararlarэ

MADDE 370- (1) t Y a a y r , g ı o n a m a k a r a r ı n d a , o n a d ı ğ ı k a r a r ı n h u k u k k u
(2) **(Deјiкik: 31/3/2011-6217/29 md.)** T e m y i z o l u n a n k a r a r ı n , e s a s y ö n ü n d e n
u y g u l a n m a s ı n d a h a t a e d i z l m i n ş s o l g a r e s e k d a i ğ i d v e a y k ı a n l u n a u y m a y a
y a p ı l m a s ı n a i h t i y a ç d u y u l m a d ı ğ ı t a k d i r d e Y a r g ı t a y , k a i l e a r ı
h â k i m i n t a k d i r y e t k i s i k h a a p k s k a ı m n ı d n a d a b u k a f r ı a k r r a a b h a ü ğ k l m a ü d ı u ğ y ı g u e l d a a n l m a a r z .
(3) T a r a f l a r ı n k i m l i k l e r i n e a i t y a n l ı ş l ı k l a r l a , y r a z ı , h
(4) K a r a r , u s u l e v e k a n u n a u y g u n o l u p ş d t a i r g i ö l s e t r e e r k i l v e e n d g i e z r e

– – – – – – – – – – – – – – –

(1) 31/3/2011 tarihli ve 6217 sayılı Kanunun 28 inci maddesiyle, bu fıkralarda yer alan "yirmibin" ibareleri "altmışbin" olarak değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

Bozma sebepleri

MADDE 371- (1) Yargıtay, aşağıda belirtilen sebeplerden dolayı tamamen bozar:

a) Hukukun veya taraflar arasındaki sözleşmenin yanlış

b) Dava şartlarına aykırılık bulunması.

c) Taraflardan birinin davasını ispat için dayandığı delillerin kanuni b

ç) Karara etki eden yargılama hatası veya eksiklikleri

Yargıtay kararlarının tebliği

MADDE 372- (1) Yargıtayın bozma kararları ilgili mahkemeye doğrudan doğruya taraflara tebliğ edilir.

(2) Tebliğ giderleri, temyiz dilekçesiyle birlikte, temyiz hâlinde 344 üncü madde hükmü uygulanır.

Bozmaya uyma veya direnme [1]

MADDE 373- (1) Yargıtay ilgili dairesinin tamamen veya kısmen taraftan esastan reddi kararına ilişkin ise bölge adliye mahkemesine veya uygun görülecek diğer ilk derece mahkemesine, kararın bir ör

(2) Bölge adliye mahkemesinin düzelterek veya yeniden bozulduğu takdirde dosya, mahkemesi ve mevkiine bakılmaksızın ilgili ağır görülen diğer

(3) Bölge adliye mahkemesi, 344 üncü maddeye göre alınmış olan gider duruşmaya davet edip dosyadaki mevcut delillere ve yeni delillere de dayanılmak suretiyle yeniden hüküm kurar.

(4) Yargıtayın bozma kararı üzerine ilk derece mahkemes temyiz yoluna başvurulabilir.

(5) İlk derece mahkemesi ısrar veya yeni bir sebep gösterilmeksizin bozma kararına direnilen dairece yapılır. Direnme kararı öncelikle inceli görmezse dosyayı Yargıtay[2] Hukuk Genel Kuruluna gönderir.

(6) **(Ek: 17/4/2013-6460/1 md.)** Davanın esastan reddi veya kabulünü içere bozmayı ortadan kaldıracak şekilde yeniden bozulması üzerine Hukuk Genel Kurulunca yapılır.

(7) Hukuk Genel Kurulunun verdiği karara uymak zorunlud

İÇİNCİ BÖLÜM
Yargılamanın İadesi

Konu

MADDE 374- (1) Yargılamanın iadesi, kesin olarak verilen veya k

Yargılamanın iadesi sebepleri

MADDE 375- (1) Aşağıdaki sebeplere dayanılarak yargılamanın iad

a) Mahkemenin kanuna uygun olarak teşekkül etmemiş olma

b) Davaya bakması yasak olan yahut hakkında ret kararı verilm karara katılmış bulunması.

c) Vekil veya temsilci olmayan kimselerin huzuruyla dav

---

(1) 17/4/2013 tarihli ve 6460 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle bu maddenin beşinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve diğer fıkra buna göre teselsül ettirilmiştir.

(2) 24/11/2016 tarihli ve 6763 sayılı Kanunun 43 üncü maddesi ile bu fıkrada yer alan "Yargıtay Hukuk Genel Kurulunca yapılır." ibaresi "kararına direnilen dairece yapılır. Direnme kararı öncelikle incelenir. Daire, direnme kararını yerinde görürse kararını düzeltir; görmezse dosyayı Yargıtay Hukuk Genel Kuruluna gönderir." şeklinde değiştirilmiştir.

ç) Yargılama sırasında, iandeyhoimnaahükümedveerrlidenhe tearhdefıne verilmesinden sonra ele geçirilmiş olması.

d) Karara esas alınan senedin sahteliğine karar verilmi ikrar edilmiş olması.

e) İlkadesaı esas alınan tanığın, karardan sonra yalan ta

f) Bilirkişi veya tercümanın, hükme esas alınan husus h

g) Lehine karar verileemnintiaryaaflıamn, ykearrea reat teisğaisnianl,ıniaknrayr v

ğ) Karara esas alınan bir hükmün, kesinleşmiş başka bir

h) Lehine karar verilen tarafın, karara tesir eden hile

ı) Baırsdanavunda verilen hükmün kesinleşmesinden sonra ta aykırı bir hüküm verilmiş ve bu hükmün de kesinleşmiş olma

i) Kararın, İnsan Haklarını ve Ana Hötokyderlerinin Korunmaiy Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kesinleşmiş kararıyla te

(2) Birinci fıkranın (e), (f) ve (g) bentlerindekiir hâl ceza mahkûmiyet kararı ile belirlenmiş olması şartına bağl başlanamamış veya mahkûmiyet kararı verilememiş ise ceza n sebebinin, yargılamanın iadesi davasında öncelikle ispat edilmesi g

¦-¿nc¿ kiıkilerin h¿km¿n iptalini talep etmesi

MADDE 376- (1) Davanın taraflarından birisinin alacaklıları veya yerinelagreçmkiişmsoelldeurkin aralarında anlaşarak, kendilerin

S¿re

MADDE 377- (1) Yargılamanın iadesi süresi;

a) Mahkemenin kanuna uygun olarak teşekkül etmemiş oldu

b) 375 inci maddenin birinci(b)fıkreas(cn)ınbentlerinde öngörülen hâlle temsilciye tebliğ edildiği; alacaklı veya davalı yerine ge

c) Yeni belgenin eldevaerdılddığıi, veya hilenin farkına

ç) 375 inci madde(ndi)n, b(ier)i,nc(if)fıkreras(gı)ınbentlerindeki h kesinleştiği veya ceza kovuşturmasına başlanamadığı yahut

d) Karara esasaralkınkaensiinlahmükümbozeukl inde tamamen ortadan

e) 375 inci madde(ni)nbeinddiimdie fyaıkzrıdaısınsebepten dolayı, Av kararının tebliğ edildiği,

tarihten itibâlrdeen iüaçdeaytavleebhiemre konu olan hükmün kesinle

(2) 375 inci madd(eın)inbebnidriinndcei yfaızkırlaasnısınebepten dolayı y zamanaşımı süresi kadardır.

İnceleyecek mahkeme ve teminat

MADDE 378- (1) Yargılamanın iadesi talebini içeren dilekçe,

(2) Mahkeme, dayanılan sebebin niteliğine göre yargılamanın i karşılayacak tedbir gösterilmesini isteyebilir.

Talebin incelenmesi

MADDE 379- (1) Yargılamanın iadesi talebi üzerine mahkeme, t

a) Talebin kanuni süre içinde yapılmış olup olmadığını,

b) Yargılamanın iadesine yol açan hükmün kaldırılmasına karar verilmiş v

c) İleri sürülen yargılamanın iadesi sebebinin kanunda

kendiliğinden inceler.

(2) Bu koşullardan biri eksik ise hâkim davayı esasa gi

Yeniden yargılama veya hükmün iptali

MADDE 380- (1) İnceleme sonunda, dayanılan yargılamanın iade çıkacak duruma göre verilmiş olan karar veya hükmün ortadan kaldırılmasına olmaksızın vekil veya temsilci olmayan kimselerin huzurunda birinci fıkranın (b) bendine dayalı olarak yargılamaya devam edilir.

(2) Bu husus, iade yoluyla incelenmesi istenen hükmün b

İcranın durdurulması

MADDE 381- (1) Yargılamanın iadesi davası, hükmün icrasının hâllere göre talep üzerine icranın durdurulmasına ilişkin şartıyla iade talebini inceleyen mahkemece icra mahkemesi dayanıyorsa bu takdirde teminat istenmez.

DOKUZUNCU KISIM
Çekişmesiz Yargı

Çekişmesiz yargı işleri

MADDE 382- (1) Çekişmesiz yargı, hukuki çıkar, tasarruf veya girenuyişsullearınmasıdır:

a) İlgililer arasında uyuşmazlık olmayan hâller.

b) İlgililerin, ileri sürülebileceği herhangi bir hakkı

c) Hâkimin resen harekete geçtiği hâller.

(2) Aşağıdaki işler çekişmesiz yargı işlerinden sayılır

a) Kiuşkiulkeurndhaki çekişmesiz yargı işleri:

1) Ergin kılınma.
2) Ad ve soyadın değiştirilmesi.
3) Ölüm karinesi sebebiyle (ilgili yerin mülkî amirini
tespiti.
4) Gaiplik kararı.
5) Kütük ve nüfus sicilindeki kaydın düzeltilmesi.
b) Aile hukukundaki çekişmesiz yargı işleri:
1) Henüz evlenme yaşında olmayanların evlenmesine izin
2) Gaiplik nedeniyle evliliğin feshi.
3) Evlendirme memurunun, evlenme izni başvurusunu ret kararı
4) Yeniden evlenmede bekleme süresinin hâkim tarafından
5) Terk eden eşin ortak konuta davet edilmesi.
6) Eşlerden birinin, evlilik birliğini tek başına temsi
7) Aile konutu ile ilgili işlemler içi

c) Miras hukukundaki çekişmesiz yargı işleri:
1) Sulh hâkimi tarafından resmî senet veya sözlü vasiyetname tutanağının sulh veya asliye mahkemesine
2) Vasiyeti yerine getirme görevlisine görevinin bildir
3) Vasiyeti yerine getirme görevlisinin görevden alınması ve
4) Gaibin mirasçılarına, gaibe düşen miras payının tesl
5) Tereke mallarının korunması ve hak sahiplerine ulaşm
6) Mirasçılık belgesi verilmesi.
7) Terekenin hiçbir mirasçının sona erdiğinin mirasçılara bildiril
reddinin, mirası reddeden kişiden sonra gelen mirasçılara
8) Terekenin resmî defterinin tutulması.
9) Sulh hâkiminin özellikleri olan eşyanın mirasçılardan b
ç) Eşya hukukundaki çekişmesiz yargı işleri:
1) Taşınmaz üzerinde taraf oluşturulmasına ve hak ihlal
2) Taşınmaz rehninde alacaklı için kayyım tayini.
d) Borçlar hukukundaki çekişmesiz yargı işleri:
1) Yetkisi sona eren temsilcinin temsil belgesini mahkemeye teslimi.
2) Borçluya ifa veya teminat göstermesi için süre veril
3) Tevdi mahalli belirlenmesi veya tevdi edilemeyecek eşyanın satılm
4) Alacaklısı ihtilaflı olan borcun mahkemeye tevdiî.
5) Ayıplı hayvanın bilirkişi tarafından muayenesi.
6) Mesafeli satımlarda ayıbın tespiti veya ayıplı malın
7) İşçiye hisse verilmesini öngören iş sözleşmesinde,
etmesi.
8) Eser sözleşmesinde eserin ayıplı olup olmadığının bi
9) Satılmak için komisyoncuya gönderilen eşyanın ha
10) Komisyoncu elindeki malın açık artırma ile satışına
e) Ticaret hukukundaki çekişmesiz yargı işleri:
1) Ticari defterlerin zıyaı hâlinde belge verilmesi.
2) Acentenin müvekkili hesabına tahsil ettiği alacakların Borçl
3) Kollektif şirketin tasfiyesinde tasfiye memuru tayini.
4) Komanditer ortağın talebiyle şirket hesaplarını ince
5) Anonim şirkette ayni sermaye konulmasına ilişkin taahhüdün
devralınması ve sermaye azaltılmasında bilirkişi raporu al
6) Kıymetli evrakın iptali.

7) Eşya taşımada eşyanın hasar ve eksiğinin kontrolü ve tespiti ile
satılmasına karar verilmesi; gönderilen eşyanın mahkeme ma
8) Gemi ipoteğinde, malikin bulunamadığı hâllerde kayyı
9) Deniz raporu tanzimi.
10) Kırkambar sözleşmesinde geminin tayini, hareket gününün mahken
11) Navlun sözleşmesinde, boşaltma limanında malların hâl
12) Müşterek avaryalarda dispeççi tayini ve dispecin ma
13) Denizcilik rizikalarından kaynaklanan kaza ve yaşlılık aşkına gönderilmesi ile
14) Kooperatiflerde ayni sermayeye değer biçilmesi için bi
f) İcra ve iflas hukukundaki çekişmesiz yargı işleri:
1) İpotekli alacakta alacaklının ipotekli taşınmaz üzerindeki hâlihazır
üzerine icra mahkemesi tarafından ipoteğin fekkine karar v
2) Doğrudan doğruya iflas.
3) İflasın kaldırılması.
4) İflasın kapanmasına karar verilmesi.
5) Reddolunmuş mirasın, mirasçıların veya onlardan birinin mirası kabul t
6) Konkordato mühleti verilmesi ve komiserin atanması.
7) Konkordatonun tasdiki.
8) Sermaye şirketleri ve kooperatiflerin tasfiye memurlarının görevden
atanması.
9) Fevkalade hâllerde, kusuru olmaksızın borçlarını yerin
g) Çeşitli kanunlardaki çekişmesiz yargı işleri:
1) Nüfus kütüklerinin
2) Noterlerin göreve başlarken mahkemede yemin ettirilm
3) Noter evrak ve defterlerinden alınarak başka yere gö
4) Kamu görevlilerinin

Görevli mahkeme

MADDE 383- (1) Çekişmesiz yargı işlerinde görevli mahkeme, mahkemesidir.

Çekişmesiz yargı işlerinde yetki

MADDE 384- (1) Kanunda aksine hüküm bulunmadıkça, çekişmesiz yargı işler
birinin oturduğu yer mahkemesi yetkilidir.

İhtiyati tedbir kararı

MADDE 391- (1) Mahkeme, tedbire konu olan mal veya hakkın mu şeyin yapılması veya yapılmaması gibi, sakıncayı ortadan k

(2) İhtiyati tedbir

a) İhtiyati tedbir talep edenin, varsa kanuni temsilcisinin Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası,

b) Tedbirin, açık ve somut olarak hangi sebebe ve delil

c) Tereddüde yer vermeyecek şekilde, neyin üzerinde ve ne

ç) Talepte bulunanın, ne tutarda ve ne türde bir temina

yazılır.

(3) İhtiyati tedbir talebinin reddi hâlinde, gerekçesini kararda belirterek karara bağlanır.

İhtiyati tedbirde teminat gösterilmesi

MADDE 392- (1) İhtiyati tedbir talep eden, haksız çıktığı t muhtemel zararlarını karşılamak üzere, teminat göstermesi gerektiğine resmî belgeye, baş koşullar gerektiriyorsa, mahkeme gerekçesini açıkça belirtir yararlanan kimsenin hakkı teminat göstermesi ger

(2) Asıl davaya ilişkin hükmün kesinleşmesinden veya il davasının açılmaması üzerine teminat iade edilir.

İhtiyati tedbir kararının uygulanması

MADDE 393- (1) İhtiyati tedbir kararı, verildiği tarihten iti Aksi hâlde, kanuni süre içinde dava açılmış olsa dahi, tedbir

(2) Tedbir kararının uygulanması, ilgili icra müdürlüğü veya tedbir kararının verildiği sırada taşınmazın bulunduğu yer icra dairesinden talep edilir. Mahkeme, gerektiğinde görevlendirebilir.

(3) İhtiyati tedbir kararının hukuka uygun olarak uygulanmasını sağlamakla, köylerde muhtarlar, uygulamayı gerçekleştirecek memurun ya yükümlüdürler.

(4) İhtiyati tedbir uygulanırken, tedbir konusu ile ilgili her türlü iddia bu tutanağa geçirilir. bulunmayan tarafların, tutanağı imzalamaları istenir.

(5) İhtiyati tedbir kararları hakkında kanun yolunda ba ilgili mahkemeye gönderilir.

İhtiyati tedbir kararına karşı itiraz

MADDE 394- (1) Karşı taraf davetiye usulüne göre çağrılmaksızın verilmiş olan ihtiyati tedbir kararına itiraz icrayı durdurmaz.

(2) İhtiyati tedbirin uygulanması sırasında karşı taraf hazır bulunmuyorsa tedbirin uygulanmasına ilişkin tutanağın tebliğinden itibaren, hazır bulunuyorsa uygulamanın yapıldığı anda yetkisine ve teminata ilişkin olarak, kararı veren mahkemeye itiraz edebilir.

(3) İhtiyati tedbir kararının kısmen veya tamamen uygulanmadığının ilgili tarafça öğrenilmesinden itibaren bir hafta içinde ihtiyati tedbiri

(4) İtiraz dilekçeyle yapılır. İtiraz eden, itirazını dayandırdığı delilleri dilekçesine eklemek zorundadır. Mahkeme, ilgilileri dinlemek üzere bir duruşma günü tayin ederek taraflara davet verir. İtiraz üzerine mahkeme, tedbir kararını değiştirebilir veya kaldırabilir.

(5) İhtiyati tedbir kararında verilen karara karşı, kanun yoluna başvurulabilir. Kanun yoluna bağlanır. Kanun yoluna başvurulmuş olması, tedbirin uygulanmasını durdurmaz.

Teminat karşılığında tedbirin değiştirilmesi veya kaldırılması

MADDE 395- (1) Aleyhine ihtiyati tedbir kararı verilen veya uygulanan taraf, verilmiş veya edilecek teminatı gösterirse, mahkeme, duruma göre tedbiri

(2) Teminatın miktarının, ihtiyati tedbir kararı verilmesine esas alınan hususlara göre yetersiz olduğu veya kararın verilmesinden sonra ortaya çıkan gerekçelere göre aşırı olduğu

(3) İtiraza ilişkin 394 üncü maddenin üçüncü ve dördüncü

Durum ve koşulların değişmesi sebebiyle tedbirin değiştirilmesi veya kaldırılması

MADDE 396- (1) Durum ve koşulların değiştiği sabit olursa, ihtiyati tedbir kararının kaldırılmasına teminat aranmaksızın karar verilebilir.

(2) İtiraza ilişkin 394 üncü ve dördüncü fıkrası, kıyas yoluyla

İhtiyati tedbiri tamamlayan işlemler

MADDE 397- (1) İhtiyati tedbir kararı dava açılmasından önce verildiği takdirde, tedbir kararını alan taraf, kararın verildiği tarihten itibaren iki hafta içinde esas hakkında dava açmak ve dava dilekçesini dosyaya koydurtmak ve karşılığında bir belge almak zorundadır.

(2) İhtiyati tedbir kararının etkisi, aksine karar verilmedikçe belirtilmedi

(3) Tedbir kalkmış veya kaldırılmış ise bu husus ilgili

(4) İhtiyati tedbir dosyası, asıl dava dosyasının eki s

Tedbire muhalefetin cezası

MADDE 398- (1) İhtiyati tedbir kararına aykırı davranan borçlu hakkında, bir aydan altı aya kadar disiplin hapsi ile cezalandırılmasına hükmolunur. Ge tedbir kararı veren mahkeme; esas dava hakkında görevli ve yetkili mahkemede dava açılmış s

Tazminat

MADDE 399- (1) L e h i n e i h t i y a t i t e d b i r k a r a r ı v e r i l e n t a r a f , i h y a h u t t e d b i r k a r a r ı k e n d i l i ğ i n d e n k a l k a r s a , k a r a r ı i h t i y a t i t e d b i r y o l u y l a v e r e n i l k d e r e c e m a h k e m e s i n e k a r ş ı y ü k ü m l ü d ü r .

(2) H a k s ı z i h t i y a t i t e d b i r d e n k a y n a k l a n a n t a z m i n a t d a v a s ı , i h t i y a t i t e d b i r k a r a r ı n ı n k e s i n l e ş m e s i n d e n i t i b a r e n i k i y ı l l ı k h a k s ı z r e k a b e t d a v a s ı n ı n d e r d e s t e d i l m e s i n d e n i t i b a r e n i k i y ı l l ı k h a k d ü ş ü r ü c ü s ü r e y e t a b i d i r .

(3) T a z m i n a t d a v a s ı a ç m a h a k k ı , h ü k m ü n ü n k e s i n l e ş m e s i n d e n i t i b a r e n i k i y ı l l ı k h a k d ü ş ü r ü c ü s ü r e y e t a b i d i r . T a z m i n a t d a v a s ı n ı n d e r d e s t e d i l

Acele hâllerde tespit

MADDE 403- (1) Talep sahibinin haklarının korunması bakımı yapılmaksızın da delil tespiti yapılabilir. Tespit duruşmasına taraflar davet edilir. Tespit duruşmasına taraflar davet edilmeksizin yapılan tespit raporunun bir örneği mahkemece kendiliğinden diğer taraf tespit kararına itiraz edebilir.

Delil tespiti kararında uygulanacak hükümler

MADDE 404- (1) Tespiti istenen vakıanın hangi delille tespit edi delilin toplanmasına ilişkin hükümler uygulanır.

Tutanak ve diğer belgeler

MADDE 405- (1) Delil tespiti dosyasına, varsa duruşma tutanağı ve dosyaya konulan diğer belgeler eklenir. Taraflardan biri, iddia veya savunmasını ispat için bu tutanak ve rapo

Diğer geçici hukuki korumalar

MADDE 406- (1) Mahkemece, gerekli hâllerde, yargılama devam yapılmasına karar verilebilir.

(2) İhtiyati haciz, muhafaza tedbirleri ve geçici düzen kanunlarda yer alan özel hükümler saklıdır.

ONBİRİNCİ KISIM
Tahkim

Uygulanma alanı

MADDE 407- (1) Bu Kısımda yer alan hükümler, 21/6/2001 tanımladığı anlamda yabancılık unsuru içermeyen ve tahkim

Tahkime elverişlilik

MADDE 408- (1) Taşınmaz mallar üzerindeki ayni haklardan ve uyuşmazlıklar tahkime elverişli değildir.

İtiraz hakkından feragat

MADDE 409- (1) Taraflarından biri, tahkim anlaşmasının varlığına veya tahkim sö aykırılığa itiraz edebilir. İlgili taraf, bu aykırılığı öğrendiği tarihten itibaren on gün içinde itiraz etmezse, itiraz hakkından feragat etmiş sayılır.

Tahkimde görevli ve yetkili mahkeme

MADDE 410- (1) Tahkim yargılamasında, mahkeme tarafından yap yeri bölge adliye mahkemesidir. Tahkim yeri belli değilse, mahkeme, iş oturduğu yer veya işyeri bölge adliye mahkemesidir.

Mahkemenin yardêmê

MADDE 411- (1) T a h k i m y a r g ı l a m a s ı n a m a h k e m e l e r i n y m a ü r m d k ü m n u d , ü r b . u

Tahkim s°zleĸmesinin tanêmê ve ĸekli

MADDE 412- (1) T a h k i m s ö z l e ş m e s i , t a r a f l a r ı n , s ö z l e ş m e v e y a u y u ş m a z l ı k l a r ı n t a m a m ı v e y a b i r k ı s m ı n ı h n u s ç ö s z ü ü m n d i a n ü y n a p h t a ı k k e l m a r v ı

(2) T a h k i m s ö z l e ş m e s i , t a r a f l a r a r a s ı n d a k i s ö z l e ş m e n i n

(3) T a h k i m s ö z l e ş m e s i y a z ı l ı ş e k i l d e y a p ı l ı r . l Y e a ş z m u e l s ı i n s t a r a f l a r c a i m z a l a n m ı ş y a z ı l ı b i r b e l g e y e v e y a t a r a a r f a l c a ı r n a a r v a e l e k t r o n i k o r t a m a g e ç i r i l m i ş o l m a s ı y a d a d a v a v e **d i l** e k ç e s i n e v e r d i ğ i c e v a p d i l e k ç e s i n d e i t i r a z e d i l m e m i ş o l m a s ı y ş e a t r e t r ı l i ç e r e n b i r b e l g e y e y o l l a m a y a p ı l m a s ı h â l i n d e d e t a h k i m s ö z

(4) T a h k m i e m s i s n ö z l k e a ş r ş ı , a s ı l s ö z l e ş m e n i n g e ç e r l i o l m a d ı ğ u y u ş m a z l ı ğ a i l i ş k i n o l d u ğ u i t i r a z ı n d a b u l u n u l a m a z .

(5) Y a r g ı l a m a s ı r a s ı n d a t a r a f l a r ı n t a h k i m y o l u m e c e i l g b l i a ş v u h a k e m v e y a h a k e m k u r u l u n a g ö n d e r i l i r .

Tahkim itirazê

MADDE 413- (1) T a h k i m s ö z l e ş m e s i n i n k o n u s u n u o l u ş t u r a n b i r u y u t a r a f t a h k i m i l k i t i r a z ı n d a b u l u n s a i b z i , l i t r e . s i B u s i z d u v u e m y d a u t y a g h u k l i m a h k e m e t a h k i m i t i r a z ı n ı k a b u l e d e r v e d a v a y ı u s u l d e n r e d d

(2) T a h k i m i t i r a z ı n ı n i l e r i s ü r ü l m e s i , t a h k i m y a r g ı l a m a

Ķhtiyati tedbir ve delil tespiti

MADDE 414- (1) A k s i k a m r a d r ı l k a ç ş a t , ı r t u a l h k i m y a r g ı l a m a s ı s ı r a s ı n d a h a k ü z e r i n e , b i r i h t i y a t i t e d b i r i n a l ı n m a s ı n a v e y a d e l r ı ı l v t e e r s m p e i y uygun bir teminat verilmesine b a ğ l ı k ı l a b i l i r .

(2) M a h k e m e h a k e m v e y a h a k e m k u r u l u n c a v e r i l e n t e d b i r t a r a f l a r d a n b i r i n i n t a l e b i ü z e r i n e i c r a e d i l e b i l i r l i ğ i n e k

(3) Hakem veya hakem kurulunun ya da taraflarca g ö r e v l e n d i r i l e c e k b i r b a ş k a k i ş i n e d e m e y e c e k o l d u ğ u h â l l e r d e , t a r a f l a r d a n b i r i i h t i y a d t e i ğ i t l e d i b m a h k e m e y e b a ş v u r u , s a d u e r c d a h a k l e m n a v e y a h a k e m v o k y a r u t l a r a f l a r ı n y a p ı l ı r .

(4) Tahkim yargılaması öncesi veya tahkim yargılaması s
tedbir kararım,e daikksçien,e hkaakreamr vveeyrai lhakem kurulu kararının icr
hakem kurulu tarafından reddedilmesi hâlinde kendiliğinden
(5) Mahkemenin verdiği ihtiyati tedbeğiirş tkiarrialre ıb, i lhiark evme yvae

Hakem sayēsē

MADDE 415- (1) Taraflar, hakemin sayısını belirlemekte serbe
(2) Hakemlerin sayısı taraflarca kararlaştırılmamışsa ü

Hakemlerin se-imi

MADDE 416- (1) Taraflar, hakem veya hakemlerin seçim us
kararlaştırılmamışsa hakem seçiminde aşağıdaki usul uygula
a) Ancak gerçek kişiler hakem seçilebilir.
b) Tek hakem seçilecek eisaenlvaeş atmaarzalfalrasra hhaakkeemm, s etçairmaifnlda r
tarafından seçilir.
c) Üç hakem seçilecek ise taraflardan her biri bir ha
Taraflardan biri, diğeerndtiasrianfe nulbauşmyaoslıdnadkain tiatliebbairneimn bir a
seçtiği iki hakem seçilmelerinden sonraki bir ay içiemede ü
tarafından hakem seçimbiaşykaapmı olıa.r aÜk çügnöcrüevhaykaepmar.
ç) Üçten fazla hakem seçilecek ise son hakemi seçecek
sayıda belirlenir.
d) Hakemin birden fazla kişiden oluşmvaesıdahâlifmadzelaenkıadzen
olması şarttır.
(2) Hakemlerin seçim usulünü kararlaştırmış olmalarına
a) Taraflardan biri sözleşmeye uymazsa,
b) Kararlaştırılmış olan usule göre tarikofnusuunda birlikte vkaarayat
vermeleri gerektiği hâlde, taraflar ya da hakemler bu konu
c) Hakem seçimi ile yetkilendirilen üçüncü kişi, kurum
hakem veya hakem kumulbuinruimn isneçtiamlie,bit aürzaefrlianred amahkeme tar
tarafları dinledikten sonra bu fıkra hükümlerine görmeindeverd
tarafların sözleşmesvieni tavreafhsaıkzemdelemaısı bıağlkamlsaızını göz önü
hâllerde de aynı usul uygulanır.

Ret sebepleri

MADDE 417- (1) Kendisine hakemlik önerilen kimse, bu görevi
edilmeyihaklı gösteren alçuırkulmamvaek kzoşuulnlaradır. Taraflar önceden bi
sonra ortaya çıkan durumları da gecikmeksizin taraflara bi

(2) Hakem, taraflarca kararlaştırılmamışsa, tahkim yargılamasının başlamasından itibaren iki hafta içinde, kendisinin seçilmesine sebebiyet verebilecek mevcut bulunduğu veya tarafsızlığından şüphe edilmesini gerektirebilecek durumları taraflara bildirmekle yükümlüdür. Taraflardan birisinin kendisini seçtiği veya atadığını ancak sonradan tanıdığı veya öğrenilen ret sebeplerine dayanılarak yapılabilir.

Hakemin reddi usulü

MADDE 418- (1) Taraflar, hakemin reddi usulünü serbestçe kararlaştırabilirler.

(2) Hakemi reddetmek isteyen taraf, hakemin veya hakem kurulunun seçiminden veya kendisini ilgilendiren bir durumun ortaya çıktığını öğrendiği tarihten itibaren iki hafta içinde durumu yazılı olarak bildirir. Reddedilen hakem kendiliğinden çekilmez veya diğer taraf reddi kabul etmezse,

(3) Hakem kurulundan bir veya birden çok hakemin reddine ilişkin talebin, Ret talebinin kabul edilmediğini öğrenen taraf, bu tarihten itibaren kırk beş gün içinde, reddin kaldırılmasını ve hakem veya hakemlerin reddine ilişkin talebin kabulünü

(4) Seçilen hakemin veya daha sonra atanan hakemin tarafsızlığunun veya bağımsızlığının tümüyle ortadan kalktığı durumlarda ancak mahkemeye başvurulabilir. Mahkemenin bu fıkra uyarınca

(5) Seçilen hakemin veya hakem kurulunun kendisini seçen veya atayan tarafın mahkemenin kabul etmesi hâlinde tahkim sona erer. Ancak taraflar yeniden hakem seçimi yoluna gidilir.

Hakemlerin sorumluluğu

MADDE 419- (1) Taraflarca aksi kararlaştırılmamışsa, tahkim yargılaması olmaksızın görevini yerine getirmekten kaçındığı takdirde,

Görevin yerine getirilememesi

MADDE 420- (1) Bir hakem, hukuki veya fiilî sebeplerle görevini

görevi, çekilme veya tarafların bu yönde anlaşmaları suretiyle

(2) Taraflardan her biri, hakemin görevini yapmaması veya gecikmeli olarak yapması durumunda, mahkemeden hakemin yetkisinin sona erdirilmesi konusunda karar

(3) Hakemin görevinden çekilmesi veya diğer taraf tarafından reddedilmesi, hakemin ret sebeplerinin varlığının kabulü anlamına gelmez.

Yeni hakem seçilmesi

MADDE 421- (1) Hakemlerden birinin görevi herhangi bir sebeple sona erdiğinde yeni bir hakem seçilir.

(2) Bir veya daha fazla hakemin değiştirilmesi için geçen süre tahkim

(3) Tahkim sözleşmesinde hakemin veya hakem kurulunu ol kurulunun ya da kurulun kararsayçoğunluğunun görevsizlik halinde tahkim de sona erer.

Hakemin kendi yetkisi hakkında karar vermesi

MADDE 422- (1) Hakem veya hakem kurulu, tahkim sözleşmesinin dâhil olmak üzere, kendi yetkisi hakkında karar verebilmesine ilişkin hükümlerinden bağımsız olarak değerlendirilir. Hakem veya tahkim sözleşmesinin kendiliğinden hükümsüzlüğü sonucunu do

(2) Hakem veya hakem kurulunun yetkisizliğine ilişkin itirazın seçmiş veya hakem seçimine katılmuş olmasına, hakem atamasına veya

(3) Hakem veya hakem kurulunun yetkisini aştığına ilişkin

(4) Hakem veya hakem kurulu, yukarıda belirtilen hallerin süresinde ileri sürülmeyen itirazı kabul edebilir.

(5) Hakem veya hakem kurulu, yetkisizlik itirazını ele, ön tahkim yargılamasını sürdürür ve davayı karara bağlar.

Tarafların eşitliği ve hukuki dinlenilme hakkı

MADDE 423- (1) Taraflar, tahkim yargılamasında eşit hak ve kullanma imkânı tanınır.

Yargılama usulünün belirlenmesi

MADDE 424- (1) Taraflar, hakem veya hakem kurulunun uygulayacağı yargılama us emredici hükümleri saklı kalmak kaydıyla, serbestçe lekararı Taraflar arasında böyle bir usul belirlememesi halinde hakem veya hakem kurulu, tahkim yargılamasını uygun bulduğu bir şekilde yürütür.

Tahkim yeri

MADDE 425- (1) Tahkim yeri, taraflarca veya onların seçtiği anlaşma yoksa, hakem veya hakem kurulunca olayın özellikler

(2) Hakem veya hakem kurulu, tahkim yargılamasının gere yerde de toplanabilir; duruşma, keşif gibi benzeri işlemle

Dava tarihi

MADDE 426- (1) Taraflar aksini kararlaştırmadıkça tahkim dava sözleşmesine göre hakem seçecek olan kişi, kurum veya taraf kuru ait ise davacının hakemini seçip kendi hakemini seçmesini hakemlerin ad ve soyadları belirtilmiş ise uyuşmazlığın mahkemeye

(2) Taraflardan biri, mahkemeden ihtiyati tedbir veya
zorundadır. Aksi hâlde ihtiyati tedbir veya ihtiyati haciz

Tahkim s¿resi

MADDE 427- (1) Taraflar aksini kararlaştırmadıkça, bir hake
hakemin görev yapacağı davalarda ise hakem kurulunuhakemi lk
veya hakem kurulunca esas hakkında karar verilir.

(2) Tahkim süresi, tarafların anlaşmasıyla; anlaşamama
uzatılabilir. Mahkemenin, bu konudaki kararı kesindir.

Dava ve cevap dilek-esi

MADDE 428- (1) Taraflarca kararlaştırılan veya hakem tarafı
sözleşmesiyle birlikte varsa esas sözleşme ile iddığaısıvnaık da
dilekçem yeya hakem kuruluna sunar.

(2) Taraflar dilekçelerine yazılı delillerini ekleyebil

(3) Taraflar, aksini kararlaştırmış olmadıkça, tveyahkim
genişleAncak, ihlaikrelmerv.eya hakem kurulu, bu işlemin gecikerek y
büyük zorluk yarattığıdmiikkvæted iğlearradku,ruhmöyvlee kboişnuldyeeğbiişliikrl.ik
veya savunma tahkim sözleşmesinin kapsamı dışına çıkacak ş

Durukma yapēlmasē veya dosya ¿zerinden inceleme

MADDE 429- (1) Hakem veya hakem kurulu, delillaerbiinliirkkaimşeisdie,
istenmesi gibi sebeplerle duruşma yapılmasına karar rebilir.rebi
Taraflar, aksini kararlaştırmadıkça, hakeamrgvıelyaamahnarıkne muykguurm
duruşma yapılmasına karar verir.

(2) Hakem veya hakem kurulu, dava ile ilgili her stiürilçüii
yapacağı toplantı ve durulşimmadlearbuinluen tsaornaufçllaarrıınn ıg eulymgeumme lbeirri

(3) Hakem veya hakem kuruluna verilen dilekçeler, bilgi

Taraflardan birinin yargēlamaya katēlmamasē

MADDE 430- (1) Taraflardank abtıırlimnaimna syıa rhgâılliannmdaey aaşağıdaki hükün

a) Davacı, geçerli bir neden göstermeksizin dava dilekç
eksiklik hakem veya hakem kuruluncavebyeal ihralkeemmcekkurusliuretaihçki
verir.

b) Davalı, cevap dilekçesini vermezse; bu durum davacın
yargılamaya devam edilir.

c) Taraflardan biri, sigorta ettirilmesine ilişkin anlaşmaya dayanarak sigorta ettirilen hakem kurulu, tahkim yargılamasına devam ederek mevcut delil

Hakem veya hakem kurulunca bilirkişi seçimi

MADDE 431- (1) Hakem veya hakem kurulu;

a) Belirlediği konular hakkında rapor vermek üzere bir veya bi

b) Tarafların bilirkişiye gerekli açıklamaları yapmalar

c) Keşif yapılmasına,

karar verebilir.

(2) Aksi kararlaştırılmadıkça, taraflar veya hakem ya da hak yazılı veya sözlü raporlarını vermelerinden sonra oturumda bilirkişiyi dinletebilirler ve uyuşmazlık konusu hususlarda özel bilirkişileri dinletebilirl

Delillerin toplanması

MADDE 432- (1) Taraflardan biri, hakem veya hakem kurulunun isteyebilir.

Hakem kurulunun karar vermesi

MADDE 433- (1) Taraflarca aksi kararlaştırılmamışsa, hakem kurulu oy ç

(2) Taraflar veya hakem kurulunun diğer üyeleri yetki konularda tek başına karar verebilir.

(3) Hakem veya hakem kurulu, ancak tarafların açıkça yetkili kılmı veya dostane çözüm yoluyla karar verebilir.

Sulh

MADDE 434- (1) Tahkim yargılaması sırasında taraflar arasında uyuşmsa verilir. Tarafların talebi, ahlâka veya kamu düzenine aykırı olmadıkça, hakem kararı olarak tespit edilir.

Tahkim yargılamasının sona ermesi

MADDE 435- (1) Tahkim yargılaması, aşağıdaki hallerde sona erer:

a) Davalının itirazı üzerine hakem veya hakem kurulunun bulunduğunu kabul etmesi hâli hariç, davacı davasını geri

b) Taraflar, yargılamanın sona erdirilmesi konusunda anlaştıklarını

c) Hakem veya hakem kurulu, başka bir sebeple yargılamanın

ç) 427 nci maddeye göre kesin hükümle karara bağlanmak üzere, uyuşmazlığın tamamı hakkında karar verildiğinin

d) Taraflarca kararın oybirliğiyle verilmesinin öngörül

e) 442 nci maddeye aykırı olarak yapılan hakem masrafları ile hakem giderleri için avans ya

(2) 437 nci madde hükmü saklı kalmak üzere, hakem veya hakem kalkar.

Hakem kararının şekli, içeriği ve saklanması

MADDE 436- (1) Hakem kararlarında;

a) Kararı veren hakem veya hakem kurulu üyelerinin ad v

b) Tarafların ve varsa temsilcileri ile vekillerinin ad

c) Kararın dayandığı hukuki sebepler ile gerekçesi,

ç) Bir sıra numarası altında açık ve kesin bir biçimde giderleri,

d) Karara karşı iptal davası açılabileceği ve süresi,

e) Tahkim yeri ve kararın tarihi,

f) Kararı veren hakem veya hakem kurulu üyelerinin tam yazısı,

gösterilir.

(2) Aksi kararlaştırılmadıkça, hakem veya hakem kurulu kısmi karar

(3) Hakem kararı, hakem veya hakem kurulu başkanı tar mahkemeye gönderilir ve mahkemece saklanır.

Hakem kararının tavzihi, düzeltilmesi ve tamamlanması

MADDE 437- (1) Evvelce daha farklı bir süre öngörülmemiş bildirilmesinden itibaren iki hafta içinde, karşı tarafa da bilgi vermek kaydıyla

a) Hakem kararında bulunan hesap, yazı ve benzeri maddi

b) Karara ilişkin belirli bir konunun veya kararın bir isteyebilir.

(2) Karşı tarafın görüşünü alan hakem veya hakem kurulu kararındaki maddi hatayı düzeltir veya kararın tavzihini y

(3) Hakem veya hakem kurulu, kararda ek hüküm gerektiren

(4) Taraflardan her biri, hakem kararının kendilerine kaydıyla, yargılama sırasında ileri sürülmüş olan kesin karar ağın isteyebilir. Hakem veya hakem kurulu, talebi haklı bulursa veya hakem veya hakem kurulunca en fazla bir ay uzatılabilir.

(5) Düzeltme, tavzih ve ek hüküm talepleri ile ilgili olarak ve hakem karar

Tebligat

MADDE 438- (1) Taraflarca aksi kararlaştırılmadıkça tebligat göre yapılır.

İptal davası

MADDE 439- (1) Hakem kararına karşı yalnızca iptal davası açıla
öncelikle ve ivedilikle görülür.

(2) a) Tahkim sözleşmesinin taraflarından birinin ehliy

b) Hakem veya hakem kurulunun seçiminde, sözleşmede belirlenen v

c) Kararın, tahkim süresi içinde verilmediği,

ç) Hakem veya hakem kurulunun, hukuka aykırı olarak yet

d) Hakem veya hakem kurulunun, tahkim sözleşmesi dışında kalan bir
karar vermediği ya da yetkisini aştığı,

e) Tahkim yargılamasının, usul açısından sözleşmede vey
hükümlere uygun olarak yürütülmediği ve bu durumun kararın

f) Tarafların eşitliği ilkesi ve hukuki dinlenilme hakk

g) Hakem veya hakem kurulu kararına konu uğ yu şmazlığın T

ğ) Kararın kamu düzenine aykırı olduğu,

tespit edilirse, hakem kararları iptal edilebilir.

(3) Hakem veya hakem kurulunun, tahkim sözleşmesi dışın
tahkim sözleşmesi ulkapsamında ha ion lan sözkoleşmesi kapsamında olm
takdirde, hakem kararının sadece tahkim sözleşmesi kapsamı

(4) İptal davası, bir ay içinde ve ya açtahvzüi hi, r düBzu elstüre e yaha
bildirildiği tarihten itibaren işlemeye başlar. Hatakfalandan kara
birinin talebi üzerine hiünkim oklaurnşaınl apyaarcaa kv ebyiar etşeymainnıant dgeöğsetre r

(5) İptal talebi, davaya bakan mahkeme aksine karar ver

(6) İptal davası hakkında ve şvu ireunlabaiar. laTemyaizşint eemyi
sebepleriyle sınırlı olarak, öncelikle ve ivedilikle karar

(7) İptal davasının kabulü hâlinde, k,ab(uc) ,ka(rda)r, ı (te)mvi
hâllerin varlığı sebebiyle kabulü hâlinde, taraflaryebilirdek sini
Taraflar isterlerse eski hakemleri tayin edebilirler.

Hakem ¿creti

MADDE 440- (1) Taraflarca aksi kararlaştırılmamışsa, hakemlerin
ve tahkim yargılamasının süresi dikkate alınarak, hakem ve

(2) Taraflar, hakem veya hakem kurulunun ücretini yerleşmiş kurallara belirleyebilirler.

(3) Taraflarla hakem veya hakem kurulu arasında ücret sözleşmesinde ücret hakkında herhangi bir hüküm bulunmazsa kurumsal tahkim kurallarına yollama yapılmamışsa, hakem ve kurumun niteliği ile davanın konusu göz önüne alınarak[1] hazırlanan ücret

(4) Taraflarca aksi kararlaştırılmadıkça başkanın ücret olarak hesaplanır.

(5) Hakem kararının [illegible] veya [illegible] hâllerinde e

(6) Hakem veya hakem kurulu kararında tahkim yargılaması

Yargılama giderleri

MADDE 441- (1) Yargılama giderleri;

a) Hakemlerin ve hakemlerce belirlenen hakem sekreterliği ücretini,

b) Hakemlerin seyahat giderlerini ve yaptıkları diğer m

c) Hakem veya hakem kurulu tarafından atanan bilirkişi giderlerini,

ç) Hakem veya hakem kurulunun [illegible] seyahat giderleri

d) Hakem veya hakem kurulunun, davayı kazanan tarafın vekâlet ücretini,

e) Bu Kanuna göre [illegible] yargı harçlarını,

f) Tahkim yargılamasına ilişkin tebligat giderlerini,

kapsar.

Avans yatırılması ve giderlerin ödenmesi

MADDE 442- (1) Hakem veya hakem kurulu, tarafların her bi yatırılmasını isteyebilir. Aksi kararlaştırılmadıkça, bu av

(2) Avans, hakem veya hakem kurulu kararında öngörülen durdurabilir. Yargılamanın [illegible] olunur; aksi hâlde tahkim yargılaması sona erer.

(3) Hakem veya hakem kurulu, kararını verdikten sonra t gösterir bir belge verir ve varsa kalan avansı ödeyene iade

(4) Taraflar aksini kararlaştırmadıkça yargılama giderl çıkarsa, yargılama giderleri [illegible] taraf

(5) Hakem veya hakem kurulunun yargılamayı sona erdiren giderleri gösterilir.

– – – – – – – – – – – – – – – – – –

(1) Bu fıkrada yer alan tarife ile ilgili olarak 1/10/2016 tarihli ve 29844 sayılı Resmi Gazete'ye bakınız.

Yargılamanın iadesi

MADDE 443- (1) Yargılamanın iadesine ilişkin yukarıdaki Sek düştüğü şekilde tahkime de uygulanır.

(2) Tahkimde, yaerpglıelraimnadneınn siaaddeecsei 3s7e5b i(mbo)i, m(aad)d(en)(en), bi(f bentleri uygulanır. Yargılamanın iadesi davası mahkemede g

(3) Yargılamanın iadesi talebi kabul edilirsyeenmindeh kemei verilebilmesi için yeni hakeme veya hakem kuruluna gönderi seçilir veya oluşturulur.

Uygulanmayacak hükümler

MADDE 444- (1) Bu Kısımda düzenlebnuelnunkmoanduılkaçrad ab,u aKkasniunneunh üdkiüğne

ONÜÇÜNCÜ KISIM
Son Hükümler

Elektronik işlemler

MADDE 445- (1) Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi (UYAP), ada oluşturulan bDialviaşivme sdiisğteermiydairrg.ılama işlemlerinin elektroni veriler kaydedilir ve saklanır.

(2) Elektronik ortamda, güvenli elektronik imza kulla incelenebilir. Bu Kanun kapsamında fizikî olarak hazırlkanma ortamda hazırlanabilir ve gönderilebilir. Güvenli nedeilmek,tron belge örneği aranmaz.

(3) Elektronik ortamdan fizikî örnek çıkartılması igerek veya görevlendirdiği yazı işleri müdürü tarafından imzalan

(4) Elektronik ortamda yapılan işlemlerde süre gün sonunda biter.

(5) Mahkemelerde görülmekte olan dava, çekişmesiz yar kullanılmasına dair usul ve esaslar yönetmelikle düzenleni

Disiplin para cezası

MADDE 446- (1) Bu Kanun anlamında disiplin para cezasından maksa ve kamu düzenini korumak amacıyla verilen, verildiği kanda yaptırımlarad lçievsriiclielmekzayvıetlaarında yer almaz.

(2) Disiplin para cezasAı,mme2 1A/l7a/cda9k5l3artıanrıınhlTiahvseil6 1U8s3ulsüayl tahsil edilir.

Diğer kanunlardaki yargılama usulü ile ilgili hükümler

MADDE 447- (1) Diğer kıaamusnıölzalü yahut seri yargılama usulüne atı ile ilgili hükümleri uygulanır.

(2) Mevzuatta, yürürlükten kaldırılan 18/6/1927 tarihl yollamalar, Hukuk Muhakemeleri Kanununun bu hükümlerin karşılığını

Zaman bakımından uygulanma

MADDE 448- (1) Bu Kanun hükümleri, tamamlanmış işlemleri etk

Yönetmelik

MADDE 449- (1) Bu Kanunun uygulanmasıyla ilgili yönetmelikler, Adalet tarihten itibaren altı ay içinde çıkarılır. Yeni yönmeyanmel hükümlerinin uygulanmasına devam olun

Yürürlükten kaldırılan hükümler

MADDE 450- (1) 18/6/1927 tarihli ve 1086 sayılı Hukuk Usulü yürürlükten kaldırılmıştır.

Parasal sınırların artırılması

EK MADDE 1- (Ek: 24/11/2016-6763/44 md.)

(1) 200 üncü, 201 inci, 341 inci, 362 nci ve 369 uncu maddesi hükümleri uyarınca Maliye Bakanlığınca her yıl tespit ve ilan edilmek üzere, önceki yılda uygulanan parasal sınırların; 298 inci maddesi hükümleri uyarınca Maliye Bakanlığınca her yıl tespit ve ilan edilmek üzere, önceki yılda uygulanan parasal sınırların on Türk lirasının altında kalan kısımları yuvarlanır. Bu şekilde belirlenen sınırların on Türk lirasının altında kalan kısımları yuvarlanır.

(2) 200 üncü ve 298 inci maddeler hariç diğer parasal sınırların uygulanmasında, ikinci fıkranın ikinci cümlesi ile 200 üncü maddelerdeki parasal sınırların uygulanmasında hükmün

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu Kanunun yargı yoluna gidilmek üzere, görev hakkındaki kesin hükümler hariç olmak üzere, yürürlüğe girdiği tarihten önce ilk derece mahkemelerinde açılmış olan davalarda uygulanmaz.

(2) Bu Kanunun, senetle ispat, istinaf ve temyiz ile ilgili hükümleri, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce ilk derece mahkemelerinde görülmeye başlanmış olan dava ve işlerde uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 2- (1) 1086 sayılı Kanunun yürürlükte olduğu dönemde düzenlenen senetler, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra da geçerlidir.

GEÇİCİ MADDE 3 –(Ek: 31/3/2011-6217/30 md.)[1] [2]

(1) Bölge adliye mahkemelerinin, 26/9/2004 tarihli ve 5235 sayılı Adlî Yargı Adalet Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile kurulduğu illerde, bölge adliye mahkemelerinin göreve başlama tarihine kadar, 1086 sayılı Kanunun temyize ilişkin hükümleri uygulanır.

(2) Bölge adliye mahkemelerinin göreve başlama tarihinden önce, 1086 sayılı Kanunun 26/9/2004 tarihli ve 5236 sayılı Kanunla yapılan değişiklikten önceki hükümleri uygulanarak devam olunur. **(Ek cümle: 1/7/2016-6723/34 md.)** Bu kararlara ilişkin dosyalar[2] bölge adliye mahkemelerine gönderilir.

(3) Bu Kanunda bölge adliye mahkemelerine görev verilen hükümler, 1086 sayılı Kanunun bu Kanuna aykırı olmayan hükümleri uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 4- (Ek: 24/11/2016-6763/45 md.)

(1) Bölge adliye ve bölge idare mahkemelerinin görevlerinin belirlenmesine ilişkin tarihten önce verilen kararlar üzerine verilen bozma kararları üzerine mahkemelerce verilen direnme kararları

(2) Bu maddeyi ihdas eden Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce verilen kararlar üzerine yürürlüğe girdiği tarihten sonra verilen bozma kararına direnilen daireye gönderilir.

(3) Bu maddeyi ihdas eden Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce verilen kararlar üzerine yürürlüğe girdiği tarihten sonra verilen 5521 sayılı Kanunun Mahkemeler Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 2 nci maddesi uyarınca direnilen daireye yeniden gönderilmez.

(4) Daire, mümkün olan en kısa sürede direnme kararını Yargıtay Hukuk Genel Kuruluna gönderir.

Yürürlük

MADDE 451- (1) Bu Kanun 1/10/2011 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 452- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

---

(1) Bu maddenin uygulanmasıyla ilgili olarak 17/4/2013 tarihli ve 6460 sayılı Kanunun 1 ve 2 nci maddelerine bakınız.

(2) 1/7/2016 tarihli ve 6723 sayılı Kanunun 34 üncü maddesiyle, bu maddenin ikinci fıkrasında yer alan "aleyhine temyiz yoluna başvurulmuş olan" ibaresi "verilen" şeklinde değiştirilmiştir.

12/1/2011 TARİHLİ ve 6100 SAYILI KANUNA İLİŞKİN GEÇİCİ HÜKÜMLER

1 – 17/4/2013 tarihli ve 6460 sayılı Kanunun 1 ve 2 nci Maddeleri :

MADDE 1 – 12/1/2011 tarihli ve 6100 sayılı Hukuk Muhakemel
18/6/1927 tarihli ve 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri K
Kanunun 26/9/2004 tarihli ve 5236 sayılı Hukuk Usulü Muha
maddesi ile değiştirilmeden önceki 429 uncu maddesinin üçüncü fık
fıkralar buna göre teselsül ettirilmiştir.

Davanın esastan reddi veya kabulünü içeren bozma ilamına uyul
yeniden bozulması üzerine alt mahkemece verilen kararın te

MADDE 2 – 1086 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiş

GEÇİCİ MADDE 4 – (1) Bu maddeyi ihdas eden Kanunla, 1086 sayılı Hukuk Usulü Muh
Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına
maddesine eklenen dördüncü fıkra, kanun yolu aşamasında dâvâ

Değiştiren Kanunun/ KHKönün/ İptal Eden Anayasa Mahkemesi Kararının Numarası	**6100 sayılı Kanunun değişen veya iptal edilen maddeleri**	**Yürürlüğe Giriş Tarihi**
6217	369, 370, Geç	14/4/2011
KHK/650	102	1/1/2012
6459	334, 337, 339	30/4/2013
6460	373, İşleneme	30/4/2013
6462	172, 235, 259	3/5/2013
6325	137, 140, 320	22/6/2013
Anayasa Mahk 18/7/2012 tarihli ve E:2011/113 K:2012/108 sayılı Ka	102	1/1/2013 tarihinden başlayarak (1/7/2013)
6494	102	7/7/2013
6644	47, 109	11/4/2015
Anayasa Mah 10/2/2016 tarihli ve E:2015/96, K Kararı	20	23/2/2016 tarihinden başlayarak dokuz ay sonra (23/11/2016)
6723	GEÇİCİ MADDE	23/7/2016
KHK/674	344	1/9/2016
6754	266,268,269,271,274,279	24/11/2016
6758	344	24/11/2016
6763	341, 362, 373, EK MADDE 1, GEÇİCİ MADDE	2/12/2016